

Delårsbokslut

2023-08-31

Vetlanda

Vetlanda kommuns delårsbokslut 2023

Delårsbokslutet är godkänt av
kommunfullmäktige § xxx, 2023-11-15

Version 1.1, 2023-11-09

Innehållsförteckning

Inledning	5
Om delårsredovisningen	5
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
Den kommunala koncernen.....	8
Den kommunala organisationen	9
Privata utförare under 2023	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk utveckling.....	10
Händelser av väsentlig betydelse.....	14
Styrning och uppföljning	15
Intern kontroll	17
God ekonomisk hushållning.....	18
Personalekonomisk redovisning	24
Tidsanvändning.....	24
Sammanställning övertid och mertid	25
Sjukfrånvaro	26
Förväntad utveckling	29
Begreppsförklaringar	31
Bokslutsprognos 2023-08-31	32
Drift.....	32
Investering.....	33
Ekonomisk redovisning	34
Resultaträkning 2023-08-31.....	34
Balansräkning 2023-08-31	35
Noter	36
Verksamhetsberättelse.....	45
Kommunfullmäktige	45
Kommunrevisionen.....	45
Valnämnd	47
Höglandets Överförmyndarnämnd	48
Kommunstyrelsen	51
Avgift Höglandets Överförmyndarnämnd	60
Avgift Höglandets Räddningstjänstförbund	61
Avgift Höglandsförbundet	62
Kultur- och fritidsnämnden	63
Tekniska nämnden	66
Barn- och utbildningsnämnden.....	71
Vård- och omsorgsnämnden.....	75
Socialnämnden	82
Miljö- och byggnämnden.....	86
Finansförvaltningen	89
Sammanställning kommunkoncernen	92
Delårsbokslut per 2023-08-31.....	92
Översikt koncernen.....	93

Vetlanda Stadshus AB.....	93
Verksamheten under året	94
Resultaträkning.....	94
Balansräkning	94
Njudung Energi Vetlanda AB	95
Verksamheten under året	96
Resultaträkning.....	96
Balansräkning	97
Witalabostäder AB	98
Verksamheten under året	98
Resultaträkning.....	100
Balansräkning	101
AB Vetlanda Industrilokaler	102
Verksamheten under året	102
Resultaträkning.....	103
Balansräkning	104
Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB	105
Verksamheten under året	105
Resultaträkning.....	105
Balansräkning	105
Högländets Räddningstjänstförbund	106
Verksamhetsbeskrivning	106
Resultaträkning.....	107
Balansräkning	107
Högländsförbundet.....	107
Verksamhetsbeskrivning	107
Resultaträkning.....	109
Balansräkning	109

Inledning

Om delårsredovisningen

Delårsredovisningen är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige om kommunens samlade verksamhet och ekonomi under de första åtta månaderna under 2023. Efter kravet på snabbare behandling av bokslutet i ny kommunallag har merparten av Sveriges kommuner bytt från halvårsbokslut till delårsbokslut per sista augusti. De obligatoriska delarna, förvaltningsberättelse och ekonomisk redovisning kompletteras med verksamhetsberättelser från nämnder och bolag. Den vänder sig till dig som är invånare eller företagare i kommunen samt till kreditgivare, leverantörer och samarbetspartners. Här kan du läsa om vilka mål som satts upp, hur måluppfyllelsen har gått och hur skattepengarna har använts.

De olika avsnittens innehåll

Delårsbokslutet följer i stort hur årsredovisningen är uppställd men har något mindre formella krav på innehållet. Utgångspunkten är de krav på innehåll som finns i RKR:s (Rådet för Kommunal Redovisning) rekommendation R17 för delårsrapport.

Förvaltningsberättelse

I delårsrapporten är kraven på förvaltningsberättelsen något mindre än i årsredovisningen vilket innebär att det räcker med en förenklad förvaltningsberättelse. Den ska dock innehålla:

- Händelser av väsentlig betydelse under eller strax efter perioden delårsrapporten omfattar
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till budgeten för den löpande budgeten
- En bedömning av balanskravsresultat utifrån helårsprognosen

I denna rapport finns en sammanfattning av året och en presentation av den kommunala koncernen. Här berättas också om vilka faktorer som påverkar kommunens resultat och ekonomiska ställning. I avsnittet styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

presenteras kommunens styrmodell. Sedan följer en mer ingående beskrivning av kommunens finansiella situation och efter det presenteras en avstämning av de strategiska målområdena och de prioriterade målen som kommunfullmäktige fastställt för perioden 2020–2023. I avsnittet väsentliga personalförhållanden ges en redovisning av hur 2023 hittills har varit ur ett arbetsgivarperspektiv.

Drifts- och investeringsredovisning

Driftsredovisningen redogör för hur nämnderna följt budget och vad aktuella avvikelser beror på. Därefter beskrivs hur kommunen arbetat med investeringar och exploateringar.

Ekonomisk redovisning

Här presenteras ekonomiskt utfall per delåret i resultaträkningen samt en prognos för helåret vad gäller kommunens drift- och investeringsekonomi. Förändringar i kommunens likvida medel redovisas i kassaflödesanalysen och den ekonomiska ställningen per delårsbokslutet visas i balansräkningen. Kapitlet innehåller också noter och redovisningsprinciper som ger en närmare beskrivning av innehållet.

Verksamhetsberättelse

I verksamhetsberättelsen finns en kort beskrivning av respektive nämnd, bolag och förbund med en sammanfattning av årets verksamhet hittills, det ekonomiska resultatet och vad som väntar framöver.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Förvaltningsberättelsens syfte är att ge en övergripande och tydlig bild av Vetlanda kommuns verksamhet hittills under 2023. I delårsbokslutet upprättas ingen komplett sammanställd redovisning inklusive elimineringar utan här redovisas kommunens, de olika kommunala bolagens och förbundens ekonomi var för sig. I årsredovisningen ligger ett större fokus på den kommunala koncernen, där den sammanslagna verksamheten redovisas oberoende om verksamheten bedrivs i förvaltnings-, bolags- eller förbundsform.

Genomgående används nedan Koncernen för att redovisa de summerade värdena för kommunkoncernens siffror och Kommunen för att redovisa Vetlanda kommuns siffror.

Vetlanda kommuns delårsresultat för 2023 är starkt och uppgår till 80,3 mnkr att jämföra med delårsbokslutets resultat 2022 som var 147,8 mnkr. Resultatet är en konsekvens av den redovisningsmodell som används av Vetlanda kommun där förändringen av semesterlöneskulden löpande räknas in i resultatet. Då semestern tjänas in under kalenderåret medför detta att i slutet av augusti har merparten av årets semester tagits ut före det att den helt har intjänats. Det innebär att kommunen då har en fordran på sina anställda. Om man justerar för effekten av semesterlöneskuldens förändring som per 2023-08-31 uppgår till 37,0 mnkr (inklusive sociala avgifter) är resultatet vid delårsbokslutet cirka 43,3 mnkr att jämföra med 111,0 mnkr föregående år, alltså ett betydligt svagare resultat.

Skatteprognosen som använts i delårsbokslutet är från augusti 2023. Årets skatteprognoser för kommunen har varit visat på ett bättre utfall allteftersom året har gått. I redovisningen av skatteintäkter ryms vid delårsbokslutet positiva slutavräkningar för både 2022 (+5,9 mnkr) och 2023 (+10,0 mnkr). Även med den positiva utveckling som skett gällande skatteunderlaget så har kostnadsutvecklingen varit än högre. Ett nytt pensionsavtal och kraftiga kostnader inom flera områden, exempelvis el, medför att ekonomin ser sämre ut än tidigare. Läget ser ut att hålla i sig i alla

fall under nästkommande år varefter pensionskostnaderna ser ut att sjunka betänkligt. Om inflationen kommer ligga kvar på en hög nivå innebär det att kostnaderna fortsatt är höga inom såväl pensionsområdet som inom andra områden.

I delårsbokslutet ingår en prognos för kommunens helårsresultat 2023. Denna pekar på ett resultat i nivån 38,4 mnkr vilket är lägre än under de senaste åren. Å andra sidan har de senaste åren visat på rekordhöga resultatnivåer. Under 2022 var prognosen för årets resultat i delårsbokslutet 128,2 mnkr och när året summerades visade det sig bli hela 131,1 mnkr. I flera år har pandemin påverkat det ekonomiska resultatet. Först genom markant höjda statsbidrag och sedan genom en mycket snabbare återhämtning i ekonomin med ökade skatteintäkter som följd än vad man tidigare trott. Kommunerna har även, liksom övrigt näringsliv, fått kompensation för sjuklönekostnader som var på en högre nivå än normalt. Mönstret med höga resultat under de senaste åren är inte unikt för Vetlanda utan har sett liknande ut för de flesta kommuner.

Den så kallade försörjningskvoten, dvs antalet personer i förvärvsarbetsande ålder i förhållande till antalet unga och antalet äldre, försämras löpande vilket innebär att allt färre ska försörja allt fler. Under 2023 har även tendensen med en ökande befolkning brutits och vi ser nu en nedgång i befolkningen för första gången på flera år. Tidigare befolkningsprognoser har alltså varit lite för positiva.

Det som varit utmärkande för verksamheten under 2023 är ett kraftigt ökat kostnadstryck där inflationen har påverkat starkt. Det gäller inom exempelvis elenergiområdet där kostnaderna kraftigt överstiger vad som budgeterats. Ett annat område där kostnaderna är höga är pensionerna. Här budgeterades för avsevärt högre kostnader på grund av ett nytt pensionsavtal men när även en hög inflation ska kompenseras blir kostnaderna än högre.

Kommunens investeringar i framför allt skollokaler har fortsatt under året. Nybyggnation och renovering av Tomaslundsskolan är det största enskilda objektet men även i Landsbro högstadieskola, Korsberga skola och köket i Kvillsfors har större investeringsinsatser genomfört

och dessa kommer fortsätta under året. Vid sidan om dessa större objekt har ett stort antal mindre investeringar genomförts fram till delårsbokslutet som totalt uppgår till 102 mnkr. Prognosen för helåret är en total investeringssumma som uppgår till 205 mnkr. Under året har likviditeten varit god vilket inneburit att investeringarna hittills kunnat finansierats utan ny upplåning. En amortering av låneskulden med -26 mnkr har i stället skett i samband med en låneomsättning. Under resterande del av året kommer likviditeten belastas av höga pensionskostnader vilket medför att det är osäkert hur lånesituationen kommer se ut när året är slut, delvis beror detta naturligtvis på hur investeringstakten ser ut. I den kommunala koncernen har Witalabostäder fortsatt med renoveringsarbete på fastigheter i Myresjö och ett större fönsterbyte på Kullgatan i Vetlanda. Vetlanda Industrilokaler har slutfört ett större takarbete på fastighet i Ekenässjön. Njudung Energi största investeringar/reinvesteringar återfinns inom VA-verksamhet och Miljö- och återvinning. Under 2023 har hittills en minskning av koncernens bolagens externa upplåning skett med amorteringar från samtliga bolag, totalt uppgående till -33 mnkr. Läggs detta till Vetlanda kommuns

amortering med -26 mnkr innebär det en total minskad lånebelastning med -59 mnkr. Kommunens och koncernens finansiella ställning får bedömas som relativt stabil och soliditeten ökar. Mäts soliditeten i förhållande till de totala pensionsförpliktelserna ökar den för kommunen från 30 till 32 procent mellan delårsboksluten. Investeringstakten är ur ett självfinansieringsperspektiv relativt hög. Fokus har under 2023 fortsatt vara på skolfastigheterna. Samtidigt diskuteras större kommande investeringar i kommunens bad- och simhallar, en satsning på hi:tech som avser att skapa utbildnings- och utvecklingsmöjligheter för delar av industrin men även kommande behov av boendeformer utifrån en äldre befolkning. Hittills under 2023 har självfinansiering av kommunens investeringar klarats men det beror främst på ett högt resultat per delåret (vilket påverkas av semesterlöneskulden). Ränteläget har under året förändrats dramatiskt med en uppgång som är mellan 3-4%. Då upplåningen bygger på en mix av fasta och rörliga räntor har detta inte slagit igenom på hela lånestocken, men en markant ökning av räntekostnaderna har skett för såväl kommunen som övriga parter i den kommunala koncernen.

Fem år, Kommunen i sammandrag

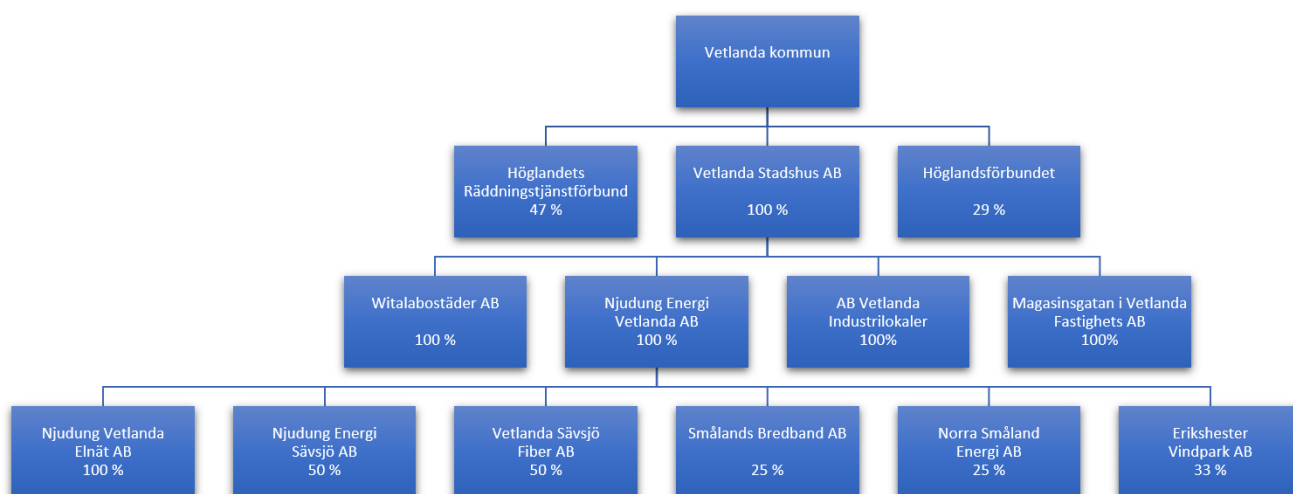
NYCKELTAL	2023-08	2022-08	2021-08	2020-08	2019-08
Verksamhetens intäkter, mnkr	260,3	256,7	230,5	242,5	257,1
Verksamhetens kostnader, mnkr	1 452,4	1 324,3	1 265,9	1 255,2	1 281,9
Avskrivningar & nedskrivningar, mnkr	52,7	49,1	43,3	38,6	36,7
Delårets resultat, mnkr	80,4	147,8	130,9	109,5	48,4
Soliditet %	59	58	55	51	51
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser %	32	30	24	18	13
Investeringar anläggningstillgångar, mnkr	102,1	75,6	107,6	114,7	85,1
Självfinansieringsgrad %	130,4	260,4	161,9	129,1	100,0
Total låneskuld, mnkr	526,2	552,3	552,3	522,3	462,3
Skattesats	22,01	22,01	22,01	22,01	22,01
Antal årsarbetare 31/8	2 518,6	2 479,7	2 421,5	2 444,1	2 515,3
Antal invånare 31/8		27 718	27 611	27 464	27 557

Den kommunala koncernen

Det högsta beslutande organet i Vetlanda kommun är kommunfullmäktige som i en jämförelse i ett Sverigeperspektiv kan sägas vara kommunens "riksdag". I Kommunfullmäktige sitter 45 valda ledamöter som är satta att ta kommunövergripande beslut eller beslut som ses som principiellt viktiga. Kommunens verksamhet är sedan uppdelad i olika områden där den största delen bedrivs dels i förvaltningsform dels i bolags-/förbundsform. Det finns även delar som är utlagda i form av entreprenad hos privata utförare. Denna redovisning har upprättats för att ge en sammanfattande information om den verksamhet kommunen äger inflytande över. I bilden nedan

visas de bolag och förbund som ingår i den kommunala koncernens verksamhet där ägarandelen överstiger 20 procent. Kommunens ägarandel i respektive organisation anges i rutorna.

I december 2002 bildades en äkta koncern genom att ett holdingbolag bildades som är helägt av kommunen. Holdingbolaget (Vetlanda Stadshus AB) har sedan förvärvat de kommunala bolagen. Inom kommunkoncernen finns förutom holdingbolaget kommunalförbunden där vi redovisar vår andel med utgångspunkt från kapitalinsats. Inga förändringar har skett av ägande under 2023

Kommunkoncernen visas som organisationsschema

Bolag	Verksamhet
Vetlanda Stadshus AB	Holdingbolag för de kommunala bolagen som ansvarar för finansiell, skattemässig och operativ samordning av den kommunala verksamheten som bedrivs i bolagsform.
Njudung Energi AB	Bolaget bedriver affärsmässig verksamhet som omfattar elhandel, fjärrvärme, renhållning, vatten- och avloppsverksamhet och bredband.
Njudung Energi Elnät AB	Bedriver elnätsverksamhet främst i och runt Vetlanda tätort.
Njudung Energi Sävsjö AB	Bolaget bedriver affärsmässig verksamhet som omfattar elhandel, fjärrvärme, renhållning och vatten- och avloppsverksamhet. Från årsskiftet 2020/21 har den del av renhållningsverksamheten som avser hushållsavfall överförs till kommunalförbundet Kretslopp Sydost. Bolaget ägs till lika delar gemensamt med Sävsjö kommun.
Vetlanda Sävsjö Fiber AB	Syftet med verksamheten är att tillhandahålla IT-infrastruktur och att främja utvecklingen av informationsteknik, till nytta för såväl offentlig verksamhet som näringsliv och allmänheten.
Smålands Bredband AB	Bolaget har till uppgift att hyra ut fiberförbindelser mellan Växjö, Sävsjö, Vetlanda, Eksjö och Nässjö kommuner. Via samarbetspartners kan också Nässjö och Aneby, Nässjö och Jönköping samt mellan Eksjö och Österbymo omfattas.
Norra Smålands Energi	Bolaget verkar som ett intresseföretag med syfte att stärka och utveckla delägarnas samarbete inom energirelaterade verksamheter och därmed bidra till ett optimalt utnyttjande av delägarnas samlade resurser.
Erikshester Vindpark AB	Delägt bolag som innehar 6 vindkraftverk i Vetlanda kommun och ägs av kommunala bolag, privata företag och investerare.
Witalabostäder AB	Fastighetsbolag som bedriver allmännyttig bostadsverksamhet, och har till uppgift att bygga och förvalta hyresbostäder. I fastighetsbeståndet ingår även kommersiella lokaler.
AB Vetlanda Industrilokaler	Fastighetsbolag som har till uppgift att uppföra och hyra ut industrifastigheter för att medverka till etablering och utveckling av kommunens industrier.
Magasinsgatan i Vetlanda AB	Fastighetsbolag som har till huvudsyfte äga och förvalta en verksamhetslokal.
Höglandets Räddningstjänstförbund	Förbundets primära verksamhet är att ansvara för räddningstjänst inom Vetlanda och Nässjö kommuner. Bland verksamheterna ryms även exempelvis säkerhets- och beredskapsarbete samt sotning i kommunerna.
Höglandsförbundet	Höglandsförbundet är en plattform för att samordna verksamheter där medlemskommunerna (Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda) anser det vara fördelaktigt att driva en gemensam organisation. Bland annat samordnas kommunernas gemensamma IT-organisation här men även viss ekonomiadministration och familjerätt.

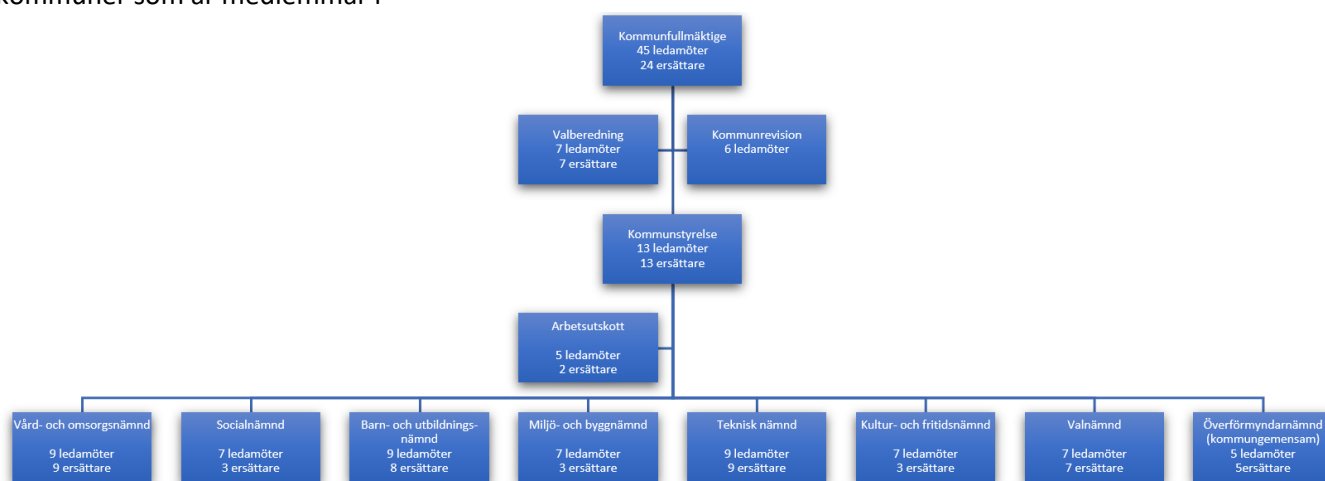
Vetlanda kommun har även intresseandelar i Kretslopp Sydost som samordnar hantering av hushållsavfall för ett antal kommuner i sydöstra Småland samt i Höglandets Samordningsförbund som samordnar vissa insatser mellan kommun, försäkringskassa och region.

Kommunen har också ett ägande i Kommun-assurans Syd AB för att tillförsäkra tillgång till försäkringsgivare och är medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening genom vilken Vetlanda kommunkoncern finansierar i stort sett hela koncernens lånebehov

Den kommunala organisationen

Vetlanda kommuns organisation har en traditionell utformning där verksamheten är uppdelad i olika facknämnder med egna ansvarsområden. Överförmyndarnämnden är gemensam för de kommuner som är medlemmar i

Höglandsförbundet; Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Under 2022/2023 har inga väsentliga förändringar skett i organisationen av de kommunala verksamheterna.

Privata utförare under 2023

Enligt kommunallagen definieras privata utförare som enskilda individer eller juridiska personer som har hand om vården av en kommunal angelägenhet, och då helt utan kommunalt ägande. Detta innebär att de kommunala bolagen inte ingår. Det gäller även fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för sin verksamhet vilken inte är upphandlad utan är reglerad genom tillståndsgivning. I Vetlanda

kommun är inslaget av privata utförare relativt litet jämfört med riket.

Privata aktörer finns exempelvis inom grundskola, förskola och inom hemtjänstområdet där brukarna kan välja utförare enligt LOV (Lagen om valfrihet). En pågående diskussion finns om LOV inom hemtjänsten skall vara kvar eller avslutas.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk utveckling

Omvärldsanalys

De senaste åren har bjudit på turbulens för samhället i stort och för ekonomin i synnerhet. Efter pandemin har återhämtningen gått oförväntat snabbt men efter det har andra händelser förändrat förutsättningarna för kommunens ekonomi. Till följd av angreppet på Ukraina följde rekordhöjningar av energi och livsmedelspriser och därmed höga prishöjning på så gott som alla områden. Tillsammans med efterfrågeöverskott efter pandemin, utbudsstörningar orsakat av konflikter, expansiv finanspolitik och en snabb åtstramande penningpolitik, mer protektionistisk politik och tilltagande effekter av klimatförändringarna som kräver resurser och skapar temporära utbudsproblem så är omvärldsfaktorerna turbulenta och svårförutsägbara.

Trots en viss tillbakagång av energipriserna har den initiala allmänna prisuppgången bitit sig fast och resulterat i höga inflationstal. Det gäller i synnerhet i Sverige där en svag kronkurs är en bidragande orsak till inflationen. Den medför också att vi har hög inflation jämfört med många andra länder i västvärlden. Det senaste rapporterade inflationsmättet är 4,7 procent för augusti månad, (KPIF = konsumentprisindex med fast ränta).

I budgetarbetet för 2024 till 2026 kunde konstateras att resultatet för i synnerhet 2024 kommer att vara betydligt lägre än för de senaste åren. Förutsättningarna är dock mycket osäkra. Inför 2024 är osäkerheten stor när det gäller inflationsläget och hur det kommer påverka kommunens kostnadsläge.

Arbetsmarknaden har så här långt stått ganska stabil och arbetslöshetssiffrorna har inte ökat. De har stabiliserat sig på en nivå om 7,3 procent och sysselsättningen ökar fortfarande. Prognosen är dock en ökande arbetslöshet i år och framför allt under 2024. Skatteunderlaget sjunker trots det och framför allt förändras det reala skatteunderlaget i riket till följd av kommuners och regioners sammanvägda prisutveckling.

Signalerna om en svår ekonomisk situation i offentlig sektor, framför allt för regionerna, har medfört att regeringen i höstbudgeten nu aviserat ökade satsningar i form av statsbidrag för att stärka kommuner och regioner.

BNP beräknas sjunka för 2023 (-0,6 procent) och därefter svagt öka igen under 2024.

Kommunalskatt

Till 2023 minskade den totala kommunala skattesatsen något och uppgår i genomsnitt till 32,23 procent. Skattesatsen består av två delar, kommunal skattesats och skattesats till regionen. Den kommunala skattesatsen är i genomsnitt 20,67 procent och regionskattesatsen är 11,57 procent. Inför 2023 valde sju kommuner att sänka skatten medan fem kommuner valde att höja den.

Det totala skatteunderlaget i landet ökade med 5,3 procent från beskattningsåret 2020 till 2021 enligt den taxering som genomförts under 2022. Detta är 3,2 procentenheter högre jämfört med året innan då ökningen var 2,1 procent. Vetlandas ökning var lägre, 4,49%. Det statliga utjämningssystemet kompenserar till del för denna typ av skillnader vilket innebär att skillnader i enskilda kommuners ekonomi inte blir fullt så dramatisk.

Befolkningsutveckling

Hur många som flyttar ut från eller in till kommunen, antalet som föds samt hur många som avlider påverkar kommunens befolkningsstruktur. Detta medför en påverkan på kommunens verksamhet då medborgarnas behov styr och förändrar densamma. Likaledes påverkar det kommunens intäkter från skatteutjämnings-systemet.

Vid halvårsskiftet 2023 var 10 545 300 personer folkbokförda i Sverige. Det var 23 800 personer fler än vid slutet av 2022. Folkökningen under första halvåret var 11 800 personer lägre jämfört med samma period 2022 och den lägsta sedan 2005.

Under årets sex första månader föddes 51 600 barn i hela riket vilket var det lägsta antalet födda under ett första halvår på 20 år. Jämfört med samma period 2022 föddes 5,5 procent eller 3 000 färre barn, enligt SCB.

Under första halvåret 2023 avled 47 000 personer vilket var 230 färre än samma period året före.

Även Vetlanda kommun följer den nationella trenden och har haft klart färre antal födselar under första halvåret 2023 än normalt.

Vi har sedan årsskiftet minskat vår befolkning med -57 personer fram till juli månad. Förra året vid samma tidpunkt hade vi ökat vår befolkning med 151 personer. Minskningen beror på att födelseöverskottet fortfarande är lägre i jämförelse med de senaste tre åren bakåt i tiden under samma period. Det hänger samman med att färre barn föds och att fler antal personer har dött jämfört med tidigare år och detta gör nu att födelseöverskottet blir negativt.

Flyttningsöverskottet från januari till juni är plus 10 personer men det kan jämföras med förra året vid samma tidpunkt då flyttningsöverskottet låg på plus 170. Det har alltså fortfarande flyttat in något fler personer än ut från kommunen under första halvåret men inte alls på samma nivå som under de två senaste åren.

Befolkningsmängden var i juli månad 27 616 vilket är en minskning med -5 personer jämfört med juni månad 2023.

Den senaste befolkningsprognosen visar också att trenden med färre födda barn i kommunen förväntas hålla i sig under flera år framöver. Antalet döda antas ligga på samma nivåer vilket innebär födelseöverskottet kommer att bli negativt de kommande åren.

Arbetsmarknad

Trots det försvagade läget med hög inflation och därmed inflationsbekämpning i form av höjda räntor står arbetsmarknaden hittills stabil.

De totala arbetslöshetssiffrorna, öppet arbetslösa och personer i program, är i Vetlanda 5,9 procent, en ökning med 0,3 procentenheter på 12 månader. I riket syns en minskning om 0,3 procentenheter till 6,4 procent och i länet är arbetslösheten oförändrad och ligger på 5,2 procent. Sett till riket har Norrlandslänet och Gotland den lägsta arbetslösheten.

Andelen långtidsarbetslösa som andel av totalt antal inskrivna arbetslösa sjunker i alla kommuner i länet med undantag för Mullsjö och Aneby.

Via Högländets samordningsförbund, som består av Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Region och kommun sker samverkan för stöd mot arbete för medborgare som är aktuella för insats hos flera av huvudmännen.

SAMVERK Vetlanda omfattar huvudmännen inom Högländets samordningsförbund med fokus på att motverka hinder gällande rehabilitering mot arbete. Ett aktivt arbete med Extratjänster föreligger. Samverkan med fackliga organisation är god och gemensamma rutiner gällande tex. arbetsmarknadsinriktade anställningar är framarbetade.

Lärcentrum har en omfattande utbildningsverksamhet som utgår ifrån behov på arbetsmarknaden och stödjer mellan studier och arbetsliv.

Goda relationer föreligger mellan kommun och näringsliv och andra arbetsgivare när det gäller arbetsträning och anställningar av olika karaktär, här spelar även samverkan med ideell sektor en viktig roll. Detta ses bidra till den utveckling som finns i Vetlanda.

En lägre arbetslöshet påverkar naturligtvis ekonomin för Vetlanda kommun. Personer som har en anställning, bor i Vetlanda kommun och betalar skatt bidrar till det totala skatteunderlaget. En lägre arbetslöshet bidrar till att underlaget bevaras och inte försvagas. Dessutom riskerar arbetslösa personer att hamna i ett behov av försörjningsstöd vilket belastar andra områden inom den kommunala ekonomin, i detta fall socialnämnden och dess verksamhet. En låg arbetslöshet är alltså bra på flera olika sätt, inte minst för individen själv.

I tabellen nedan visas andel öppet arbetslösa i kommunen med jämförelse mot riket och länet. Det är personer som är arbetslösa och inte deltar i något program.

Öppen arbetslöshet	202308	2022	2021
Kommunen totalt (%)	2,6	2,8	2,2
Länet totalt (%)	2,4	2,5	2,5
Riket totalt (%)	2,6	3,1	3,5
Kommunen kvinnor (%)	2,5	2,8	2,1
Kommunen män (%)	2,7	2,8	2,4
Kommunen ungdomar 18-24 (%)	4,2	5,6	2,8
Kommunen ungdomar 18-24 kv (%)	3,7	5,1	3,6
Kommunen ungdomar 18-24 män (%)	3,9	6,0	2,3

Skatteunderlag

Skatteunderlaget bedöms under 2023 att öka med 4,9 %. Att den ser något starkare ut än vad man trott i tidigare bedömningar beror främst på att lönesumman ökar mer än förväntat under första halvåret. Under resterande del av 2023 och 2024 är bedömningen att arbetsmarknadens kommer att bromsa in och då påverkas lönesumman negativt med en svagare tillväxt som följd.

Samhällsekonomisk utveckling

Återhämtningen efter pandemin gick bättre än vad som väntat. En expansiv finanspolitik har drivit på utvecklingen i världen och efterfrågan har varit hög. Anfallet på Ukraina skapade obalanser i energi och livsmedel och har skapat en inflationshård. Den håller på att falna men har inneburit betydligt höjda räntenivåer och så här långt en kvarvarande hög inflation hittills. BNP-förändringen prognostiseras bli negativ för 2023 för att sedan succesivt öka igen. De senaste åren har varit turbulenta med en stor osäkerhet i de prognoser som har gjorts gällande samhälls ekonomin. Från en rätt mörk bild av den närmaste framtiden har verkligheten dock visat sig bättre än vad som förutspåts.

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026
BNP kalenderkorrigerad, procentuell förändring	2,8	-0,6	1,2	3,4	2,4
Sysselsättning timmar, procentuell förändring	2,3	2,4	-0,7	1,7	1,7
Arbetslöshet, procent-enheter	7,5	6,0	9,1	8,8	7,8

SKR Makronytt 2/2023

Bostadsmarknad

Under flera år har bostadsmarknaden varit ansträngd och flyttkedjorna har inte fungerat på önskat sätt. Äldre bor gärna kvar där de har ett relativt sett billigt boende jämfört med att betala för nyproducerade lägenheter eller hus där kostnaden ofta upplevs som ett hinder. Det innebär att unga som ska in på bostadsmarknaden hänvisas till den dyrare nyproduktionen som man inte alltid har råd med vilket medför att flyttkedjorna stannar av.

Nybyggnationen under det första halvåret 2023 har legat på en lägre nivå än under 2022. Det har beviljats bygglov för 7 nya enbostadshus, 5 fritidshus samt 1 flerbostadshus. 2022 hade det vid samma tidpunkt beviljats bygglov för 15 nya enbostadshus och 4 fritidshus. Det är högst troligt att inflationen med påföljande kostnads- och räntehöjningar påverkar byggnationen negativt.

Finansiella risker

I Vetlanda kommun finns en av fullmäktige beslutad finanspolicy som innehåller riktlinjer och regler för den finansiella verksamheten i den kommunala koncernen. Då Vetlanda kommun-koncern av tradition inte förvaltar någon större överlikviditet eller hanterar pensionsplaceringar i egen regi inriktar denna sig primärt på att begränsa ränte- och finansieringsrisker.

Ränterisk

Vid månadsskiftet 2023-08-31 var de totala räntebärande skulderna i koncernen 1 405 miljoner kronor. Detta är en minskning från föregående årsskifte med 59 mnkr. De finansiella räntebärande tillgångarna i form av utlåning och placering uppgick vid samma tillfälle till 240 miljoner kronor och återfanns helt i kommunen. Nettoskulden var

således 1 165 miljoner kronor på balansdagen vilket är en minskning med 57 mnkr jämfört med årsskiftet. Skuldsättningen i koncernen har alltså minskat under första delen av året, främst på grund positiva kassaflöden vilket minskat behovet av upplåning. På grund av ett markant högre ränteläge erhålls numera också ränta på likvida medel som finns på koncernbankkontot. Dessa ränteintäkter har inte beaktats ovan men återfinns i resultat och prognoser.

Kommunens del av de räntebärande skulderna var per den 31 augusti 2023 516 mnkr vilket är en minskning med 26 mnkr jämfört med årsskiftet. Med räntebärande finansiella tillgångar värda 240 mnkr innebär det att nettoskulden i kommunen var 276 (303) mnkr. Förändringen består således både av att kommunens lånefordringar amorterats och amortering av kommunens låneskuld.

I enlighet med den finansiella policyn löper upplåningen inom koncernen med en blandning av fast och rörlig ränta. Till del har räntesäkring i fasta räntor skett med hjälp av ränteswappar men över tid har en allt större del av upplåningen skett i form av direkta lån som löper med fast ränta. I koncernen fanns vid delårsbokslutet swapkontrakt med nominellt värde som uppgick till 80 miljoner kronor, samtliga tillhörande Njudung Energi-koncernen. I takt med ett stigande ränteläge har swapparnas marknadsvärde förbättrats avsevärt från att tidigare ha varit mycket negativt.

Enligt finanspolicyn ska högst 60 procent av upplåningen ha en räntebindning som är kortare än ett år. Vid delårsbokslutet hade 58 procent av den kommunala koncernens skulder räntebindning kortare än ett år exklusive ränteswappar. Om hänsyn tas till befintliga ränteswappar är motsvarande siffra 56 procent. För kommunens del som saknar derivat är motsvarande siffra 68 procent. Stor del av förklaringen ligger i att det enskilt största lånet löper med 3 månaders räntebindning och lånas ut till motsvarande ränta varmed ränterisken eliminerats. När hänsyn tas till detta är andelen lån med räntebindning under 1 år 57 procent.

Den genomsnittliga låneräntan i koncernen under de senaste tolv månaderna är 1,9 % vilket är mer än en procent högre än föregående delårsbokslut. Vid en ränteökning med 1 % skulle räntekostnaden ett år framåt för koncernen öka med 4,9 mnkr. För kommunen var den genomsnittliga låneräntan

under de senaste tolv månaderna 1,95 % vilket är nästan 1,5% högre än vid föregående delårsbokslut. Vid en ränteökning med 1 % skulle räntekostnaden ett år framåt för kommunen öka med 3,1 mnkr.

Finansieringsrisken speglar när de lånebärande skulderna förfaller och då måste omsättas. I det läget finns en (i dagsläget relativt liten) risk i att inte få långivare. Därför skall andelen av skulderna som förfaller inom kort inte vara för hög utan spridd över tid. Enligt finanspolicyn ska mindre än 40 % av den totala låneskulden förfalla inom ett år. Sett till koncernens totala låneskuld vid delårsskiftet förfaller 20 % inom de närmaste 12 månaderna. För kommunens del var motsvarande andel 10 %.

Kreditrisk

Kommunen har inte heller under 2023 inte haft likviditet placerad i värdepapper utan enbart en mindre placering på räntebärande konto hos SBAB. Under 2023 har kommunens checkräkning utifrån ett allt högre ränteläge givit viss ränteavkastning.

Vidare sker viss utlåning till bolag och föreningar för finansiering av anläggningstillgångar som på olika sätt nyttjas av kommunen/koncernen. Som säkerhet för denna utlåning finns anläggnings-tillgångarna.

Pensionsförpliktelser

Vetlanda kommun har ett pensionsåtagande som uppgår till 592 mnkr. Inga pensionsåtaganden hanteras via egen förvaltning utan allt hanteras genom upphandlad förvaltning.

Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där kommunens pensioner intjänade före 1998 inte skuldförts utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Vid delårsskiftet uppgår denna till 581 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Händelser av väsentlig betydelse

Under första delen av 2023 har pandemins påverkan på verksamheten avklingat. Inom kommunens vård- och omsorgsverksamhet har smitta bland brukare fortsatt minska och samma sak gäller personalens sjukfrånvaro. Även inom barn- och utbildningsorganisationens verksamheter märks pandemin allt mindre.

Kriget i Ukraina påverkar kommunens verksamhet, främst genom dess indirekta konsekvenser. Den direkta påverkan genom flyktingmottagande har inte fått den omfattning som väntats och ett betydligt mindre antal flyktingar har anlänt till Vetlanda. För de som kommit har insatser gjorts för att mottagande i skolor och förskolor ska fungera väl vilket har lyckats.

Arbetet med att etablering av hi:tech (Teknikens hus) har fortsatt under året. Syftet är primärt att stärka kompetensförsörjningen till kommunens näringsliv. Det som varit i fokus under året har främst gällt frågan om lokalisering och för tillfället pågår utredning av olika alternativ.

Konsekvenserna av det nya pensionsavtal som tecknades under 2021 har under 2023 givit utslag i form av väsentligen högre pensionskostnader. Förutom en höjning av premienivån har också den höga inflationen bidragit till det höga utfallet. Likviditetsmässigt blir påverkan ännu större då det nya avtalet innebär ett tidigareläggande av del av premieinbetalningarna.

Inflationen har på ett liknande sätt som i övriga samhället märkts i kommunens ekonomi. Större kostnadsökningar inom många områden som exempelvis livsmedel, asfalt och byggmaterial har noterats. Högre energipriser har börjat få genomslag då de prissäkringar som gjorts tidigare nu omsätts till högre nivåer. Kommunen och koncernen har sökt och erhållit elprisstöd vilket i delårsbokslutet fördelats ut till enheter i förhållande till den förbrukning ansökan grundar sig på. För kommunens del har det inneburit intäkter på cirka 8,3 mnkr och för resterande koncernbolag 10,1 mnkr varav merparten tillfallit Njudung Energibolagen.

Elförsäljning från Njudung Energis egen elproduktion har tidigare år medfört större bidrag till resultatet men i en situation där produktionskostnaderna ökat samtidigt som någon anläggning står stilla är läget annorlunda under 2023.

Räntekostnaderna har ökat markant för både kommun och koncern. Riksbanken har aviserat om ytterligare någon räntehöjning men förhoppningen är att toppen snart är nådd. Under mycket kort tid har räntorna gått från i princip noll till strax under fyra procent. Dessvärre ser nedgången ut att ha en betydligt flackare kurva vilket innebär att ett större utrymme måste reserveras för finansiella kostnader framöver.

Kommunens insats i Kretslopp Sydost (KSO) har under året justerats ned. Utifrån en förlikning mellan KSO och Kalmar kommun har en återreglering av en del av Vetlanda kommuns insatskapital genomförts och kommunen har erhållit 3,2 mnkr i återbetalning.

I området Himlabackarna har några tomter sålts under året men under senare delen av året har försäljningen avstannat. I ett område avsett för grupphusbyggnation har tänkt exploatör backat ur tomtköp och vidare exploatering.

Kostnader för köp av HVB-placeringar för barn- och unga är fortsatt höga. För närvarande pågår ett projekt som syftar till att minska placeringarna och hitta alternativa lösningar. Detta projekt har projektmedel för att pågå under helåret 2023.

Den kompetensutmaning kommunen ständigt har när det gäller att få tag på rätt personal blev märkbar under sommaren då vård- och omsorgsverksamheten hade svårt att rekrytera vikarier.

Investeringsvolymen har fortsatt vara relativt hög, både i kommunen och koncernen. Satsningarna på kommunens skolfastigheter med större arbete på Tomaslundsskolan (F-6), Korsberga skolan (F-6) och

Landsbro skola (7-9) har genomförts. Vid sidan av dessa arbeten har en mängd projekt pågått under året och prognosen för årets investeringar slutar på 205 mnkr varav hittills 102 mnkr lagts ned.

Även inom koncernens bolag har investeringar pågått under 2022. I Witalabostäder genomförs ett större renoveringsarbete i Myresjö. Projektering för nybyggnation av 60 lägenheter i Skytteparken har pågått och kommer förhoppningsvis att påbörjas inom kort. För Njudung Energi ligger de största investeringarna varit inom VA- och Miljö- och återvinningsverksamheterna.

Mot bakgrund av de utmaningar som finns ser det ändå ut som om kommunen kommer leverera ett resultat som är över budget under 2023. För kommunens del hjälper skatteunderlagets positiva utveckling till att möta kostnadsutmaningar i form av pensionskostnader, inflation och högre räntor. För bolagens del ser det betydligt tuffare ut och resultaten kommer summerat inte vara i närheten av de senaste årens utan ser ut att hamna i storleksordningen 20 mnkr. Högre produktionskostnader slår igenom på ett sätt som gör att man får svårt att klara budget.

Styrning och uppföljning

Mandatfördelning

Efter valet 2022 har en ny politisk ledning i Vetlanda kommun formerats av Vetlanda Framåtanda, Sverigedemokraterna och Moderata

samlingspartiet. Under mandatperioden 2023 till 2026 styrs Vetlanda kommun av dessa tre partier.

Mandatfördelning	2023-2026	2019-2022	2015-2018	2011-2014
Vetlanda framåtanda	11	8	9	6
Sverigedemokraterna	7	5	4	2
Moderata samlingspartiet	6	7	5	7
Arbetarpartiet Socialdemokraterna	11	12	12	13
Centerpartiet	4	5	5	6
Kristdemokraterna	4	5	4	4
Liberalerna	1	1	2	3
Vänsterpartiet	1	2	2	2
Miljöpartiet de gröna	-	-	2	2

Ansvarsstruktur

I Vetlanda kommunkoncern återfinns den politiska styrningen på flera nivåer. Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet som fattar kommunövergripande beslut gällande visioner, planer och mål. Fullmäktige styr även de kommunala bolagen genom att besluta om ägardirektiv för dessa. Kommunfullmäktige beslutar om ledamöter i kommunstyrelsen och enskilda nämnder och föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen.

Den ekonomiska styrningen utförs genom att fatta beslut om budget och ekonomiska mål och följer upp dessa genom att godkänna delårsrapporter och årsredovisning.

Kommunstyrelsen har sedan det övergripande ansvaret för att verkställa, följa upp och utvärdera den uppföljning som sker. Kommunstyrelsen planerar och följer upp ekonomi och verksamhet i kommunens nämnder, de kommunala bolagen och kommunalförbunden. I detta är den så kallade uppsiktsplikten och intern kontroll viktiga moment.

Den finansiella planeringen och samordningen mellan kommunens bolag sköts av styrelsen i Vetlanda Stadshus AB. Här följs dotterbolagens mål upp, såväl finansiella som icke finansiella.

De kommunala nämnderna och bolagsstyrelserna ansvarar sedan för genomförande och utveckling inom respektive verksamhetsområde.

Ekonomisk styrning

Den ekonomiska styrningen av kommunkoncernens verksamheter utgår från kommunfullmäktiges beslutade ägardirektiv och budget för den kommunala verksamheten. Bolagen rapporterar till Vetlanda Stadshus AB om affärsplan för kommande år och uppföljning sker sedan efter respektive tertial då rapportering sker till kommunstyrelsen. Vid delårsbokslut sker även rapportering i den totala delårsrapporten för hela kommunkoncernen.

För den kommunala verksamheten som är organiserad i nämnder beslutas om budget för kommande år i juni efter att förslag tagits fram i budgetberedning. I slutet av året beslutar sedan respektive nämnd om sin interna budget och en sammanställning av detta material lämnas till kommunfullmäktige.

Uppföljningen av den kommunala verksamheten sker sedan under verksamhetsåret genom prognoser per februari, april och oktober samt genom ett delårsbokslut per augusti. Slutligen sammanställs en årsredovisning efter årets slut som omfattar hela kommunkoncernen.

Vetlanda kommuns styrmodell

Kommunen har en bred verksamhet som utgår från medborgarnas behov och önskemål, lagstiftning och politiska prioriteringar inom de ekonomiska ramarna. Det dubbla ledarskapet innebär schematiskt att politiker och tjänstemän har en rollfördelning där politiken sätter mål och beviljar resurser - hanterar "vad-frågor". Tjänstemän svarar för beslutsunderlag och genomförandet - arbetar med "hur-frågor".

För att skapa en gemensam bild av hur styrningen går till och vart vi är på väg har vi åskådliggjort vår styrmodell i form av ett styrnings- och förbättringshus.

Styrnings- och förbättringshuset

- Visar vart vi ska.
- Visar vad som är viktigt för oss i kommunen.
- Visar hur vårt förbättringsarbete ska bedrivas.

Kommunen fokuserar på tre prioriterade riktningar som tar sikte på år 2030 för att översätta visionen och värdegrunden i handling och utifrån dem beslutar kommunfullmäktige om övergripande mål. Fullmäktigemålen tas sedan i sin tur om hand av nämnderna och sätter slutligen spår i det verksamhetsnära förbättringsarbetet längst ut i organisationen där verksamheten möter medarbetaren/politikern möter kunden/den enskilde/brukaren/barnen/elever/medborgare.

Visionen

Vi växer tillsammans i en kommun som är attraktiv, hållbar och nytänkande. Till ett lättbott och vänligt Vetlanda söker sig företag och människor som utvecklas, trivs och stannar. Vi är ett Vetlanda där alla får vara med och där nya idéer utvecklas tillsammans med medborgare, näringsliv och föreningar.

Riktning 2030 - Den attraktiva kommunen

Vi skapar en attraktiv kommun och plats dit människor och företag söker sig, utvecklas, trivs och stannar. Vetlanda upplevs som lättbott och vänligt.

Vetlanda är attraktivt med

En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter.

Skola, förskola och möjligheter till högre utbildning.

Boendeformer och miljöer för olika önskemål och behov.

Ett välmående och växande näringsliv.

Ett aktivt föreningsliv med stort ideellt engagemang.

En levande landsbygd och stadsmiljö.

Välfungerande kommunikationer och infrastruktur.

Nöjda och vänliga invånare och medarbetare.

Ett rikt kulturliv och aktiv besöksnäring.

Kommunen som en attraktiv arbetsgivare.

Riktning 2030 - Den hållbart växande kommunen

Vi skapar en hållbar kommun och plats som är hållbar över tid, som ger trygghet och framtidsstro.

Vetlanda är hållbart växande med

Ett ekonomiskt hållbart växande näringsliv och en långsiktigt god kommunal ekonomi i balans.

Ett socialt hållbart Vetlanda är inkluderande och tryggt och där olikheter välkomnas, invånare inkluderas och med god tillgänglighet och där jämlikhet och hälsa är i fokus. Vetlanda kommun erbjuder en bra arbetsmiljö.

Ett ekologiskt hållbart Vetlanda där klimatavtryck är i fokus, energiförbrukning och utsläpp minskar och där den biologiska mångfalden bevaras och det finns tillgång till upplevelserik natur. Vetlanda kommuns verksamheter är klimatsäkrade.

Riktning 2030 - Den nytänkande kommunen

Vi skapar ett Vetlanda som är nytänkande.

Vetlanda är nytänkande med

Ett innovativt företagsklimat och ett entreprenöriellt tänkande bland de unga.

En höjd utbildningsnivå och ett livslångt lärande.

Utveckling av idéer i samverkan mellan invånare, Vetlanda kommun, förenings- och näringsliv.

Vetlanda kommuns verksamheter premierar nytänkande som bidrar till ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Organisationskulturen kännetecknas av öppenhet för det nya, mod att testa nytt, ständiga förbättringar och verksamhetsutveckling med digitalisering som möjliggörare.

Intern kontroll

Uppföljning och analys

Systematisk uppföljning och analys är en viktig del i styrmodellen och en förutsättning för en lärande organisation. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal.

Varje nämnd och bolagsstyrelse rapporterar regelbundet sina ekonomiska resultat till kommunstyrelsen, samtidigt som de beskriver väsentliga förhållanden och sitt arbete med målen. Kommunstyrelsen rapporterar sedan vidare till fullmäktige. Genom denna process följs hur verksamheterna håller budget, hur de arbetar för

en god måluppfyllelse samt om något av ”risk och väsentlighet” behöver uppmärksammas inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Efter februari, april och oktober görs gemensam prognosrapport för samtliga nämnder, och efter åtta månader presenteras en gemensam delårsrapport som inkluderar bolagen. Vid årets slut upprättas en årsredovisning som inkluderar sammanställd redovisning för hela den kommunala koncernen. Vid behov förs dialogsamtal mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och ledningen för en nämnd eller ett bolag.

God ekonomisk hushållning

Balanskrav

Kommunallagens Balanskrav innebär att intäkterna för varje år ska överstiga kostnaderna inom den

kommunala verksamheten. Blir resultatet negativt ska detta regleras inom tre år genom motsvarande positiva resultat. I varje bokslut ska en utredning av det så kallade balanskravet genomföras. Av denna ska det framgå vilka justeringar av årets resultat som genomförts för att räkna fram dels ”Årets resultat efter balanskravsjusteringar”, dels ”Årets balanskravsresultat”. Under 2023 har resultatet justerats ned för reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar med -3 mnkr. I detta belopp ingår då ej exploateringsfastigheter eftersom dessa hanteras som omsättningstillgångar. Vetlanda kommun har uppfyllt balanskravet varje år sedan införandet med undantag för 2018 på grund av det då kraftigt negativa resultatet. Inget negativt balanskravsresultat finns nu att återställa från tidigare år.

Balanskravsutredning (mnkr)	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkning (prognos 2023)	38	131	143
- Samtliga realisationsvinster anläggningstillgångar	-3	-4	-4
- Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
- Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster, värdepapper	0	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster, värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	35	127	139
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	35	127	139
Akkumulerat negativt balanskravsresultat	0	0	0

Resultatutjämningsreserv

I samband med att möjligheten öppnades att avsätta en del av resultatet till en resultatutjämningsreserv gjorde Vetlanda kommun en avsättning med 36 mnkr. Denna återfinns sedan dess som en del av det egna kapitalet. Syftet är att kunna hantera eventuella negativa resultat och att inte behöva återställa dessa med motsvarande positiva resultat under de påföljande tre åren. I samband med det starka resultatet under 2020 lades ytterligare 14 mnkr till resultatutjämningsreserven vilken innebär att den nu uppgår till 50

mnkr. I utredningen ”En god kommunal hushållning” fanns förslag på förändringar av regelverket runt RUR men dessa blev inte antagna.

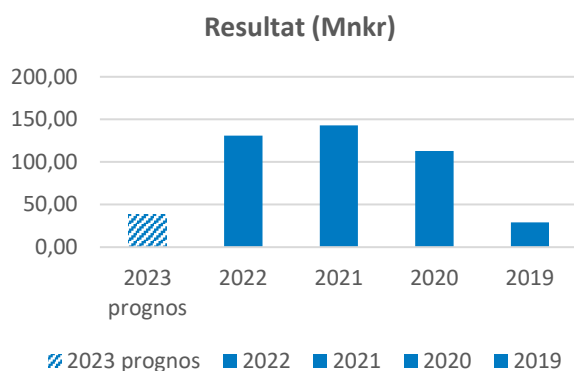
Finansiell analys

I bokslutet genomförs en enkel finansiell analys av såväl koncernens som kommunens ekonomi där olika perspektiv berörs. Det handlar om en genomgång av resultatutveckling, lång- och kortsiktig betalningsberedskap och kapacitet samt att riskförhållanden kopplade till likviditet och borgensåtaganden belyses.

Resultat

Kommunen

Det prognosticerade helårsresultatet för kommunen under 2023 uppgår till 38 mnkr vilket är 6 mnkr bättre än budgeterat. Resultatet är dock väsentligt lägre än de senaste årens. Relaterat till Skatter och Generella statsbidrag är nivån strax under två procent vilket innebär att målet om en resultatnivå om två procent inte riktigt nås. Trots starkare skatteintäkter än beräknat innebär ett ökat kostnadstryck inom allt från pensioner, livsmedel till energi att resultatet bara blir något bättre än budget.

Prognosen för nämndernas ekonomi visar totalt sett på ett överskott mot budget med 6 mnkr. Bland de större avvikelserna märks Barn- och utbildningsnämnden som prognosticerar ett överskott med 5 mnkr och Socialnämnden som beräknar ett underskott med -6 mnkr. Samtidigt visar Finansförvaltningen på ett mindre överskott än vad som varit vanligt under de senaste åren +5 mnkr. En förklaring till detta är att sociala avgifter numera tas ut från förvaltningarna utifrån den nivå som ska betalas. Tidigare har detta skett med en schablonnivå vilket medfört högre uttag från nämnderna och bidragit till större överskott inom Finansförvaltningen.

Vetlanda kommun har fyra finansiella mål som utvärderas för att vara en del i bedömningen av God ekonomisk hushållning. Uppfyllande av kommunens finansiella mål för helårsprognosen är enligt följande:

Bedömning	Mål	Utfall
Ej uppfyllt	Resultatet ska uppgå till minst en procent av skatter och utjämningsbidrag. Målsättningen är att det uppgår till två procent.	Resultatet uppgår för prognosen till 1,9 (6,8) procent av skatter, utjämning och generella statsbidrag. Målet uppfylls därmed inte.
Uppfyllt	Verksamhetens nettokostnader ska inte överstiga 98 procent av skatter och utjämningsbidrag.	Nettokostnadsandelen är 98,0 (93,4) procent. Målet nås, utfallet är dock högre än föregående år.
Ej uppfyllt	Investeringarna ska inte överstiga summan av avskrivningar och årets resultat.	Självfinansieringsgraden enligt prognos för årets investeringar är 57,1 (117,3) procent. Ett svagare resultat i kombination med höga investeringar medför att kommunen inte når målet om självfinansiering.
Uppfyllt	Låneskulden ska minska varje år.	Under den hittillsvarande perioden har viss amortering skett. Bedömningen nu är att motsvarande belopp ej behöver lånas upp före årsskiftet.

Av de fyra finansiella målen uppfylls två. Huvudorsaken till en sämre måluppfyllnad står att finna i en lägre resultatnivå i kombination med hög

investeringstakt. Målet om nettokostnadsandel är dessutom precis på gränsen att inte nås.

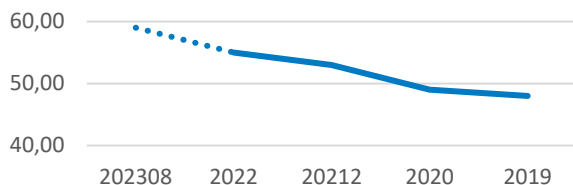
Soliditet

Kommunens soliditet visar på en förbättring. Soliditeten inräknat pensionsskulden inom linjen ökar från 29 procent vid bokslutet 2022 till 32 procent vid delårsbokslutet 2023.

Om soliditeten beräknas utan hänsyn till pensionskulden utanför balansräkningen går ökningen från 56 procent vid bokslutet 2022 till 59 procent vid delårsbokslutet 2023.

Soliditet kommun (exkl pensionsskuld)

%

Likviditet

Med hjälp av en god ekonomisk hushållning och planering ska kommunen ur ett kortsiktigt eller medellångt perspektiv inte behöva genomföra dramatiska åtgärder för att möta finansiella utmaningar som kan uppstå över tid.

För att mäta denna betalningsförmåga används kassalikviditet vilken visar förhållandet mellan omsättningstillgångar (exklusive varulager) och kortfristiga skulder. I nedanstående siffror har exploateringsfastigheter inte exkluderats ur omsättningstillgångarna.

Kassalikviditeten för kommunen har stärkts något sedan årsskiftet. Vid föregående bokslut var denna 95 procent och vid delårsbokslutet 2023 uppgår den till 98 procent. Största delen av förklaringen finns i att de kortfristiga skulderna har minskat. Kassabehållningen är på ungefär samma nivå som vid årsskiftet.

Borgensåtagande och skuldsättning

Kommunkoncernen

Den totala låneskulden för kommunkoncernen uppgår vid delårsbokslutet till 1 405 mnkr. Detta är en minskning från årsskiftet med cirka 59 mnkr. Av minskningen står Vetlanda kommun för 26 mnkr, Njudung Energi för 25 mnkr medan resterande mindre förändringar har skett inom övriga bolag och förbund. Inget bolag har ökat sin direkta upplåning under 2023 men Witalabostäder har under året ökat sitt utnyttjande av koncernens checkkredit vilket då balanserar överlikviditet hos andra parter. Under året har ränteläget för såväl in- som utlåning mot checkkrediten ökat vilket medför att kostnaden för att nyttja checkkrediten ligger i paritet med kort upplåning. Om överlikviditet hos andra parter inom koncernkontot sjunker kommer detta resultera i ökad upplåning. Vid bokslutet är i likhet med föregående bokslut hela låneskulden upplånad hos Kommuninvest.

Vid delårsbokslutet har kommunen beslutade solidariska borgensåtaganden avseende utestående krediter som uppgick till 1 723 mnkr. För samtliga bolag/förbund, utom HRF, ryms ytterligare upplåning inom beslutade borgensramar vid behov. I de fall där det rör sig om borgensåtaganden där flera parter är ägare reduceras även faktisk risk till den andelen i bolaget/förbundet kommunen innehar genom avtal mellan ägarna.

Kommunen

Kommunens totala låneskuld uppgår vid delårsskiftet till 526 mnkr vilket är en minskning mot årsskiftet med 26 mnkr. Under första delen av året har likviditeten stärkts. Om investeringarna följer prognosen kan dock ytterligare upplåning bli aktuell under resterande del av året. Ett område, förutom investeringarna, som belastar likviditeten är pensionerna där kommunen förutom markant högre pensionspremier också skall betala ikapp 6 månaders pensionspremier.

Kommunen är fortfarande i en period med höga beslutade investeringar och det innebär att framtida möjligheter att minska låneskulden är tveksamma. Med den kraftiga ökningen av räntor vi sett under året och där nedgången förväntas vara betydligt mer långsam innebär ökande upplåning att de finansiella kostnaderna kommer ta ytterligare verksamhetsutrymme i anspråk.

Om bolagen i koncernen ökar upplåningen innebär det att borgensavgifterna ökar. Med nuvarande investeringsplaner är det främst Witalabostäder som har ett lånebehov under det närmaste året.

Målredovisning

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Målet är att vi ska ha en attraktiv kommun och plats dit människor och företag söker sig, utvecklas, trivs och stannar. Vetlanda ska även upplevs som lättbott och vänligt.

Vetlanda kommun ska skapa attraktiva boenden med en utbyggd infrastruktur i hela kommunen.

Målet följs upp genom att mäta följande:

- Fler bostäder.
- Bättre infrastruktur i hela kommunen.
- Fler nöjda medborgare och företagare.

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Vi har sedan årsskiftet minskat vår befolkning med -57 personer fram till juli månad. Förra året vid samma tidpunkt hade vi ökat vår befolkning med 151 personer. Minskningen beror på att födelseöverskottet fortfarande är lägre i jämförelse med de senaste tre åren bakåt i tiden under samma period. Det hänger samman med att färre barn föds och att fler antal personer har dött jämfört med tidigare år och detta gör nu att födelseöverskottet blir negativt.

Flyttningsöverskottet från januari till juni är plus 10 personer men det kan jämföras med förra året vid samma tidpunkt då flyttningsöverskottet låg på plus 170. Det har alltså fortfarande flyttat in något fler personer än ut från kommunen under första halvåret men inte alls på samma nivå som under de två senaste åren.

Befolkningsmängden var i juli månad 27 616 vilket är en minskning med -5 personer jämfört med juni månad 2023.

Arbetet med att etablera Hi:tech (Teknikens hus) för att stärka kompetensförsörjningen till företagen i Vetlanda kommun har fortsatt under året. Kommunen är representerad i styrelsen för Nju:tek som ansvarar för innehållet i verksamheten. Föreningen har ett antal arbetsgrupper igång som utvecklar olika delar i Hi:tech konceptet ytterligare.

Nuvab som har uppdraget att genomföra det operativa näringslivsarbetet gör det på ett mycket förtjänstfullt sätt. En stor utmaning för vårt näringsliv är att möjligheten att rekrytera medarbetare med tillräcklig kompetens.

Den strategiska näringslivsgruppen arbetar aktivt med uppfyllnad av målen. Planberedskapen inom bostadsområdet är god, fokus behöver vändas mot handel och industri där det inte passar med etablering på den mark vi idag har planlagd.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

I Vetlanda kommun ska alla verksamheter sträva efter att leverera tjänster och service på allra högsta nivå. En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter.

En uppföljning görs genom att mäta kvaliteten inom följande områden:

- Bättre omsorgsverksamhet
- Bättre skola/utbildning
- Bättre tjänster inom kommunens kultur- och fritidssektor
- Bättre tjänster inom övriga verksamheter i kommunens organisation

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Utredning inför beslut om gymnasiesamverkan pågår. Ytterligare samverkansfrågor undersöks inom Höglandsförbundets ram. På länsnivå finns ett bra samarbete med både region och länsstyrelse. Kommunal utveckling är kommunernas samarbetsyta där samverkan samordnas bland annat kring Bästa platsen.

Utvecklingsstrategin antogs politiskt i juni och arbete med att implementera strategin i verksamheternas målarbete pågår. Ambitionen med utvecklingsstrategin är att skapa en större tydlighet internt, men även i samverkan med medborgare och näringsliv.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

I Vetlanda kommun arbetar vi medvetet med hållbarhet.

Social hållbarhet

- Fler i utbildning och färre i utsatta hushåll.
- Integration med en inkludering där alla får plats och ges möjlighet att komma till sin rätt.
- Ökad trygghet.
- Ökad psykisk hälsa och god arbetsmiljö.

Ekonomisk hållbarhet

- Resurshushållning med en god kommunal ekonomi i balans.

Ekologisk hållbarhet

- Bevara biologisk mångfald och tillgång till upplevelserik miljö.
- Ökad klimatanpassning och minskad klimatpåverkan.

- I Vetlanda kommun arbetar vi medvetet med hållbarhet.

Social hållbarhet följs upp genom att mäta följande:

- Fler i utbildning och färre i utsatta hushåll
- Integration med en inkludering där alla får plats och ges möjlighet att komma till sin rätt.
- Ökad trygghet
- Ökad psykisk hälsa och god arbetsmiljö

Ekonomisk hållbarhet följs upp genom att mäta

- Resurshushållning med en god kommunal ekonomi i balans

Ekologisk hållbarhet följs upp genom att mäta

- Bevara biologisk mångfald och tillgång till upplevelser i miljö.
- Ökad klimatanpassning och minskad klimatpåverkan.

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Målet är att vi ska skapa en hållbar kommun och plats som är hållbar över tid, som ger trygghet och framtidstro. För att ytterligare förstärka arbetet med hållbar utveckling har hållbarhetspolicyn genomsyrat den politiskt antagna utvecklingsstrategin. På så sätt skapas goda förutsättningar för det fortsatta hållbarhetsarbetet i verksamheterna.

Medarbetare som har arbetsmässiga möjligheter, har tecknat avtal för delvis distansarbete. Distansarbete i sig innebär färre resor och ett klimatsmartare arbetsliv.

Många möten är resfria, både inom kommunen och externa möten. Olika utbildningspaket med distansutbildningar har medfört att det mesta av fortbildningen också är resfri.

Arbetet med Bästa platsen har fortsatt under 2023 och är väl förankrat i de fyra inblandade förvaltningarna, BU, VoO, Soc och KoF. Ambitionen är att samverkan mellan de fyra förvaltningarna ska skapa goda förutsättningar för långsiktig social utveckling, med tidiga och riktade insatser.

Vård- och omsorg har kostnader som oroar, mycket övertid, relativt hög sjukfrånvaro och

införande av 11-timmars dygnsvila. Det sistnämnda kan föra med sig mycket stora kostnader.

Förvaltningen arbetar med att lösa 11-timmars dygnsvila på ett kostnadseffektivt sätt.

Fullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

I Vetlanda kommun ska vi kunna ge goda förutsättningar för ett livslångt lärande och ha en kultur som präglas av nytänkande.

- Livslångt lärande med en ökad utbildning och en kompetenshöjning hos kommunens invånare.
- En ökad digitalisering i kommunens verksamheter för att kunna utveckla och förbättra service och tjänster.
- Fler nya innovationer i kommunens egna verksamheter och hos företagen inom kommunens geografiska område.
- En ökad samverkan där allt vi gör ska präglas av största nytta för kommunen och invånarna.
- Mer nytänkande präglad av en förändringskultur i alla kommunens verksamheter.
- Vi skapar ett Vetlanda som är nytänkande.

Vetlanda är nytänkande med

- Ett innovativt företagsklimat och ett entreprenöriellt tänkande bland de unga
- En höjd utbildningsnivå och ett livslångt lärande
- Utveckling av idéer i samverkan mellan invånare, Vetlanda kommun, förenings- och näringsliv
- Vetlanda kommuns verksamheter premierar nytänkande som bidrar till ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Organisationskulturen kännetecknas av öppenhet för det nya, mod att testa nytt, ständiga förbättringar och verksamhetsutveckling med digitalisering som möjliggörare

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Förändringsresan har konkretiserats under första halvåret för att få en tydligare förankring i verksamheterna. Ett av initiativen i

förändringsresan är att genomföra innovationslabb. Syftet är att öka samverkan i vår problemlösning och ett labb har redan genomförts

Nya arbetssätt innebär också nya utmaningar. Vi har förbättrat vårt arbete med informations-säkerhet i digitala miljöer och där har arkivarie och kommunjurist viktiga roller. Arkivarien arbetar tillsammans med informationsspecialist på Höglandsförbundet med Ledningssystem för Informationssäkerhet (LIS).

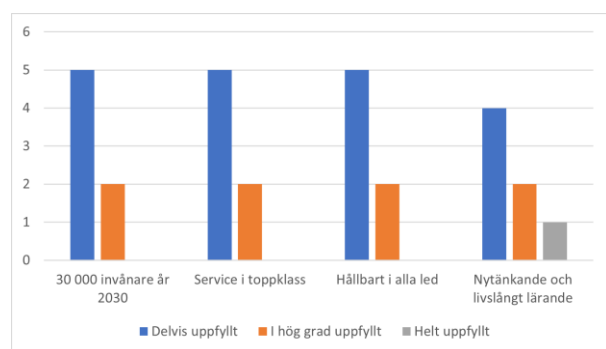
I maj genomfördes vår andra upplaga av Medarbetardagen och temat för i år var vårt värdeord mod.

Utvecklingsstrategin antogs i kommunstyrelsen i juni och den kommer att ligga till grund för arbetet med att ta fram nya nämnd- och verksamhetsmål för den nuvarande mandatperioden.

Det är också fortsatt stort fokus på verksamheternas digitalisering och arbetet med att ta fram en höglandsgemensam förändringsstrategi pågår för närvarande.

Socialförvaltningen har under våren intensifierat arbetet med att utöka möjligheten för våra medborgare att kommunicera digitalt med förvaltningen. För att öka läsningen av barnböcker har biblioteket som exempel på nytänkande satsat på så kallade förskolabibliotek; boklådor ställs ut på förskolorna så föräldrar kan låna böcker när de hämta och lämnar barn.

Bedömning av måluppfyllnaden av samtliga KF-mål gjord av respektive nämnd/förvaltning

Diagrammet visar att förvaltningarnas bedömning om måluppfyllelse för respektive kommunfullmäktigemål delvis eller i hög grad har uppfyllts. Det kommunfullmäktigemål som har fått högst betyg på måluppfyllnad av förvaltningarna är **Nytänkande och livslångt lärande**.

Sammanfattning av god ekonomisk hushållning och målarbete

När man ska göra en total bedömning av måluppfyllnad inom både verksamhets- och finansiella mål tvingas man konstatera att bilden nu totalt sett ser något sämre ut. De verksamhetsmässiga målen visar på ett liknande utfall medan de finansiella har ett betydligt sämre utfall än under de senaste åren, mycket drivet av den ekonomiska situationen. En prognos om ett ekonomiskt resultat som ser ut att bli något bättre än budget, om än inte på de senaste årens nivå, hjälper upp bilden något. Bedömningen så här långt på året blir då att verksamheten under 2023 hittills har bedrivits med God ekonomisk hushållning.

Personalekonomisk redovisning

Tabellerna som följer avser perioden 2023-01-01 – 2023-08-31 i jämförelse med motsvarande period år 2022 och 2021.

Den 31 augusti 2023 hade Vetlanda kommun 2 518,6 årsarbetare med månadslön en ökning med 38,9 årsarbetare jämfört med samma period 2022. Jämfört med 2021 är det en ökning med 97,1 årsarbetare.

Antal anställningar

Tabellen redovisar antal anställningar fördelat på månad- och timavlönade och vilande tillsvidareanställningar.

		Antal anställningar			Antal årsarbetare		
		2023	2022	2021	2023	2022	2021
Månads- avlönade	Alla anställningsformer*	2 734	2 701	2 643	2 518,6	2 479,7	2 421,5
	Tillsvidare *	2 242	2 254	2 131	2 088,2	2 090,3	1 972,0
	Vikarier	127	108	160	107,2	89,1	133,6
	Allmän visstid	312	317	341	276,2	283,3	306,4
	Övriga**	53	22	11	47	17,0	9,6
Tim- avlönade	Alla anställningsformer	1 136	1 241	1 013	0	0	0
	Vikarier	842	907	782	0	0	0
	Allmän visstid	206	240	192	0	0	0
	Övriga **	88	94	39	0	0	0
Vilande	Tillsvidare	49	75	110	44,8	67,1	101,8

*Inklusive förtroendevalda (2023, 3 st anställningar, 2,3 årsarbetare)

** I övriga ingår visstidsanställda >67 år, fyllda LAS ålder, provanställningar, projektanställningar, BEA anställningar och säsongsanställningar

Antal månadsavlönade anställningar per förvaltning

Tabellen nedan redovisar antal månadsavlönade årsarbetare den 31 augusti 2023 per förvaltning indelad efter anställningsform.

Förvaltning	Antal årsarbetare					
	Tillsvidareanställning			Visstidsanställning		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Barn- och utbildning	838,6	835,2	763,9	260,1	233,8	279,1
Kultur- och fritid	37,9	36,9	37,3	3,4	4,0	1,9
Tekniska kontoret	154,1	149,1	150,7	18,5	18,5	15,7
Social	81,4	84,5	78,9	5,8	3,3	5,9
Kommunledning	223,1	206,3	193,2	22,5	16,8	21,6
Miljö- och bygg	18,0	19,0	18,0	0,0	0,0	0,0
Vård- och omsorg	735,2	758,7	730,0	119,3	107,8	125,4

Tidsanvändning

Arbetad tid

Tabellen redovisar antal arbetade timmar samt

lönekostnader exklusive personalomkostnader för samtliga anställningar. I arbetad tid inkluderas

bland annat månadslön, timlön, mertid, övertid och ob-ersättning.

med samma period 2022. Jämfört med samma period 2021 visar en ökning av arbetad tid med 143 692 timmar.

Antal arbetade timmar har under årets första åtta månader ökat med 86 025 timmar år 2023 jämfört

Förvaltning	Antal timmar			Kostnader (Tkr) exkl PO		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Barn- och utbildning	999 029	973 687	965 043	230 957	218 388	212 333
Kommunledning	252 584	230 206	226 165	55 579	49 064	47 398
Kultur- och fritid	42 452	43 888	38 519	8 377	8 480	7 449
Miljö- och bygg	18 054	18 000	18 032	4 274	4 290	4 028
Social	95 613	87 520	92 486	21 861	19 915	20 679
Tekniska kontoret	171 110	168 405	173 141	34 050	32 819	33 018
Vård- och omsorg	972 840	943 949	894 599	199 947	192 457	179 838
Totalt	2 551 682	2 465 657	2 407 990	555 045	536 114	504 743

Frånvaro

Tabellen redovisar antal frånvarotimmar samt lönekostnader exklusive personalomkostnader för samtliga anställningar. I frånvarotid inkluderas semester, sjukdom och föräldraledighet, vård av sjukt barn samt övrig frånvaro.

Frånvarotiden minskade med 55 628 timmar under 2023 jämfört med 2022. Jämfört med samma period 2021 visar en minskning med 22 226 timmar.

Förvaltning	Antal timmar			Kostnader (Tkr) exkl PO		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Barn- och utbildning	410 716	434 734	412 577	64 950	65 523	59 944
Kommunledning	85 151	82 311	77 815	13 139	11 632	10 841
Kultur- och fritid	17 506	15 202	16 599	2 276	2 116	2 036
Miljö- och bygg	6 230	7 276	7 837	981	1 010	919
Social	31 754	33 796	32 367	5 066	4 723	4 701
Tekniska kontoret	58 003	58 209	59 024	8 330	7 755	7 515
Vård- och omsorg	332 917	366 374	358 283	41 270	42 638	37 495
Totalt	942 277	997 905	964 503	136 012	135 400	123 451

Sammanställning övertid och mertid

Under den första perioden år 2023 har antalet övertidstimmar minskat med 3 958 timmar och

mertiden minskat med 1 807 timmar jämfört med samma period 2022.

Övertid

Förvaltning	Antal timmar			Kostnader (Tkr) exkl. PO		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Barn- och utbildning	3 803	4 394	1 859	604	949	431
Kommunledning	1 128	536	308	484	178	89
Kultur- och fritid	431	466	115	94	115	22
Miljö- och bygg	20	19	4	5	4	1
Social	138	123	86	73	59	25

Tekniska kontoret	2 147	2 243	1 495	506	605	390
Vård- och omsorg	7 125	10 969	4 009	2 736	4 072	1 418
Totalt	14 794	18 752	7 879	4 504	5 984	2 376

Mertid

Förvaltning	Antal timmar			Kostnader (Tkr) exkl. PO		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Barn- och utbildning	6 157	6 584	7 074	688	709	673
Kommunledning	288	267	231	53	48	62
Kultur- och fritid	323	181	66	38	35	6
Miljö- och bygg	-	-	2	-	-	1
Social	3	222	1 074	0,2	24	354
Tekniska kontoret	224	158	285	11	17	15
Vård- och omsorg	2 432	3 820	3 219	476	724	601
Totalt	9 427	11 234	11 951	1268	1 559	1 712

Sjukfrånvaro

Tabellen visar andel totala sjukfrånvarotimmar av ordinarie arbetstid, och redovisas enligt de direktiv som Sveriges kommuner och regioner (SKR) anger.

1,23 procentenheter jämfört med samma period 2022. Jämfört med 2021 är det en minskning med 0,57 procentenheter.

Den totala sjukfrånvaron för Vetlanda kommun har för de åtta första månaderna 2023 minskat med

Sjukfrånvaro per förvaltning

Förvaltning	2023			2022			2021		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Barn- och utbildning	4,30	4,51	3,51	5,44	5,88	3,78	4,87	5,20	3,55
Kommunledning	5,48	6,17	1,72	6,33	7,20	2,33	5,18	5,54	3,46
Kultur- och fritid	7,71	6,57	8,46	7,12	6,38	8,51	7,48	10,75	2,55
Miljö- och bygg	4,94	6,31	0,43	1,48	1,37	1,76	1,38	1,64	0,75
Social	6,25	7,37	1,71	7,57	7,98	5,90	6,80	7,01	5,95
Tekniska kontoret	4,62	6,54	2,86	6,69	8,25	5,23	5,72	6,41	5,08
Vård- och omsorg	8,41	8,74	6,45	9,77	10,04	7,97	9,19	9,70	5,24
Totalt	6,03	6,53	4,05	7,26	7,81	5,09	6,60	7,18	4,21

Andel långtidssjukfrånvaro

Nedanstående tabell visar andel timmar av den totala andelen sjuktimmarna, från dag 60 per förvaltning och redovisas enligt direktiv från SKR.

Långtidssjukfrånvaron från dag 60 på kommunnivå har ökat med 2,62 procentenhet jämfört med samma period 2022 och jämfört med 2021 har den minskat med 2,42 procentenheter.

Långtidssjukfrånvaro per förvaltning

Förvaltning	2023			2022			2021		
Redovisat i procent	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Barn- och utbildning	30,20	29,44	33,88	30,39	29,77	33,96	32,82	32,83	32,75
Kommunledning	42,05	44,20		36,60	37,40	9,92	31,37	32,70	21,10
Kultur- och fritid	48,51	29,88	79,79	35,06	26,68	46,72	49,55	57,31	

Miljö- och bygg	52,76	53,86					6,68	7,94	
Social	62,30	65,85		63,27	65,79	49,30	52,56	61,49	10,52
Tekniska kontoret	28,45	42,04		44,66	51,60	34,50	37,75	28,34	48,75
Vård- och omsorg	42,40	44,89	22,22	37,38	37,55	35,98	47,46	49,17	23,14
Totalt	38,95	40,99	26,02	36,33	36,54	35,04	41,37	42,83	31,08

Frånvarodag 1–14, 15–59 och 60 dagar eller mer

Tabellen visar antal sjukfrånvarodagar, vilket beräknas på antal dagar sjukfallet medför oberoende av arbetsdagens längd. En sjukfrånvarodag kan därför vara fyra timmar likväl som tio timmar.

Kortidssjukfrånvaron dag 1-14 har minskat med totalt 6 605 dagar och dag 15-59 har minskat med 65 dagar, långtidssjukfrånvaron från och med dag 60 visar en minskning med 2 410

dagar, under årets åtta första månader jämfört med samma period 2022. I jämförelse med samma period 2021 visar kortidssjukfrånvaron dag 1-14 har minskat med totalt 521 dagar och dag 15-59 har minskat med 953 dagar, långtidssjukfrånvaron från och med dag 60 har minskat med

3 507 dagar.

Frånvarodagar per förvaltning

Förvaltning	Dag 1-14			Dag 15-59			Dag 60 -		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Barn- och utbildning	4 472	7 199	5 154	1 344	1 157	2 009	8 066	8 839	8 247
Kommunledning	911	1357	945	574	423	545	2 210	2 363	1 878
Kultur- och fritid	221	279	186	66	72	52	700	704	648
Miljö- och bygg	33	56	44				414		21
Social	314	385	256	165	144	94	1 261	1 654	1 642
Tekniska kontoret	727	956	703	247	109	460	978	1 816	1 597
Vård- och omsorg	6 296	9 347	6 207	2 135	2691	2 324	13 509	14 172	16 612
Totalt	12 974	19 579	13 495	4 531	4 596	5 484	27 138	29 548	30 645
Kvinnor	10 670	16 623	11 581	4 009	4 230	4 713	25 016	25 592	28 130
Män	2 304	2 956	1 914	522	366	771	2 122	3 956	2 515

Sjukfrånvaro per AID-grupper

Arbetsidentifikation (AID) är ett system för kommuner och regioner för gruppering av arbetsuppgifter. Nedan visas den totala sjukfrånvaron i procent per AID-grupp. Nästan alla

grupper har minskad sjukfrånvaro jämfört med föregående år.

AID-grupp	2023	2022	2021
Ledningsarbete (AID 101010-109090)	2,20	2,62	2,58
Handläggare- och administratörsarbete (AID 151010-152090)	3,46	3,30	2,10
Vård och omsorgsarbete med mera (AID 201010-208090)	9,18	9,79	9,10
Rehabilitering och förebyggande arbete (AID 301010-301090)	3,28	5,37	5,08
Individ- och familjeomsorg (AID 351008-352090)	7,40	10,58	10,0
Förskole-, skol-, fritids- annan ped vht (AID 401009 -403090)	4,54	5,88	5,15
Kultur-, turism- och fritidsarbete (AID 451010-452090)	5,96	6,61	6,19
Teknikarbete (AID 501010-509090)	4,59	2,08	1,62
Hantverkare med mera (AID 521010-529090)	4,00	6,28	7,23
Köks- och måltidsarbete (AID 601010-609090)	7,46	8,50	7,31
Städ, tvätt och renhållningsarbete (AID 651010-659090)	6,94	9,73	8,09
Totalt	6,03	7,26	6,60

Sjuklönekostnader

Tabellen nedan visar sjuklönekostnader, exklusive personalomkostnader och vikariekostnader, för samtliga anställningar.

Förvaltning	Kostnader (Tkr) exkl. PO		
	2023	2022	2021
Barn- och utbildning	4 034	5 286	4 260
Kommunledning	1 106	1 117	918
Kultur- och fritid	271	241	193
Miljö- och bygg	55	45	33
Social	324	366	400
Tekniska kontoret	673	756	681
Vård- och omsorg	6 311	7 847	5 923
Totalt	12 775	15 662	12 408

Förväntad utveckling

Under de första åtta månaderna av 2023 pekar allt fler tecken på en relativt kraftigt inbromsande ekonomi. Trots ett antal räntehöjningar har inte Riksbanken lyckats med att få ner inflationen i den takt man hade väntat och detta innebär att det kan komma ytterligare höjningar av räntan.

Inflationstakten är på väg ner, men då från en hög nivå vilket innebär att det kommer ta ett tag innan tvåprocentsmålet nås och då är kostnaderna på en betydligt högre nivå än tidigare. Situationen med en hög inflation är inte bara ett problem i Sverige utan detta präglar den globala ekonomin.

Under 2023 bedöms BNP-tillväxten bli negativ (någonstans runt -0,6%) och vi förväntar oss par år med svag tillväxt under 2023-2024. Arbetsmarknaden ser relativt starkt ut nationellt men lokalt är situationen svårare som en konsekvens av den rådande byggkonjunkturen. Eftersom avmattningen på arbetsmarknaden nationellt inte varit lika tydlig så är utvecklingen av skatteunderlaget fortfarande stark vilket leder till ökande skatteintäkter. Problemet är dock att inflationen urholkar skatteunderlagstillväxten vilket innebär att kommuner och regioner har en svag köpkraft i år och den ser ut att bli ännu sämre under nästa år.

Pensionskostnaden har ökat ännu kraftigare under 2023 än vad prognoserna pekade på och ökningen inför 2024 är på liknande sätt högre än prognostiserat. En del i kostnadsutvecklingen för pensioner som är högre än förväntat är den kvardröjande inflationen. Till detta kommer naturligtvis de högre nivåerna i de nya pensionsavtalen som börjat gälla under 2023. Som det ser ut nu kommer dock kostnaderna för pensioner att minska relativt mycket under 2025.

Vid sidan om pensionerna har kostnadsökningarna varit markanta inom flera områden som har stor betydelse för den kommunala verksamheten, som exempelvis energi (el, drivmedel, uppvärmning) och livsmedel. Under de senaste månaderna har positivare signaler kommit, där framför allt elpriserna visar på en lägre nivå framöver.

Nuvarande prognoser pekar på att konjunkturen sedan återhämtar sig under 2025 då BNP förväntas öka med 3,4%.

Ju längre inflationen ligger kvar på en nivå som överstiger Riksbankens inflationsmål kommer

räntorna att vara kvar på en nivå som ur ett kortsiktigt perspektiv är relativt högt.

Räntesänkningar kommer då inte ske förrän en bit in på 2024. Med planerade investeringar framöver som sannolikt kommer öka upplåningsvolymen innebär det ökade kostnader för kapital. Det finns just nu frågetecken runt flera av de större investeringarna som ligger framåt i tiden. Till dessa hör exempelvis investeringar i badhus, byggnation för hi:tech och kommande behov inom vård- och omsorgssektorn. Behoven behöver matchas mot övrig ekonomi för att få en hållbar ekonomisk utveckling.

I ett kortsiktigt perspektiv finns en driftbudget tagen för de närmaste tre åren där resultatet för 2024 är mycket lågt satt, 8 mnkr, vilket är långt ifrån det riktvärde på 2% av skatter och bidrag som brukar vara brukligt. Under ett enstaka år är en så låg resultatnivå acceptabel men faran är att om vi får en bestående lågkonjunktur kommer det bli svårt att åter öka resultatnivån. För att i viss mån kompensera för den tuffare ekonomiska situationen har regeringen beslutat att öka statsbidragen inför 2024. Vetlanda kommuns tillskott från ökningen innebär ytterligare 18 mnkr i generella statsbidrag. Hur tillskottet ska användas på bästa sätt behöver diskuteras då flera möjliga scenarion finns. Pengarna kan exempelvis användas för att inflationskompensera nämnderna (vilket inte gjorts i någon större omfattning i den tagna budgeten), att stärka resultatet eller läggas på andra prioriteringar. Det viktiga är dock att de gör möjligheterna att möta utmaningarna 2024 något enklare.

Bland utmaningarna finns ökade kostnader för 11-timmars dygnsvila, där konsekvenserna i ekonomiska termer inte är helt klara ännu. Eftersom nya tolkningar av regelverket har tillkommit relativt sent i processen är slutkostnaden inte helt klar ännu.

I den mån 11-timmars dygnsvila innebär ett behov av ytterligare personal utpekas ytterligare ett område med utmaningar, nämligen kompetensförsörjningen. Här gäller det att kommunen framstår som en attraktiv arbetsgivare även i ett läge där arbetsmarknaden vänder upp igen om vi ska kunna behålla eller attrahera ny personal.

En utmaning finns också i att befolkning under 2023 för första gången på flera år minskar. Det innebär såväl lägre skatteintäkter som att utdelningen i utjämnningssystemet blir sämre. Situationen delar vi med många andra kommuner men för att behålla Vetlanda kommuns ekonomisk stabilitet framöver är det viktigt att befolkningsminskningen inte blir ihållande utan att trenden kan vändas.

Begreppsförklaringar

ANLÄGGNINGSKAPITAL	är summa bundet eget kapital i anläggningar. Detta utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder samt avsättningar.
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	är fast och lös egendom avsedda att stadigvarande ägas. De upptas till anskaffningskostnad minus avskrivningar och eventuella investeringsbidrag.
AVSKRIVNINGAR	utgör planmässig värdenedsättning av anläggningar och inventarier.
AVSÄTTNINGAR	är förpliktelser som inte är helt bestämda till storlek eller förfallotidpunkt såsom pensionsåtagande, löneskatt och marksanering.
BALANSRÄKNING	redovisar kommunens tillgångar, skulder och eget kapital vid årets utgång. Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder utgör rörelsekapitalet och skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder utgör anläggningsskapitalet. Skillnaden mellan summa eget kapital innevarande år och summa eget kapital föregående år utgör förändringen av eget kapital. Se vidare resultaträkning.
EGET KAPITAL	är kommunens totala kapital bestående av anläggningsskapital (anläggningstillgångar minus långfristiga skulder och avsättningar) och rörelsekapital (omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder och avsättningar).
LÅNGFRISTIGA SKULDER	är skulder med en löptid överstigande ett år. Häri ingår även pensionsskulden intjänad från 1998 exkl. individuell del.
NETTOINVESTERINGAR	är investeringsutgifter med avdrag för eventuella investeringsbidrag med mera.
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	avser likvida medel samt fordringar vilka betraktas som säkra och som kommer att erhållas inom ett år från balansdagen. Hit räknas även förråd och exploateringsfastigheter.
RESULTATRÄKNING	visar förändringen av det egna kapitalet i förhållande till föregående år. Denna förändring kan även utläsas av balansräkningen.
RÖRESEKAPITAL	är summa fritt eget kapital, och utgör skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder samt avsättningar.

Bokslutsprognos 2023-08-31

Drift

Budgetavvikelse (Tkr)	Prognos augusti -23	Prognos april -23	Bokslut 2022-12-31
Kommunfullmäktige	-628	0	-52
Revisionen	0	0	45
Valnämnd	-40	-40	-100
Överförmyndare	0	0	393
Kommunkansliet	-2 257	109	13 363
Högländets Räddningstjänstförbund	0	0	-1 813
Högländets Kommunalförbund	-286	0	-55
Ekonomikontoret	1 069	763	2 366
HR-kontoret	2 370	-568	4 038
Måltidsservice	-214	-660	-454
Kommunikationsavdelningen	-15	-154	858
Utvecklingsavdelningen	1 435	534	745
SUMMA KOMMUNSTYRELSEN M.M.	1 434	-16	19 334
Kultur- och fritidsnämnd	843	1 067	643
Teknisk nämnd	-1 598	-2 293	965
Barn- och utbildningsnämnd	5 252	1 190	-5 439
Vård- och omsorgsnämnd	1 330	1 764	5 463
Socialnämnd	-6 223	-8 339	3 282
Miljö- och byggnämnd	79	796	-775
SUMMA NÄMNDER	1 117	-5 831	23 473
Finansförvaltning	5 000	2 600	67 411
TOTAL BUDGETAVVIKELSE	6 117	-3 231	90 884
RESULTATPROGNOS			
Budgetavvikelse enligt ovan	6 117	-3 231	90 884
Budgeterat årsresultat	32 400	32 400	40 400
Ombudget (Pussel)	-150	-150	-150
Budgeterat resultat efter ombudget	32 250	32 250	40 250
BERÄKNAT ÅRSRESULTAT	38 367	29 019	131 134

Investering

Budgetavvikelse (Tkr)	Prognos augusti -23	Prognos april -23	Bokslut 2022-12-31
Kommunkansliet	650	650	65
Ekonomikontoret	-10	190	256
HR-kontoret	650	0	3 318
Måltidsservice	1 735	0	1 772
Kommunikationsavdelningen	150	0	1 116
Utvecklingsavdelningen	0	0	0
SUMMA KOMMUNSTYRELSEN	3 175	840	6 527
Överförmyndarverksamheten	200	0	500
Fastighetsförvärv	-19 965	-265	-40
Kultur- och fritidsnämnd	8 683	0	2 371
Teknisk nämnd	32 970	14 364	105 994
Barn- och utbildningsnämnd	0	0	5 934
Vård- och omsorgs	638	0	877
Socialnämnd	590	675	30
Miljö- och byggnämnd	10	25	34
SUMMA NÄMNDER	26 301	15 639	122 227
INVESTERINGSPROGNOS			
Budgetavvikelse enligt ovan	26 301	15 639	122 227
Budgeterade investeringar enligt budgetbeslut	156 255	156 255	167 550
Tilläggsbudget Tekniska	3 400	3 400	0
Ombudget/Förskott	71 856	71 856	96 035
Summa investeringsbudget efter tillägg	231 511	231 511	263 585
BERÄKNAD INVESTERINGSVOLYM	205 210	215 872	141 358

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning 2023-08-31

Tkr		Årsbudget	Prognos	2023-08	2022-08	Förändring
Verksamhetens intäkter		558 433	612 206	260 332	256 683	3 649
Verksamhetens kostnader		-2 395 233	-2 473 539	-1 452 412	-1 324 267	-128 145
Avskrivningar och nedskrivningar		-82 913	-80 900	-52 665	-49 106	-3 559
Verksamhetens nettokostnader		-1 919 713	-1 942 233	-1 244 745	-1 116 690	-128 055
Skatteintäkter	Not 2	1 395 100	1 420 800	949 122	910 255	38 867
Generella statsbidrag och utjämningsystem	Not 3	553 200	561 900	375 573	351 011	24 562
Verksamhetens resultat		28 587	40 467	79 950	144 576	-64 626
Finansiella intäkter	Not 4	20 730	15 100	11 491	5 809	5 682
Finansiella kostnader	Not 5	-17 066	-17 200	-11 066	-2 634	-8 432
Resultat efter finansiella poster		32 251	38 367	80 375	147 751	-67 376
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
Periodens resultat	Not 6	32 251	38 367	80 375	147 751	-67 376

Balansräkning 2023-08-31

Tkr				2023-08	2022-12	Förändring
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnad och tekniska anläggningar	Not	7		1 484 164	1 438 952	45 212
Maskiner och inventarier	Not	7		74 359	73 448	911
Finansiella anläggningstillgångar						
Värdepapper och andelar	Not	8		46 105	46 623	-524
Övriga långfristiga fordringar	Not	9		214 758	217 790	-3 026
Summa anläggningstillgångar				1 819 386	1 776 813	42 573
Omsättningstillgångar						
Förråd och exploateringsfastigheter	Not	10		18 762	17 649	1 113
Kortfristiga fordringar	Not	11		214 073	247 748	-33 675
Kassa och bank	Not	12		94 424	97 169	-2 745
Summa omsättningstillgångar				327 259	362 566	-35 307
SUMMA TILLGÅNGAR				2 146 645	2 139 379	7 266
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Årets resultat	Not	13		80 375	131 134	-50 759
Resultatutjämningsreserv				50 000	50 000	0
Övrigt eget kapital				1 137 434	1 006 300	131 134
Summa eget kapital				1 267 809	1 187 434	80 375
Avsättningar						
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Not	14		10 586	10 360	226
Andra avsättningar	Not	14		20 693	20 700	-7
Summa avsättningar				31 279	31 060	219
Skulder						
Långfristiga skulder	Not	15		516 200	542 300	-26 100
Kortfristiga skulder	Not	16		331 357	378 585	-47 228
Summa skulder				847 557	920 885	-73 328
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL				2 146 645	2 139 379	7 266
ANSVARSFÖRBINDELSER						
Ansvars- och borgensförbindelser	Not	17		1 125 675	1 141 883	-16 209
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna				467 505	451 395	16 110
Löneskatt				113 417	109 508	3 909
Summa pensionsförpliktelser inklusive löneskatt				580 922	560 903	20 019
Totalt				1 706 597	1 702 786	3 810

Noter

Not 1

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt enligt de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader periodiseras till den period som de avser då de uppgår till väsentliga belopp (över 50 tkr). Vid beräkning av de preliminära skatteintäkterna för 2023 har SKR:s augustiprognos använts.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas till det bokförda värdet (anskaffningskostnaden minus avskrivningar). Statliga investeringsbidrag redovisas för sig med samma avskrivningstid som den ursprungliga investeringen. Investeringar som understiger ett halvt basbelopp kostnadsförs direkt. Inga lånekostnader har aktiverats.

Exploateringsmark

Denna är redovisad som omsättningstillgång, vilket enligt lagen avser mark som inte är för stadigvarande innehav.

Kapitaltjänstkostnader

Avskrivningarna beräknas på anläggnings-tillgångarnas anskaffningsvärde. Rak nominell avskrivningsmetod tillämpas och avskrivningar görs på investeringar innevarande år. Komponentavskrivningar görs på alla kommunens fastigheter med ett bokfört värde över 5 miljoner. Internränta beräknas på tillgångens bokförda värde. (1,25 % under år 2023)

Kostnadsräntor

Dessa har redovisats enligt bokföringsmässig metod.

Leverantörsfakturor

Fakturor inkomna efter 31/8 har i möjligaste mån bokförts på rätt period.

Leasing

Leasingavtal redovisas som operationell leasing. Dessa finns i huvudsak på bilar och större kontorsmaskiner och leasingavgifterna bokförs löpande. Detta är ett område som kommer att ses över till nästa år.

Statsbidrag

Bidragen har bokförts på rätt period.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner

Semesterlöneskultsförändringen bokförs varje månad. Denna har stor påverkan på delårsresultatet. Personalen har nyligen tagit ut stor del av sin semester, vilket resulterar i en stor fordran på de anställda avseende årets semester vid tiden för delårsbokslutet.

Sociala avgifter

Dessa har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med lönekörningarna.

Utställda fakturor

Kundfakturor utställda efter 31/8, men hänförliga till redovisningsperioden, har fordringsförts och tillgodgjorts periodens redovisning.

Löneskatt

Denna beräknas för såväl avsättning för pensionsåtaganden som för ansvarsförbindelsen för pensioner. Den del som belöper på ansvarsförbindelsen redovisas inom linjen och inte som balanspost.

NOT 2

	2023-08-31	2022-08-31
SKATTEINTÄKTER (tkr)		

Preliminär kommunalskatt	933 267	881 281
Preliminär slutavräkning innevarande år (beräknad till och med 31/8)	10 003	19 101
Slutavräkningsdifferens föregående år	5 852	9 873
Summa	949 122	910 255

NOT 3	2023-08-31	2022-08-31
GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING (tkr)		
Kostnadsutjämning	32 717	14 556
Inkomstutjämning	248 445	230 734
Regleringsavgift/bidrag	43 118	50 796
Generella statsbidrag	922	2 623
Fastighetsavgift	43 618	43 281
LSS utjämning	6 753	9 021
Summa	375 573	351 011

NOT 4	2023-08-31	2022-08-31
FINANSIELLA INTÄKTER (tkr)		
Räntor, utlämnade lån	4 015	948
Borgensavgifter	2 993	3 090
Överskottsutdelning Kommuninvest	0	1 598
Överskottsmedel KPA	1 795	0
Uttag ur överskottsfond Skandia	0	0
Reavinst finansiella anläggningstillgångar (såld bostadsrätt)	613	0
Räntor, likvida medel m.m.	2 075	173
Summa	11 491	5 809

NOT 5	2023-08-31	2022-08-31
FINANSIELLA KOSTNADER (tkr)		
Räntor, anläggningslån	-9 758	-2 066
Övriga räntekostnader	-1 308	-568
Summa	-11 066	-2 634

NOT 6

Årets delårsresultat uppgår till 80 375 tkr (147 751 tkr) och är skillnaden mellan verkliga intäkter och kostnader. Delårsresultatet speglar inte helårsresultatet, där är prognosen ett bättre instrument.

Förändringen av semesterlöneskulden har stor påverkan på delårsresultatet. Personalen har nyligen tagit ut sin semester, vilket resulterar i en stor fordran på de anställda avseende årets semester just vid denna tidpunkt på året.

Från årsskiftet har semesterlöneskulden minskat (inklusive personalomkostnader) och förändringen uppgår per 2023-08-31 till -37 039 tkr (-36 814 tkr).

NOT 7	2023-08-31	2022-12-31
MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR (tkr)		
Ingående värde (minus exploateringsverksamhet)	1 438 952	1 353 433
Investeringar	37 968	132 255
Investeringsbidrag	-104	-1 576
Försäljningar	-4 391	-6 163
Reavinster	2 801	3 302
Reaförlust	0	-112
Avskrivningar	-40 815	-57 638
Nedskrivningar/utrangeringar	0	-834
Pågående arbeten	49 753	-8 364
Övriga korrigeringar/omklassificeringar	0	24 649
Summa	1 484 164	1 438 952
MASKINER OCH INVENTARIER (tkr)		
Ingående värde	73 448	71 211
Årets anskaffningar	12 762	19 043
Försäljningsinkomster	-214	-455
Reavinst	214	455
Reaförlust	0	0
Utrangeringar/omklassificeringar	0	-170
Avskrivningar	-11 851	-16 636
Summa	74 359	73 448

AVSKRIVNINGAR forts not 7

Anläggningstyp	Avskrivningstid (år)
Mark	obegränsad livslängd
Gator och vägar	15 – 33
Inventarier	3 – 10
Bilar och maskiner	5 – 10

Komponentindelning Byggnader	
Komponent	Avskrivningstid (år)
Stomme inklusive grund	50 - 80
Yttertak	40 - 60
Fasad	40 - 80
Inre ytskikt	25
Installationer	40
Tekniska installationer	15
Övrigt	50

	Totalt anskaffnings- värde	Ackumulerad avskrivning	varav årets avskrivning	Nyttjande- period	Bokfört värde 2023-08-31	Bokfört värde 2022-12-31
Allmän markreserv	44 621	-1 654	0	-	42 967	43 885
Regerings- och saneringsfastigheter	4 249	-2 317	-73	39	1 932	1 967
Skol- och barnomsorgsfastigheter	1 272 546	-443 056	-21 075	40	829 491	819 957
Samlingslokaler	28 394	-13 798	-476	40	14 595	15 071
Äldreboende	403 883	-186 433	-6 441	42	217 450	221 540
Övriga förvaltningsfastigheter	215 429	-118 548	-3 548	40	96 881	96 721
Gator, vägar, parker m.m.	235 401	-103 141	-7 280	22	132 260	137 938
Bostads- och affärshus	4 313	-2 559	-171	17	1 754	2 098
Övriga fastigheter	112 549	-48 639	-2 225	34	63 910	66 974
Pågående projekt	98 337	0	0	-	98 337	48 584
Maskiner	19 959	-11 345	-1 379	10	8 614	8 119
Inventarier	135 827	-77 648	-9 144	10	58 179	57 430
Bilar och andra transportmedel	22 620	-16 311	-1 329	11	6 309	6 703
Konst	1 257	0	0	-	1 257	1 197
Investeringsbidrag	-17 764	2 351	475	25	-15 413	-15 784
Summa	2 581 621	-1 023 098	-52 666	33	1 558 523	1 512 400

NOT 8

2023-08-31 2022-12-31

VÄRDEPAPPER OCH ANDELAR (tkr)

Aktier:

Vetlanda Stadshus AB	4 000	4 000
Andelskapital, Kommuninvest *)	21 374	18 709
Medlemsinsats Höglandets Räddningstjänstförbund	4 670	4 670
Medlemsinsats Kretslopp Sydost	14 744	17 920
Träcentrum	10	10
Inera AB	42	42
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	1 259	1 259
Bostadsrätter	6	13
Summa	46 105	46 623

NOT 9	2023-08-31	2022-12-31
ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR (tkr)		
Vetlanda Arena AB (Tjustkulle)	42 718	42 718
Vetlanda Sporthall AB	21 700	22 320
Vetlanda Bågskytteklubb	30	36
Friluftsförbundet	1 600	1 600
Vetlandaortens Ryttsförening	1 350	1 000
Vetlanda Racketklubb	5 115	5 170
Vetlanda Motorsällskap	1 120	1 200
Hi:tech AB	2 525	1 525
Utlåning SEB, finansiering leasing kraftvärmeverk	141 200	144 821
Osäkra fordringar	-2 600	-2 600
Summa	214 758	217 790

NOT 10	2023-08-31	2022-12-31
FÖRRÅD OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER (tkr)		
Gatuavdelningens förråd	3 300	3 309
Exploateringsfastigheter	15 303	14 181
Övrigt	159	159
Summa	18 762	17 649

NOT 11	2023-08-31	2022-12-31
KORTFRISTIGA FORDRINGAR (tkr)		
Fakturafordringar	16 802	30 414
Osäkra fordringar	-2 810	-1 550
Preliminärskatt	38 511	22 202
Mervärdeskatt	5 374	17 794
Skattekonto	1 578	1 511
Statsbidragsfordringar	9 371	9 706
Upplupen fastighetsavgift	54 347	52 798
Upplupna skatteintäkter	48 177	72 542
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	42 769	42 324
Övrigt	-46	7
Summa	214 073	247 748

NOT 12	2023-08-31	2022-12-31
KASSA OCH BANK (tkr)		
Kassa	54	32
Plusgiro	1 922	1 659
Bank*)	92 448	95 478
Summa	94 424	97 169

*) Koncernkontot hade 2023-08-31 en total behållning om 74 099 tkr för samtliga parter.
Den totala kreditlimiten på koncernkontot är 75 000 tkr.

NOT 13	2023-08-31	2022-12-31
EGET KAPITAL (tkr)		
Ingående eget kapital	1 187 434	1 056 300
Årets resultat	80 375	131 134
Utgående eget kapital efter justering	1 267 809	1 187 434

Specifikation eget kapital (tkr)

	Eget kapital	Reserverade medel	Justeringar	UB
Ingående eget kapital	1 065 413			1 065 413
Pensionsreserv		72 000		72 000
Resultatutjämningsreserv		50 000		50 000
Barnomsorgsfond		21		21
Eget kapital före delårets resultat				1 187 434
Delårets resultat				80 375
Totalt eget kapital				1 267 809

NOT 14	2023-08-31	2022-12-31
AVSÄTTNINGAR (tkr)		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Pensionsskulden i övrigt redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med redovisningslagen.		
Ingående avsättning pensionsskuld	10 360	10 565
Pensionsutbetalningar	-675	-1 422
Nyintjänad pension	-18	16
Ränte- och basbeloppsuppräknings	760	203
Förändring av löneskatt	44	-40
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0
Övrigt	115	1 038
Utgående avsättning pensionsskuld	10 586	10 360
Övriga avsättningar		
Avsättning för skogsåtgärder	1 361	1 361
Avsättning för marksanering	16 687	16 687
Avsättning för återställande av deponier	499	499
Avetableringskostnader paviljonger	1 434	1 434
Testamentsgåva	703	710
Övriga avsättningar	9	9
Summa övriga avsättningar	20 693	20 700
Summa avsättningar totalt	31 279	31 060

NOT 15	2023-08-31	2022-12-31
LÅNGFRISTIGA SKULDER (tkr)		
Ingående skuld	542 300	542 300
Återföring kortfristig del av långfristig skuld	10 000	10 000
Nya lån	0	0
Amorteringar	-26 100	0
Nästa års amorteringar	-10 000	-10 000
Utgående skuld	516 200	542 300

NOT 16	2023-08-31	2022-12-31
KORTFRISTIGA SKULDER (tkr)		
Nästa års amorteringar	10 000	10 000
Sjökalkning	1 456	1 471
Landskapsvård	1 337	1 337
Mervärdeskatt	3 866	11 302
Fastighetsskatt	883	550
Personalens källskatt	22 850	21 156
Pensionsskuld, individuell del	46 531	41 060
Särskild löneskatt, individuell del	33 053	21 577
Särskild löneskatt, utbetalda pensioner	26 830	11 625
Pensionskostnader försäkringsavgifter	2 397	2 518
Särskild löneskatt, försäkringsavgifter	581	611
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	63 369	38 237
Upplupna räntor	2 450	1 223
Upplupna sociala avgifter	45 949	54 153
Semesterlöneskuld	39 005	64 997
Upplupna löner	4 642	6 569
Förutbetalda skatteintäkter	0	0
Upplupna kostnader Flykting	7 362	6 266
Leverantörsskulder	17 658	83 595
Övrigt	1 138	338
Summa	331 357	378 585

NOT 17	2023-08-31	2022-12-31
ANSVAR- OCH BORGENSFÖRBINDELSER		
Vetlanda Stadshus AB	109 623	108 078
Witalabostäder AB	421 257	408 164
Njudung Energi Vetlanda AB	411 751	440 372
AB Vetlanda Industrilokaler	125 994	128 219
Höglandsförbundet	7 500	7 500
Högländets Räddningstjänstförbund	7 050	7 050
Njudung Energi Sävsjö AB	42 500	42 500
	1 125 675	1 141 883
Ingående pensionsförpliktelser	560 903	579 370
Pensionsutbetalningar	-20 722	-29 318
Nyintjänad pension	-779	109
Ränte- och basbeloppsuppräknings	36 460	13 109
Förändring av löneskatt	3 909	-3 605
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0
Övrigt	1 151	1 238
Utgående pensionsförpliktelser	580 922	560 903
Totala Ansvars- och borgensförbindelser	1 706 597	1 702 786

Vetlanda kommun har i augusti 1998 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vetlanda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 597 995 511 tkr och totala tillgångar till 587 746 158 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 787 366 tkr (0,30 %) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 754 547 tkr (0,30 %).

Pensionsåtagande för före detta anställda vid Kommunförbundet Jönköpings län har övertagits av Jönköpings kommun som i sin tur har avtalat med länets övriga tolv kommuner om fördelning av eventuella nettokostnader framöver, till följd av pensionsåtagandet. Överskottet 2022-12-31 var 7 922 tkr.

Aktualiseringsgraden (benämnt Utredningsgraden enligt Skandia) uppgår per 2023-08-31 till 99%.

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ som utses vid allmänna val vart fjärde år.

Kommunfullmäktige har 45 valda politiker från olika partier. Kommunen styrs av Vetlanda Framåtanda, Sverigedemokraterna, Moderata Samlingspartiet. Tillsammans har de 24 mandat. Övriga partier i opposition är Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna och Vänsterpartiet.

Kommunfullmäktige träffas vanligen tredje onsdagen i månaden, utom på sommaren. Ett sammanträde om året brukar förläggas utanför centralorten. Tid och datum för sammanträdena annonseras i lokaltidningen och på kommunens webbplats. Vid fullmäktigesammanträdena diskuterar man och fattar beslut som framför allt rör stora och viktiga frågor för kommunen. Man beslutar till exempel om budgeten,

kommunalskatten samt eventuella förändringar av taxor och avgifter. Innan ett ärende avgörs i fullmäktige ska det beredas av nämnd eller av kommunstyrelsen.

Hänt i verksamheten

Kommunfullmäktige har under året haft fysiska möten i kommunfullmäktigesalen som vanligt. Mötena webbsänds live för den som vill följa mötet på distans. Efter några dagar läggs också inspelningen ut för den som vill titta i efterhand. Kraven på tillgänglighet gör att inspelningen som läggs ut också textas - en tjänst som liksom inspelningen köps av kommunalförbundet Mediacenter.

Ekonomi

Arvoden har räknats upp utifrån beslut och budget räcker inte till.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
KF	767	0	1 025	1 025	1 395	-628
Utvecklingsreserv KF	5 164	0	0	0	5 164	0
Partistöd	741	0	741	741	741	0
Summa	6 672	0	1 766	1 766	7 300	-628

Kommunrevisionen

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen och pröva ansvarstagandet. Revisorerna vill bidra till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. Den kommunala revisionen är oberoende och genomför granskningar på kommunfullmäktiges uppdrag.

Kommunfullmäktige prövar årligen ansvarstagandet för dem som har att genomföra verksamhet på kommunfullmäktiges uppdrag. Det

vill säga styrelser, nämnder och enskilda förtroendevalda.

Kommunfullmäktiges instrument för granskning och prövning är de förtroendevalda revisorerna. En skarp granskning och ansvarsprövning bidrar till att stärka förtroende, legitimitet och respekt för den kommunala sektorn.

Revisorerna ska utföra sin granskning i enlighet med god revisionsd. Enligt kommunallagen ska kommunens revisorer årligen granska all verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens

och övriga nämnders verksamhetsområden. Lekmannarevisorer ska granska de aktiebolag där kommunen har ett bestämmande ägande. Kommunens revisorer har ett samordningsansvar för lekmannarevisionen i de kommunala bolagen.

Kommunens revisorer genomför sitt uppdrag i enlighet med kommunallagen, Vetlanda kommuns revisionsreglemente och dokumentet "God revisionssed i kommunal verksamhet".

Revisorernas årliga planering utgår från en väsentlighets- och riskanalys. Kommunens revisorer arbetar med följande planeringsdokument:

- Plan för årliga överläggningar med presidierna i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder.
- Revisionsplan med fördjupade revisionsprojekt som huvudsakligen har bestämts med utgångspunkt från genomförd risk- och väsentlighetsanalys.
- Revisionsbesök i olika kommunala verksamheter.

Kommunens revisorer granskar även verksamheten med hjälp av protokoll från kommunfullmäktige, kommunstyrelse och övriga nämnder. Revisorerna och lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen har löpande kontakter med bolagens auktoriserade revisorer.

De kommunala revisorerna arbetar kontinuerligt med att utveckla revisionsmetoder. Revisorerna eftersträvar största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning och kommunikation. Detta gäller såväl kommunfullmäktige som nämnder, medborgare och media. Att kommunicera och skapa en bra dialog är basen för ett gott revisionsarbete.

Målet för de förtroendevalda revisorerna är att uppfylla det som fastställs i kommunallagen (1991:900) kap. 9. Revisorerna ska pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. De förtroendevalda revisorerna sammanfattar årets granskning i en verksamhetsberättelse, de analyserar och bedömer resultatet samt gör en samlad prövning av ansvarstagandet i styrelse och nämnder. Bedömning och prövning dokumenteras i en revisionsberättelse.

Hänt i verksamheten

Kommunrevisionens arbete följer fastställd revisionsplan för år 2023.

Kommunrevisionen gör varje år ett antal fördjupade granskningar där riskanalysen visar på stora risker och där den grundläggande granskningen inte är tillräcklig för att bedöma om ansvarsfrihet ska beviljas.

Under första halvåret så har följande rapporter lämnats:

- Granskning av kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen
- Granskning av Kontaktcenter i Vetlanda kommun

Revisionens rapporter finns tillgängliga på Vetlanda kommuns hemsida/webbplats:

www.kommun.vetlanda.se - Kommun och politik – Politik och beslut – Fördjupning – Kommunens revisorer och revisionsrapporter

Sakkunnigt biträde från och med 2022 är Deloitte.

Ekonomi

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	U
Verksamhet	Intäkter	I
Kommunrevision	1 240	-34
Summa	1 240	-34

Valnämnd

Valnämnden ansvarar för att genomföra allmänna val till kommunfullmäktige, regionfullmäktige, riksdagen och val till Europaparlamentet.

Hänt i verksamheten

Inget val under 2023, endast kostnader för sammanträdesarvoden till valnämnden.

Ekonomi

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Verksamhet						
Valnämnd	0	0	35	35	40	-40
Summa	0	0	35	35	40	-40

Höglandets Överförmyndarnämnd

Höglandets överförmyndarnämnd är gemensam för Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet och har som sitt huvudsakliga uppdrag att utöva tillsyn över ställföreträdare. Tillsynen syftar till att motverka att personer som är underåriga eller på grund av sjukdom eller annan anledning har god man eller förvaltare förordnad för sig lider rättsförluster. Tillsynen utövas främst genom att granska årliga redovisningar som ställföreträdarna lämnar och även genom olika samtycken som en ställföreträdare ansöker om. Verksamheten utreder också behov av att ställföreträdare förordnas samt rekryterar och utbildar personer som vill åta sig uppdrag som ställföreträdare.

Hänt i verksamheten

Överförmyndarverksamheten har under januari-augusti 2023 granskat 762 årsräkningar (jämfört med 653 årsräkningar januari-augusti 2022). Verksamheten har uppnått verksamhetsmålen om att 50 procent av årsräkningarna ska vara granskade till 15 maj och 75 procent ska vara granskade till 15 juli. Under året har verksamheten haft en hög arbetsbelastning på grund av nyrekryteringar, sjukskrivning och att antalet anmälningar och antalet byten av ställföreträdare har ökat jämfört med föregående år. Arbetsbelastningen har också påverkats av att 95 procent av hittills inlämnade årsräkningar inte har kompletta underlag, vilket innebär att granskningsprocessen blir ineffektiv. Det har inneburit att fokus har varit på att upprätthålla en rättssäker och tillgänglig verksamhet och därmed har planerat utvecklingsarbete inom digitalisering och förändrade processer inte varit möjligt att genomföra. Verksamhetens prioritering under hösten är att slutföra årets granskning av årsräkningar, starta utvecklingsarbetet inför nästa års granskning i dialog med ställföreträdare och Sambruks medlemskommuner samt påbörja införande av e-arkivering i verksamhetssystemet.

Under året har verksamheten informerat förtroendevalda i Sävsjö och Nässjö om överförmyndarverksamheten, besökt Rotary samt genomfört digitala utbildningar för ställföreträdare. Förtroendevalda från nämnden och tjänstepersoner från verksamheten har träffat Höglandets God man- och förvaltarförening.

Nämnden och verksamheten deltog 30 augusti-1 september 2023 på "Studiedagarna 2023" som Föreningen Sveriges Överförmyndare anordnar. Dagarna ger kunskap om aktuella frågor som är viktiga för nämnden och verksamheten och möjlighet att dela erfarenheter inom överförmyndarområdet med andra kommuner.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått/nyckeltal	2022	2021	2020
Antalet ställföreträdarskap (godmanskap, förvalterskap och förmyndarskap)	1286	1286	1280
Antalet ställföreträdare (gode män, förvaltare och förmyndare)	1035	1064	970
Antalet inlämnade årsräkningar	967	977	993
- varav digitalt inlämnade årsräkningar, i procent	19	19	13
Antalet inlämnade sluträkningar	189	197	inget utfall
- varav digitalt inlämnade sluträkningar, i procent	18	18	1,5

Personal

Överförmyndarverksamheten bestod den 31 augusti av 9,0 årsarbetare och 1,0 projektanställd samt tillförordnad överförmyndarchef. Under året har det skett 4 nyrekryteringar (två medarbetare har valt att lämna verksamheten, en utökning av tjänst samt överförmyndarchefen har begärt tjänstledigt). Introduktion och utbildning av nyanställd personal pågår.

Sjukfrånvaron var under perioden januari-augusti 2023 0,52 procent.

Av medarbetarundersökningen 2022 framgår att trivseln på arbetsplatsen var 4,4 av 5,0 och medarbetarskapet värderades högst med 4,71. Arbetsklimatet och samarbetet i verksamheten är mycket gott. Årets medarbetarundersökning skickas ut 20 september 2023 och resultatet kommer under hösten.

Målarbete

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

I Vetlanda kommun ska alla verksamheter sträva efter att leverera tjänster och service på allra högsta nivå. En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter.

En uppföljning görs genom att mäta kvaliteten inom följande områden:

- Bättre omsorgsverksamhet
- Bättre skola/utbildning
- Bättre tjänster inom kommunens kultur- och fritidssektor
- Bättre tjänster inom övriga verksamheter i kommunens organisation

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Som tillsynsmyndighet bidrar överförmyndarverksamheten till kommunfullmäktiges mål genom nämndens mål om rättssäker och effektiv granskning, exempelvis utbilda och informera ställföreträdare samt återkoppla på inkommande e-post inom 48 timmar. För att öka tillgängligheten för allmänheten har överförmyndarverksamheten också ett samarbete med Kontaktcenter i Vetlanda om att ta emot inkommande telefonsamtal och lämna meddelande till handläggare via Vetlanda kommuns ärendesystem. Under januari-augusti 2023 har överförmyndarverksamheten hanterat i genomsnitt 400 ärenden per månad.

Ställföreträdare rekryteras vid byten, anmälningar och ansökningar som avser godmanskap och förvalterskap. För att rekrytera nya ställföreträdare finns en e-tjänst där medborgare kan anmäla intresse av att bli god man eller förvaltare (ställföreträdare). Återkoppling på intresseanmälan och länk till utbildning om att vara ställföreträdare sker automatiskt. I nyhetsbrevet söker verksamheten regelbundet nya ställföreträdare och nuvarande ställföreträdare som kan ta fler uppdrag. Under året har förtroendevalda från nämnden och tjänstepersoner från verksamheten besökt Höglandets God man- och förvaltarförening och Rotary för att informera om verksamheten och söka nya ställföreträdare.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Höglandets överförmyndarnämnd bidrar till fullmäktiges mål genom nämndens mål om ökad digitalisering. I slutet av 2022 lanserades e-tjänst Provisum Ställföreträdare. Under 2023 planeras att påbörja utvecklingsarbete inom e-arkivering, fortsatt arbeta för att utöka användandet av e-tjänsten Provisum Ställföreträdare och effektivisera verksamhetsprocesser.

Framtid

Den demografiska utvecklingen i samhället i form av ökad livslängd och en allt äldre befolkning ställer högre krav på vårt välfärdssystem. Även den psykiska ohälsan ökar. För överförmyndarverksamheten innebär det att behovet av god man och förvaltare ökar liksom att komplexiteten i uppdragen ökar.

Sveriges modell med god man och förvaltare bygger på ett stort ideellt engagemang och en vilja att göra en värdefull insats för att stödja en medmänniska. Trenden i samhället går mot att medborgare har en mindre benägenhet att engagera sig i föreningar och annan ideell verksamhet. När värderingar i vårt samhälle förändras följer det ofta generationsskiften och vi har en åldrande kår av gode män och förvaltare. Överförmyndarverksamheten har redan idag en utmaning, och kommer att ha en ännu större sådan, när det gäller rekrytering av gode män och förvaltare, vilket medför risk för längre handläggningstider.

Prisbasbeloppet har för 2023 och inför 2024 höjts markant jämfört med tidigare år, vilket resulterar i att verksamhetens kostnad för arvoden kommer öka.

Sammantaget görs bedömningen att såväl omfattningen av överförmyndarverksamhetens ärendehantering som utgifter relaterade till god man och förvaltare kommer öka.

Ekonomi

Högländets överförmyndarnämnd prognostiserar för 2023 att verksamhetens resultat ligger på budgeterad nivå. En osäkerhetsfaktor i det prognosticerade resultatet är kostnaderna för arvoden.

Nämnden prognostiserar att inte använda de budgeterade medel om 200 000 kr som avser investeringsprojektet digitalisering e-arkiv.

Investeringen avser överförmyndarkansliets arkiv och överförmyndarverksamheten bedömer att det planerade arbete som påbörjas under hösten inte kommer medföra några utgifter i år.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Intäkter från kommunerna	-12 469	-9 039	0	-9 039	-12 469	0
Överförmyndarnämnd	345	0	223	223	345	0
Överförmyndarkansli	7 726	-22	5 418	5 396	7 726	0
Överförmyndar Ställföreträdare	4 398	0	2 400	2 400	4 398	0
Summa	0	-9 061	8 041	-1 020	0	0
Förändring av semesterlöneskuld			-222	-222		
Summa inkl semesterlöneskuld	0	-9 061	7 819	-1 242	0	0

Investeringsredovisning	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Inkomster	Utgifter	Nettoutgift		
Digitalisering e-arkiv	200	0	0	0	0	200
Summa	200	0	0	0	0	200

Kommunstyrelsen

Kontoren inom kommunledningsförvaltningen är en serviceorganisation till övriga kommunala verksamheter avseende kommunikation/information, personal, ekonomi, upphandling, arkiv samt stöd till den politiska organisationen. Strategiska funktioner inom utvecklingsavdelningen, måltidsservice, integration och strategiskt näringslivsarbete är också en del av kommunledningsförvaltningen. Måltidsservice tillagar måltider till barn, elever och äldre inom Vetlanda kommuns verksamheter enligt Livsmedelsverkets rekommendationer. Fysisk planering och mark & exploatering ingår i kommunstyrelsens ansvarsområde.

Hänt i verksamheten

Arbetet med att etablera Hi:tech (Teknikens hus) för att stärka kompetensförsörjningen till företagen i Vetlanda kommun har fortsatt under året. Kommunen är representerad i styrelsen för Nju:tek som ansvarar för innehållet i verksamheten. Föreningen har ett antal arbetsgrupper igång som utvecklar olika delar i Hi:tech konceptet ytterligare. Niclas Lindqvist är från 1/8 2022 anställd för att driva arbetet med att bygga upp och etablera Hi:tech.

Utifrån säkerhetsläget i vår omvärld är det ett ökat fokus på uppbyggnad av civilt försvar, säkra kommunikationer och säkerhetsskydd.

Samverkan både på höglandet och i länet syftar till att öka kvalitet och eller sänka kostnaderna. Gymnasiesamverkan är under utredning och organisation för utredningen formerades under våren. Gemensam systemförvaltning Combine, verksamhetssystem inom socialtjänst har startats. Kommundirektörerna bedriver ett gemensamt utvecklingsarbete med regionens tjänstemannaledningsgrupp. Utgångspunkten är att invånarna är samma oavsett om det är region eller kommun som ansvarar för verksamheten. Hur kan vi genom att arbeta bättre tillsammans göra Region Jönköpings län till en ännu bättre plats.

För ekonomiavdelningen har den dominerande arbetsuppgiften vid sidan om det löpande ekonomiarbetet med budget, uppföljning och bokslut varit att arbeta med implementationen av ett nytt gemensamt ekonomisystem. Samtliga fem höglandskommuner är denna gång med i

upphandlingen tillsammans med ett 30-tal kommunala bolag, förbund och stiftelser. Stor vikt har lagts vid att hitta samordning i processer och kodplaner vilket medfört ett massivt arbete. Detta kommer fortsätta under hösten med en planerad driftstart vid kommande årsskifte.

Prisutvecklingen under året har fortsatt påverka ett flertal upphandlade avtal, det gäller framför allt inom logistik, energi, livsmedel, olika typer av papper, brist av komponenter mm. Detta innebär på samma sätt som under föregående år att upphandlingsavdelningen lägger mycket tid på mycket förhandlingar om priser och anpassningar av produkter till kommunens behov.

Personalomsättning bland konsulter och biträdande HR-chef och svårighet att åter rekrytera biträdanderollen har speglat första halvårets arbete på HR-avdelningen. Omfördelning internt gjorde att vi hittade ett bra arbetssätt och att vi höjer kompetensen hos samtliga konsulter med hjälp av en satsning på kompetensutveckling och förändrat arbetssätt.

Löneavdelningen har kommit i gång med Sävsjös löner och även startat HRF:s implementering i lönearbetet och har haft ett hårt arbete med detta samtidigt som man har fått fortsatt arbete med implementeringen av HR systemen.

Arbetet med aktiviteter utifrån HR-programmet har fortgått och flera Workshops har genomförts tillsammans med förvaltningarna med avsikten att arbeta med attraktiv arbetsgivare, revidering av medarbetarsamtal och lönesamtal och hur vi kan arbeta för att minska sjukfrånvaron

Arbetet efter arbetsmiljöinspektionens besök har också varit en del som har påverkat arbetet på avdelningen. Ett stort arbete har genomförts tillsammans med representanter från alla förvaltningar för att ta fram mallar för riskbedömningar och även beslut om ett stödsystem för att underlätta den årliga uppföljningen och analys av det systematiska arbetsmiljöarbetet och även att underlätta för medarbetare att anmäla tillbud och arbetsskador.

Bemanningsenheten har fortsatt haft en hög - till mycket hög arbetsbelastning under större delen av året. Rekrytering av ca 700 sommarvikarier rullade på bra. Ett uppdrag att rekrytera även längre

vikariat och servicebiträden för VO har också startats.

Livsmedelspriserna fortsätter att öka, vi arbetar med att försöka få ihop ekonomin. Mejeri-produkter har minskat något lite i pris under de senaste månaderna, vilket påverkar något lite i rätt riktning. Menyn i förskola, skola och äldreomsorg ses över och görs om inför varje kvartal, för att minska kostnader. De livsmedel som gått upp mycket i pris, försöker vi använda mer sällan på menyn för att få ner kostnaderna. I samband med det som händer i världen så är det mycket varor som är sk. restade att det inte går att få fram de avtalsvaror som vi har, vilket också kan påverka priset men också produktionen i köken. Under senvåren var vi tvungna att säga upp ett avtal med frukt och grönt samt mejeri vilket innebar att vi fick direktupphandla dessa produkter fram till vårt avtal löper ut i maj 2025, detta påverkar att prisbilden för dessa varor främst frukt och grönt blir dyrare.

Matsvinnet är en onödig och stor kostnad som arbetas hårt med i köken, när det gäller mat som blir över vid måltiden så tar köket tillvara stora delar av detta, samt att vi säljer matlådor av överbliven mat. Ett annat svinn är tallrikssvinnet, det är det svinnet som blir när eleverna tar till sig på tallriken och sedan slänger i grön påse, det är svårt för kökspersonalen att hantera. Här påverkar schemaläggning, köer, måltidsmiljön stora delar, vilket innebär en tät dialog med verksamheten som äter vår mat. Här finns en hel del att göra för att minska tallrikssvinnet

Under våren har vi fortsatt haft World Culinary Day = WCD-dagar. Då serverar vi måltider inom förskola/skola från andra länder. Det började med att vi tog länder som våra medarbetare hade anknytning till inom måltidsservice, nu har vi inga fler länder. Vi gick ut med en förfrågan inom skolan om det var något land som de önskade och hade anknytning till, vi fick in några svar som vi använde under våren. Vi har haft 2 tillfälle och de länder vi anknutit till är Spanien och Ukraina. Information och vad som kommer att serveras och lite fakta om landet skickas ut innan till rektorer inom förskola/skola så att de kan hjälpa till med smyckning av matsal och skolrestaurang samt att kanske också prata om landet i samband med måltiden. Här har vi fått mycket positiv respons från förskola /skola.

På länsnivå har vi haft veckovisa träffar med kommunikationsfunktionerna för att bevaka och kunna samverka kring insatser utifrån händelser i omvärlden.

Kommunikationsavdelningen har ett uppdrag som kommunikationsstöd gentemot Höglandets Räddningstjänstförbund (HRF). Under 2023 har stort fokus varit att synliggöra förebyggande insatser, exempelvis inför sommaren och då det har handlat om drunkning, säkerhet i vatten, grillning och eldning. En hel del fokus har också lagts på rekrytering och olika insatser knutet till det.

Upphandlingsenheten har hjälpt kommunikationsavdelningarna på Höglandet upphandla konsultstöd för utveckling av nya webbplatser. Det tidigare avtalet täckte bara support. Under 2023 ska en ny webbplats för kommunen och platsen utvecklas med planerad lansering våren 2024. Främsta skälet till utvecklingen är att uppfylla lagkravet på tillgänglighet.

Besökarna på kommunens webbplatser ökar. Kommunens huvudwebbplats (kommun.vetlanda.se) hade 169 729 besökare under första halvåret (160 056 andra halvåret 2022). Dessa personer besökte 323 543 sidor och varje besök varade i genomsnitt 2 minuter och 1 sekund. Den sida som haft flest besök är "Maten i förskola och skola" som första halvåret i år hade 51 912 visningar.

Följarna på kommunens sociala medier ökar i jämn takt och det är där vi märker att vi får störst effekt i vår kommunikation. I nuläget har kommunen 7 200 följare på Facebook och 5 200 på Instagram. För Vänliga Vetlanda är siffran 4 200 för Facebook och 1 500 för Instagram.

I maj genomförde kommunen för andra gången medarbetardag där alla medarbetare är inbjudna. En mycket lyckad dag som ger mycket energi. Dagen kräver ett gediget förberedelsearbete där kommunikationsavdelningen gör en stor insats.

Följarna på kommunens sociala medier ökar i jämn takt och det är där vi märker att vi får störst effekt i vår kommunikation. I nuläget har kommunen 7 200 följare på Facebook och 5 200 på Instagram. För Vänliga Vetlanda är siffran 4 200 för Facebook och 1 500 för Instagram.

Kommunikationsenheten har producerat cirka 30 filmer, från ax till limpa. Det vill säga skrivit manus,

filmat, redigerat och publicerat. Filmerna har vi lagt upp i våra olika sociala kanaler och webbplatser, inriktat mot olika målgrupper. Vissa filmer är knutna till platsannonser där vi bland annat sökt en funktionschef till särskilda boenden och ett flertal för att locka sommarjobbare till kommunens verksamheter. Vi har även gjort ett flertal filmer till Njudungsgymnasiet för att marknadsföra deras program. Ett projekt som spänner över flera år och totalt 17 filmer.

Idag har vi 158 e-tjänster publicerade, både egna och leverantörsspecifika. 23 nya e-tjänster har publicerats under första halvåret, en stor ökning jämfört med 20 för hela 2022. Ett exempel på ny e-tjänst är ansökan om ekonomiskt bistånd. Första halvåret hanterades totalt 21 585 ärenden via kommunens e-tjänster.

Femårsjubileum av semesterpoddarna! Åtta nya avsnitt har förberetts och spelats in under våren.

Som ett led i att stärka platsen har kommunen tecknat ett femårsavtal med OK Njudung om att sponsra det årliga Cityloppet. I sponsringen ingår att ansvara för all marknadsföring men också att, i friskvårdssyfte, bjuda alla anställda på deltagaravgiften.

Beslutet om minskad budgetram i slutet av 2022 innebar successiva förändringar i kontaktcenter under våren och vi har lämnat tillbaka vissa uppdrag till verksamheterna. Kontaktcenters fokus är att svara utifrån information på hemsidor, guida till våra digitala tjänster och i övrigt hänvisa vidare till rätt tjänsteperson. Ambitionen att lösa ärenden i kontaktcenter har sänkts.

Midsommarveckan gick flytten till stadshuset. Kommunalråden tog ansvar för invigningen och bjöd på tårta i samband med invigningstalet.

Landsbygdsutvecklartjänsten har utökats till heltid och flyttats från HR till utvecklingsavdelningen. En tjänst som destinationsutvecklare har tillförts utvecklingsavdelningen. Avdelningen har lagt ned ett stort arbete på att ta fram den utvecklingsstrategi som antogs i kommunstyrelsen i juni. Verksamheterna har varit involverad i hela processen och politiken har i olika konstellationer fått löpande uppdateringar kring arbetet.

Sedan i våras har utvecklingsavdelningen också varit drivande i arbetet med att ta fram en ny högländsgemensam förändringsstrategi. Mycket av fokus i den strategin ligger på hur digitalisering kan

underlätta i förändringsarbetet. Utmaningen är att hitta en samsyn kring vilka förändringar som behöver ske, då strategin berör alla fem högländskommuner och Högländsförbundet.

Arbetet med att samordna våra utvecklingsresurser i högländskommunerna har pågått under året och det har lett till bättre rutiner och en större involvering i det löpande högländsgemensamma arbetet för utvecklingscheferna och en förbättrad dialog med digitaliseringsstrategerna.

Kommunjuristen bistår samtliga förvaltningar med rådgivning, tolkningar av avtal och lagtexter, samt är kommunens ombud vid domstolsförhandlingar. Hon håller i utbildningar för nya chefer och är sammankallande i för informationssäkerhetsarbetet. Arkivarien har varit med som stöd vid informationsklassning och vid kravställning inför upphandlingar av olika system, bl.a. för tjänst av elektroniska underskrifter och säker digital kommunikation, två Högländsgemensamma projekt.

De flyktingar som efter Rysslands invasion av Ukraina kommer till Sverige och uppehållstillstånd enligt massflyktindirektivet kan efter en anvisas en kommun för bosättning. För 2023 är anvisningstalet 35 personer. Det är det antal som Migrationsverket som mest kommer att anvisa till kommunen. Fram till 31 augusti har Vetlanda kommun bosatt 14 personer som anvisats. De bor i det kollektiva boendet i Holsbybrunn eller i hyreslägenheter runt om i kommunen. Mottagandet av anvisade enligt Bosättningslagen pågår parallellt med mottagandet av massflyktingar. Kommunstyrelsen 2023 är 8 personer varav tre är mottagna under våren. I samverkan med Rädda Barnen region syd och lokalföreningen bedriver vi ett integrationsprojekt med medel beviljade av Länsstyrelsen, så kallade §37A-medel. Projektet heter Trygga föräldrar-Starka barn i Vetlanda och är ett föräldrastödsprogram.

Det fortsatta läget i vår omvärld med oro och ökade kostnader inom flera områden påverkar byggnation av främst småhus. Intresset är fortsatt stort men flera väljer att avvakta. Vi ser ett fortsatt högt intresse för att bosätta sig i hela Vetlanda kommun.

Vi har sålt några markområden under första halvåret 2023. Största försäljningen var för handelsetablering i Nydalaområdet.

En större skogsfastighet i Bäckседа har förvärvats för framtida bostadsändamål, tillträde sker i december.

Detaljplanen för Norget har naturvärdesinventering genomförts. Detaljplanen utreds utifrån marktekniska förhållande, dagvatten och trafik.

Övriga detaljplaner som arbetas med rör bostäder inklusive LSS-boende, förtätning, industri, samlingslokal och även sporthall.

Översiktsplanearbetet fortskrider med fokus på upphandling av planeringsunderlag gällande landskapsanalys och kulturmiljö.

Verksamhetsmått

Nyckeltal	2023 (våren)	2022 (hösten)	2021 (våren)
Kantinsvinn/portion	19 g	20 g	25 g
Tallrikssvinn/portion	21 g	21 g	21 g
Mängd serverad mat, totalt	17 317 kg	17 025 kg	18 216 kg
Mängd slängd mat, totalt	234,7 kg	212,1 kg	228,8 kg
Mängd räddad mat	1 424 kg	1 722 kg	1 323,5 kg

Nyckeltal	2023-08	2022-08	2021-08
Antal giltiga avtal	564	447	507
Antal annonserade enstegs/tvåstegsförfarande	18	36	21
Antal annonserade öppna upphandlingar	7	10	8
Antal annonserade direktupphandlingar	29	50	26
Antal annonserade övriga upphandlingsformer	9	14	8
Antal leverantörsfakturor	47 029	46 734	45 892
Andel elektroniska fakturor	89,5%	89,9%	82,1%
Andel scannade fakturor	10,5%	10,1%	17,9%

Personal

Medarbetarundersökningen genomförs på hösten. Något nytt resultat finna alltså inte att redovisa. Alla kontor har gått igenom resultatet och gjort

handlingsplaner. Resultaten 2022 visar på god trivsel.

Sjukfrånvaron har minskat något jämfört med 2022 och kommunledningsförvaltningen ligger något under genomsnittet för kommunstrukturen. En minskning från omkring 7% i början av året till omkring 5% syns också. Det finns dock skillnader mellan verksamheterna och måltidsservice ligger något över kommunstrukturen liksom kommunikationsavdelningen.

HR har på lönesidan har startat upp två nya verksamheter Sävsjös löne- och systemadministration samt HRF:s hela lönehantering. Uppbyggnaden av dessa båda verksamheter har slitit hårt på gruppen.

På kompetenscenter har en omorganisation gjorts och en enhet har tillkommit från VO. Man har även en personalomsättning som gjort att man har gått kort om folk i perioder under året. En ökad belastning på bemanningsenheten har också konstaterats och rekord i antal ärenden in till bemanningsenheten gällande korttidsfrånvaro har registrerats.

Kompetensförsörjningen är utmanande, särskilt för måltidsservice, de ser en problematik att det är lätt att säga upp sig för att testa annat arbete nu när många företag skriker efter utbildad personal. Det är lätt att få ett jobb och trivs man inte kan man lätt få ett annat. De svåraste rekryteringarna är kunniga, drivande kockar som kan tillaga måltiderna i våra kök, detta är ett stort problem. Vi hör att problemet finns i hela länet. Under 2023 har vi anställt 3 personer i projektet SIKT som kan göra vissa enklare uppgifter på de större köken.

Målarbete

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Kommunens befolkning minskar, huvudsakligen pga låga födelsetal men inflyttningen är också lägre än tidigare år.

Nuvab som har uppdraget att genomföra det operativa näringslivsarbetet gör det på ett mycket förtjänstfullt sätt. Nära samarbete mellan Nuvab, Science Park och Nyföretagarcentrum är ett framgångskoncept. Nuvab erbjuder många utbildningar, nätverk och träffpunkter vilket stärker kontakterna i näringslivet.

Fortsatt arbete med Hi:tech utifrån attraktivitet och kompetensförsörjning.

HR har arbetat tillsammans med fack och medarbetare för att anpassa mallar för medarbetare och lönesamtal.

Kommunikationsavdelningen har utvecklat arbetet kring Vetlandafesten och skrivit avtal med OK Njudung om Cityloppet och genomfört det kommunikationsarbetet för att stärka varumärket och nå ut bättre för ökat deltagarantal. Kommunikationsavdelningen gör mycket viktiga insatser i rekryteringsarbetet. Åtta avsnitt av femårsjubilerande semesterpoddarna har producerats.

Den strategiska näringslivsgruppen arbetar aktivt med uppfyllnad av målen. Planberedskapen inom bostadsområdet är god, fokus behöver vändas mot handel och industri där det inte passar med etablering på den mark vi idag har planlagd.

Utvecklingsavdelningen har på ett positivt sätt bidragit till en god planberedskap, främst genom att bidra med och analysera beslutsunderlag. Detta har bland annat gjorts genom den årliga omvärldsanalysen, återkommande befolkningsprognoser och övrig relevant statistik.

Destinationsutvecklare och landsbygdsutvecklare finns sedan den 1 juni på plats i utvecklingsavdelningens organisation och arbetar samordnat för att utveckla platsen Vetlanda. Stor del av fokus har initialt legat på att samverka med besöksnäringen.

Utvecklingsstrategin är politiskt antagen och berör till stor del relationen med det lokala näringslivet. Utvecklingsavdelningen har också aktivt fört dialog med näringslivet under året och kommer att genomföra en rad workshops under återstoden av året. Mycket av fokus ligger då på utmaningarna kring kompetensförsörjning.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Utredning inför beslut om gymnasiesamverkan pågår. Ytterligare samverkansfrågor undersöks inom Höglandsförbundets ram. På länsnivå finns ett bra samarbete med både region och länsstyrelse. Kommunal utveckling är kommunernas samarbetsyta där samverkan samordnas bland annat kring Bästa platsen.

Under våren har vi fortsatt vårt arbete med menyerna för förskola/skola och för äldreomsorgen. Att utveckla en bra meny för våra gäster är grundtanken. Personalen från köken är med i arbetet med menyerna för att få den absolut bästa möjliga menyn. vi arbetar med att minska ner antalet maträtter på menyn för att man ska känna igen de maträtter som serveras. Varje dag i skolan serveras ett vegetariskt alternativ, där vi försöker att utveckla antalet maträtter.

Idag har vi 158 e-tjänster publicerade, både egna och leverantörsspecifika. 23 nya e-tjänster har publicerats under första halvåret, en stor ökning jämfört med 20 för hela 2022. Ett exempel på ny e-tjänst är ansökan om ekonomiskt bistånd. Första halvåret hanterades totalt 21 585 ärenden via kommunens e-tjänster.

Utvecklingsavdelningen har lagt mycket fokus på framtagande av utvecklingsstrategin. I framtagandet av utvecklingsstrategin har samverkan varit centralt, med delaktighet från verksamheterna från första stund. Det har också varit nyckeln till att strategin är tidigt förankrad i samtliga verksamheter.

Utvecklingsavdelningen har varit drivande i arbetet med att förbättra samverkan - både lokalt och på höglandet. Detta görs bland annat i samverkan med Höglandsförbundet med fokus på

förändringsarbete och i arbetet med att implementera samverkansavtalet

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Prognoserna är ett viktigt verktyg för att följa ekonomin. Både för den egna nämnden, kommunen och bolagen.

Medarbetare som har arbetsmässiga möjligheter, har tecknat avtal för delvis distansarbete. Distansarbete i sig innebär färre resor och ett klimatsmartare arbetsliv.

Många möten är resfria, både inom kommunen och externa möten. Olika utbildningspaket med distansutbildningar har medfört att det mesta av fortbildningen också är resfri.

Vi mäter matsvinnet 2 gånger per år. I bifogad tabell finns underlag för mätningen våren -23. Kantinsvinnet är minskat en del från föregående år vilket är det svinn som vi kan påverka från måltidsservice. Tallriksvinnet har ökat något och kan bero på miljön i de olika restaurangerna/matsalar, det är köer, mycket barn/elever på en gång osv.

Den framtagna hållbarhetspolicyn har bakats in i utvecklingsstrategin för att få ännu mer tyngd och tydligare förankring i verksamheterna.

Utvecklingsavdelningen har aktivt hållit kostnaderna nere och skjutit på tillsättande av vakanser för att ha ordning på ekonomin.

Utvecklingsavdelningen har genom hållbarhetsstrategin en aktiv roll i Bästa platsen och är med och driver på arbetet med den sociala hållbarheten i kommunen.

Utvecklingsavdelningen har en samordnade funktion i framtagandet av en ny energiplan. Hållbarhetsstrategin ingår dessutom i en rad olika styrgrupper, både lokalt och regionalt, inom området.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Nya arbetssätt innebär också nya utmaningar. Vi har förbättrat vårt arbete med informationssäkerhet i digitala miljöer och där har arkivarie och kommunjurist viktiga roller. Arkivarien arbetar tillsammans med informationsspecialist på Högländsförbundet med Ledningssystem för Informationssäkerhet (LIS).

World Culinary Day har fortsatt under våren 2023 och vi hunnit med 2 länder Spanien och Ukraina. Ett mycket bra område att samverka om när barn/elever kan rita flaggor, titta på kartan och lära sig mer om landet.

Måltidsråden är en viktig del för att skapa vi-känsla. Här samlas rektor/områdeschef från den verksamhet som måltidsservice har sitt kök samt områdeschefen från måltidsservice, personal är med från båda verksamheterna och man tar upp utvecklingsfrågor, om något ska hända framöver eller om det är problem. Ett bra forum för att driva verksamheterna framåt. Numera finns detta på alla våra enheter för att utveckla samarbetet. En samverkan på chefsnivå inom skolans ansvarsområde har påbörjats, där ingår gymnasiechef, grundskolechef, förskolechef och måltidschef.

I maj genomförde kommunen sin andra medarbetardag vilket inneburit en del arbete för kommunikationsavdelningen. E-tjänsten och informationsmaterialet inför nomineringarna var klara i december så nomineringsperioden kunde dra i gång i början av januari 2023. I mars-april arbetade vi intensivt med 16 finalistfilmer, 1 temafilm och fotografering till presentationer – informationsinhämtning, inspelning, speakertexter och redigering.

Utvecklingsavdelningen har i allra högsta grad varit drivande i arbetet med att testa nya vägar framåt. Utvecklingsstrategin är ett konkret exempel. Arbetet med att ta fram en gemensam förändringsstrategi för samtliga högländskommuner pågår och kommer att slutföras under hösten. Utvecklingsavdelningen har också initierat ett innovationslabb med syfte att underlätta för verksamheterna i sitt förändringsarbete.

Utvecklingsavdelningen har genomfört ett antal utbildningar internt inom digitalisering och är samordnade för att få delaktighet i det stora utbildningspaket som ryms inom digital mognad-

samarbetet nationellt. Det har varit god uppslutning från verksamheterna och bra dialog kring innehållet.

Utvecklingsavdelningen driver arbetet med att ta fram en högländsgemensam förändringsstrategi som har sin utgångspunkt i digital mognad.

Framtid

Gymnasiesamverkan är en högst aktuell fråga. Inriktningsbeslut kan fattas när utredningen är kompletterad.

Etableringen av Hi:tech verksamheten fortgår. Dialog med näringslivet och spridning av syftet med verksamheten är viktiga frågor. Kommunikationsavdelningen stöttar Hi:tech i kommunikationsarbetet. Satsningen är mycket viktig för kompetensförsörjningen för kommunens tillverkningsindustri.

Det trygghetsskapande arbetet fortsätter. Extra satsning finansierad genom utvecklingsreserven ger goda förutsättningar för arbetet.

Samverkan med Höglandets IT är en central fråga för att stödja verksamheternas trevande arbete att komma i gång med digitaliseringen där arbetssätt utvecklas för att bli mer effektiva med stöd av IT.

Det osäkra omvärldsläget ställer krav på återuppbyggnad av civilt försvar. Detta är en uppgift som kräver ökade resurser.

Ökande priser och brist på varor är en utmaning för måltidsservice.

Digitalisering är en fortsatt viktig utmaning. Kommunledningsförvaltningen behöver på ett bra sätt stödja verksamheterna i processen och också se möjligheter att digitalisera egna processer.

Ekonomi

Handläggning av alkoholserveringstillstånd har flyttats till Miljö och bygg inklusive budget. Detta innebär 165 tkr lägre kostnad för kommunstyrelsen. Vetlanda motorsällskap är inte berättigat av marknadsföringsbidrag vilket ger ett plus på 150 tkr om inte stödet skall räknas upp. Däremot planeras andra insatser med dessa medel varför prognos ligger enligt budget. Gällande investering bygdeutveckling är den nu budgeterad på driften på utvecklingsavdelningen. I nuläget finns inte

någon överenskommelse med näringslivet om att täcka halva Hi:tech, innebär att Vetlanda kommun behöver stå för hela utredningskostnaden, verksamheten bedrivs i Hi:tech AB. Kostnaden bedöms bli 2 500 tkr. 2 841 tkr har inte fördelats ur utvecklingsreserven men är prognostiserade att förbrukas. Kommunkansliet totalt lämnar därför en negativ prognos på drygt 2 250 tkr.

För själva kansliets verksamhet visar prognosen på ett överskott på ca 600 tkr. Det är i huvudsak lönekostnader. Kommunjuristen har varit t.f. chef på överförmyndarverksamheten som belastas av lönekostnaderna för den tid som hon har lagt ner på den verksamheten. Enhetschefen har haft en stor del av arbetstiden kopplat till flyktingar från Ukraina och del av hennes lön betalas med det statsbidrag som kommunen får för mottagandet.

Ekonomikontorets överskott beror till största delen på vakanta tjänster och lägre kostnader sista året av vårt nuvarande ekonomisystem.

På HR-kontoret beräknas ett överskott med anledning av främst vakanta tjänster som har uppstått under året och som har dröjt med tillsättning, även en minskad kostnad på Företagshälsovården under årets första 8 månader påverkar resultatet samt att inte allt är levererat och fakturerat från leverantör av HR-system.

Måltidsservice ser att livsmedelskostnaderna fortfarande är mycket höga. Fr.o.m. 1 juni har man avslutat ett avtal på frukt och grönt och mejeri. Dessa varor har man nu direktupphandlat från huvudgrossisten under ca 4 månader för att gå ut med ny upphandling. Därav blir detta område dyrare, medan andra delar resulterar i plus vilket gör att totala resultatet blir något bättre än föregående prognos.

Kommunikationsavdelningen beräknar att dra över sin budget med ca 150 tkr. Detta på grund av ökade kostnader för post och repro.

Utvecklingsavdelningens överskott beror främst på att avdelningen varit underbemannad med två tjänster under stora delar av året. Det finns också en intäkt som avser ett gammalt leaderområde (Mitt i Småland). Detta kommer att användas för att täcka det underskott som finns kopplat till höjning av medlemsavgiften i Leader Astrid Lindgrens hembygd.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Kommunkansli						
Kommunstyrelsen	3 410	-67	2 785	2 718	3 343	67
Utvecklingsreserv	2 841	0	0	0	2 841	0
Oförutsett	650	0	0	0	650	0
Näringsliv	2 448	-189	4 080	3 891	5 408	-2 960
Kansli mm	9 387	-270	6 176	5 906	8 772	615
Bredbandssamordnare	266	0	118	118	266	0
Marksanering	0	0	0	0	0	0
EU-projekt	250	0	84	84	250	0
Flyktingsamordnare	6	-4 200	2 707	-1 493	0	6
Arkiv	1 050	0	594	594	1 035	15
Summa	20 308	-4 726	16 544	11 818	22 565	-2 257
Ekonomikontor						
Ekonomiavdelning	12 203	-530	7 847	7 317	11 309	894
Upphandlingsavdelning	4 952	-175	3 348	3 173	4 836	116
Försäkringar	2 160	0	1 455	1 455	2 100	60
Summa	19 315	-705	12 650	11 945	18 245	1 070
HR-kontor						
HR-kontoret	7 997	-234	4 772	4 538	7 451	546
Löneavdelningen	5 810	-1 266	4 653	3 387	5 810	0
Pensionsadministration	475	0	198	198	475	0
Kommunövergripande personalåtgärder.	2 746	-309	1 643	1 334	1 945	801
Kompetenscenter	5 051	-9 422	12 642	3 220	4 120	931
HR-systemet	2 695	-20	694	674	2 604	91
Löneöversyn	515	0	0	0	515	0
Facklig verksamhet	713	0	458	458	713	0
Landsbygdsutveckling	0	0	0	0	0	0
Personalklubb	80	-7	15	8	80	0
Summa	26 082	-11 258	25 075	13 817	23 713	2 369
Måltidsservice						
Måltidsservice	70 147	-19 854	63 669	43 815	70 362	-215
Summa	70 147	-19 854	63 669	43 815	70 362	-215
Kommunikationsavdelningen						
Kommunikation	8 097	-163	4 897	4 735	7 950	147
Utveckling E-förvaltning	210	0	131	131	210	0
Kontaktcenter	3 921	-15	2 544	2 529	3 927	-6
Konsument- och energirådgivning	131	-87	107	20	109	22
Post och repro	1 106	-22	851	829	1 284	-178
Summa	13 465	-287	8 530	8 244	13 480	-15
Utvecklingsavdelningen						
Eu-projekt	413	0	633	633	633	-220
Miljö- hälsa och hållbar utveckling	110	0	25	25	110	0
Utveckling E-förvaltning	350	0	75	75	350	0
Centrala IT-kostnader	385	0	166	166	385	0
Landsbygdsutveckling	1 157	-520	536	16	490	667
Utvecklingsavdelningen administration	6 626	-1	3 837	3 836	5 638	988
Summa	9 041	-521	5 272	4 751	7 606	1 435
Summa KS tot	158 358	-37 351	131 740	94 390	155 971	2 387
Förändring av semesterlöneskuld			-4 517	-4 517		
Summa inkl semesterlöneskuld	158 358	-37 351	127 223	89 873	155 971	2 387

Investeringsredovisning	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Inkomster	Utgifter	Nettoutgift		
Inventarier Kommunkansliet	100	0	0	0	100	0
Dokument- och ärendehantering (DÄHS)	100	0	9	9	100	0
Varumärke och webutveckling	58	0	0	0	58	0
Beslutsstödsystem	200	0	0	0	200	0
Utbildningssalar/sammanträdesrum	100	0	110	110	110	-10
Nytt HR-system 2023	3 350	0	1 440	1 440	2 850	500
Nytt arkiv för digitala personalakter	200	0	0	0	50	150
Inventarier Måltidsservice	3 235	0	403	403	1 500	1 735
Inventarier Kommunikationsavdelningen	0	0	14	14	0	0
Infartsskyltar	100	0	0	0	25	75
Stödsystem Kontaktcenter	100	0	11	11	100	0
AI lösning Kontaktcenter	100	0	0	0	100	0
Samlokalisering SCC	100	0	0	0	100	0
Marknadsföring av vandrings- och cykelleder	50	0	0	0	50	0
Digital arbetsplats	225	0	0	0	150	75
Nytt gemensamt telefonisystem	425	0	0	0	425	0
Tillgänglighetsanpassad webbplats	600	0	6	6	600	0
Bygdeutveckling	650	0	0	0	0	650
Summa	9 693	0	1 993	1 993	6 518	3 175

Avgift Högländets Överförmyndarnämnd

Vetlanda kommun ingår i Högländets Överförmyndarnämnd tillsammans med Nässjö, Eksjö, Sävsjö och Aneby kommuner. Närmare beskrivning av verksamheten återfinns under rubriken " Högländets Överförmyndarnämnd".

Finansieringen av överförmyndarnämnden för Vetlandas del visar på ett litet överskott. Detta avser överskott 2022 som reglerats på årets avgift.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Verksamhet						
Överförmyndarverksamhet (Vetlandas del)	3 594	0	2 468	2 468	3 594	0
Summa	3 594	0	2 468	2 468	3 594	0

Avgift Höglandets Räddningstjänstförbund

Vetlanda kommun ingår i Höglandets Räddningstjänstförbund tillsammans med Nässjö kommun. Förbundet bedriver räddningsverksamhet. Närmare beskrivning av verksamheten återfinns i förbundets egen verksamhetsredovisning. Kostnaderna fördelas efter invånarantal.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Verksamhet						
Avgift HRF	37 461	-1 381	26 323	24 942	37 461	0
Summa	37 461	-1 381	26 323	24 942	37 461	0

Avgift Höglandsförbundet

Vetlanda kommun ingår tillsammans med Eksjö, Aneby, Sävsjö och Nässjö kommuner i Höglandsförbundet (HF). Syftet med förbundet är att stärka den regionala utvecklingen och kompetensutvecklingen på Höglandet samt att

marknadsföra regionen. En utvecklingsplan finns vilken närmare preciserar vilka projekt förbundet ska arbeta vidare med. En närmare beskrivning av förbundets verksamhet framgår av förbundets egen verksamhetsredovisning.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Avgift HF	2 722	0	1 977	1 977	2 988	-266
Familjerätt	1 692	0	1 141	1 141	1 712	-20
Utbildningar	260	0	173	173	260	0
Revision	46	0	46	46	46	0
Summa	4 720	0	3 337	3 337	5 006	-286

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden skall verka inom kultur, bildning, kunskap, idrott, fritidsaktiviteter, friluftsliv och folkhälsa på sådant sätt att verksamheten upplevs som intressant och berikande för alla invånare och besökare. Verksamheten skall inriktas mot folkhälsomålen genom att skapa förutsättningar för fysiska och kulturella aktiviteter samt människors möjligheter till delaktighet och inflytande i ett dagligt upprätthållande av vår demokrati.

Hänt i verksamheten

Processen att renovera biblioteket har påbörjats. I mars anställdes Malin Nelson som biträdande bibliotekschef och projektledare och kommer att jobba på en 90-procentig tjänst i tre år. Tekniska kontoret har tillsatt en byggprojektledare och en inredningsarkitekt och en ljusdesigner är i gång och jobbar med utformningsförslag.

Många aktiviteter för barn och vuxna har genomförts på biblioteket och besökstal och utlåningstal fortsätter att stiga. Vid VetlandaFesten var biblioteket förvandlat till Dinotek och då kom 2 362 besökare för att prata med dinosaurier och pyssla.

VetlandaFesten var en stor succé med Sven-Ingvars som det stora dragplåstret. Programmet på scen var bredare än någonsin. Många lokala sångare och musiker i alla åldrar fick möjlighet att vara med.

Intresset hos föreningslivet för att delta med aktiviteter på stan var stort.

Vetlanda museum har haft flera utställningar under första halvåret med textilkonst och måleri och jobbat med ett omfattande program i skaparverkstaden, som lockar många barn men också vuxna. Museet var värd för den årliga Konstrondans samlingsutställning. I juni invigdes utställningen av och om Birgitta Yavari-Ilan, som rönt stort intresse. Besökare har kommit från olika delar av Sverige och några har till och med lockats från utlandet.

Fritidsgården har inlett ett samarbete med Rädda barnen som kan leda till att barn kan aktivera sig i gårdens utemiljö även vissa tider när fritidsgården är stängd. Besökstrycket på gården är fortfarande högt och 45 procent av besökarna är flickor.

Bad & Gym har kämpat på med att rymma så mycket verksamhet som möjligt i Vetlanda badhus när Myresjö simhall varit fortsatt stängd, vilket har lyckats bra.

De allmänna föreningsbidragen höjdes inför årets utbetalning. Dessutom har ett särskilt elbidrag införts tillfälligt under 2023, allt för att lindra de ekonomiska bekymmer som kan uppstå när föreningarnas kostnader för att drifta sina föreningslokaler ökar.

Verksamhetsmätt

Verksamhetsmätt/nyckeltal	juni 2023	juni 2022	dec 2021	dec 2020
Kultur				
Antal besökare	39 350	35 060	3 820	2 035
Bibliotek				
Utlåning huvudbibliotek, bokbuss och filialer	82 316	74 491	157 195	169 563
- varav barn och ungdom	45 278	41 035	77 024	81 775
Utlåning enbart bokbuss (i Vetlanda kommun)	19 790	19 338	33 954	33 821
Besök huvudbibliotek	55 081	51 835	85 317	118 915
Museum				
Vetlanda Museum besökare utställningar	3 234	6 774	7 599	4 669
Bad & Gym				
Myresjö simhall besökare	2763	17 401	23 483	26 309
Vetlanda badhus besökare	21 618	15 795	16 793	25 021
Vattenverket besökare	14 113	14 125	10 299	5 300

Verksamhetsmåttan uppdateras efter respektive verksamhetsår varför 2022 avser första halvåret. 2019 och 2020 påverkades av pandemin med minskat antal besök i vissa verksamheter och för kulturarrangemang av inställda aktiviteter.

Personal

Medarbetarundersökningen visar att trivselindex på kultur- och fritidsförvaltningen fortsätter att stiga, närmare bestämt från 4,3 till 4,33. Högst betyg får ledarskapet, med 4,43. Undersökningen visar inga alarmerande siffror jämfört med kommungenomsnittet men den visar liksom föregående år att det även i kultur- och fritidsförvaltningen är många som känner sig stressade på grund av jobbet och att knappt 40 procent upplever att de har svårt att orka göra efter arbetsdagens slut.

Sjukfrånvaron har totalt sett varit högre än kommunens totala nivå. I vissa verksamheter har enstaka långtidssjukskrivningar resulterat i höga sjukskrivningstal.

Målarbete

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Kultur- och fritid har bidragit till fullmäktiges målluppfyllnad på flera olika sätt - och det genom att skapa attraktivitet och trygghet. Vetlanda-Festen har blivit en platsvarumärkesbyggande höjdpunkt under året, och tack vare omfattande sponsring och ökat intresse hos föreningslivet kunnat växa i kvalitet. Bibliotek och museum jobbar hårt med aktiviteter inte minst för barn och ungdomar och Bad & Gym har trots stängningen av Myresjö simhall kunnat upprätthålla större delen av sitt utbud riktat till barnen på deras fritid. Föreningslivet har fått extra stimulans genom höjda bidrag. En orts attraktivitet avgörs inte bara av utbud av aktiviteter inom fritid och kultur utan också genom graden av trygghet. Kultur - och fritid arbetar ständigt med att erbjuda trygga och stimulerande miljöer och finns med som en av fyra förvaltningar i Bästa platsen-projektet, som ska göra Vetlanda till en bättre plats att växa upp i, bo på och åldras i.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Bad & Gym har trots att Myresjö simhall stängts kunnat erbjuda ett nästan lika stort utbud riktat mot barn som tidigare tack vare kreativa lösningar. Året runt har Vetlanda museum öppet alla dagar utom måndagar i sin skapandeverkstad, och under sommaren flyttar den ut i Apoteksparken. Allt pysslande är gratis! Detta är ett par exempel på kultur- och fritids strävan efter att erbjuda en så bra service som möjligt till kommuninvånarna.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Kultur- och fritid bidrar till ökad förståelse för mångfald och för ökad hälsa och förbättrad uppväxtmiljö genom att jobba med olika satsningar som Var den du är veckan, kulturunderstödd rehabilitering, Hälsocenter och Bästa platsen. Alla basverksamheter erbjuder mötesplatser och under 2023 är inriktningen på investeringsbidrag till föreningar just satsningar på mötesplatser.

Fullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Livslångt lärande är ett uppdrag för alla verksamheter utom fritidsgården Vattenverket, som har en övre åldersgräns på 16 år. För att öka läsningen av barnböcker har biblioteket som exempel på nytänkande satsat på så kallade förskolabibliotek; boklådor ställs ut på förskolorna så föräldrar kan låna böcker när de hämtar och lämnar barn.

Framtid

En utmaning som väntar kultur- och fritidsnämnden är ombyggnaden av Vetlanda bibliotek, som ska genomföras under 2024 och 2025. Det blir en period av intensivt arbete för att både hantera själva ombyggnationen och de speciallösningar som kommer att krävas för att upprätthålla en rejäl biblioteksservice under byggperioden.

En utmaning som minskat men som delvis finns kvar är att bemästra stök bland barn och unga i verksamheterna och samtidigt upprätthålla en god miljö för den majoriteten besökare som inte stökar

och för att tillse att arbetsmiljön är god för personalen. Tack vare att kontrakt skrivs mellan verksamheten och de unga brukarna har stöket minskat senaste året.

Ekonomi

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Administration kultur- och fritidsförvaltningen	4 127	-7	2 839	2 833	4 127	0
Bad och gym	2 925	-3 992	5 884	1 892	2 318	607
Bibliotek	10 282	-822	7 324	6 502	9 898	384
Fritidsgårdar	2 587	-2 275	1 673	-602	2 587	0
Idrotts- och fritidsanläggningar	7 816		7 541	7 006	7 673	143
Kulturverksamhet	1 414	-534	1 609	1 575	1 277	137
Museum	3 486	-34	2 469	2 466	3 659	-173
Kultur- och fritidsnämnd	246	-3	213	213	350	-104
Stöd till föreningar och studieorganisationer	6 783		6 752	6 752	6 935	-152
Summa	39 667	-7 667	36 303	28 636	38 824	843
Förändring av semesterlöneskuld			-721			
Summa inkl semesterlöneskuld	39 667	-7 667	35 582	28 636	38 824	843

Investeringsredovisning	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Inkomster	Utgifter	Nettoutgift		
Inventarier Kultur- och Fritid	7 679	0	89	89	119	7 560
Inventarier Biblioteket	250	0	0	0	250	0
Inventarier Muséet	85	0	15	15	85	0
Konst Muséet	236	0	60	60	170	66
Museum, lokalhistorisk utställning	1 237	0	35	35	200	1 037
Underhåll offentlig konst	100	0	0	0	100	0
IT-utveckling bibliotek	30	0	0	0	30	0
IT-utveckling museum	60	0	0	0	40	20
Anläggning, inventarier	720	0	10	10	720	0
Fritidsgård, inventarier	30	0	0	0	30	0
Inventarier Gruvmuseum Ädelfors	200	0	0	0	200	0
Inventarier Bad o Gym	75	0	49	49	75	0
Summa	10 702	0	259	259	2 019	8 683

Augustiprognosen visar på ett större överskott i driftsbudgeten. Det beror på att långtidssjuk-skrivningar och tjänstledigheter inte motsvaras av kostnader för vikarier och att antalet timvikarier Detta beror bland annat på att Bad & Gyms personalbehov är något lägre så länge Myresjö simhall är stängd. Alla verksamheter ligger i stort sett väl till i förhållande till budget. Vetlanda museum har fått fördyringar jämfört med budget för en utställningsproduktion beroende på bland annat ett stort behov av vikarier vid

korttidsfrånvaro och på grund av att den aktuella utställningsproduktionen från börjar var svårbudgeterad. Nämnden har också kostat mer än budgeterat på grund av att den varit mer aktiv än tidigare år som legat till grund för budgeten.

De stora investeringarna i nytt bibliotek och en lokalhistorisk utställning har är på planerings- och projekteringsstadiet och större delen av investeringsmedlen kommer att behöva föras över till 2024 års budget.

Tekniska nämnden

Tekniska kontorets uppdrag är att svara för samhällsbyggnadsprocessen från inledande skeden med planläggning och kontakter med näringsliv/privatpersoner till byggande av kommunala anläggningar och dess förvaltning. Vi gör även arbeten på uppdrag av våra kommunala bolag, i första hand Njudung Energi.

Verksamheten är organiserad i följande avdelningar: Plan, Mark och exploatering, Utredning och projektering, Gata/park och Fastighet. Efter vårens omorganisation är Utredning och projektering samt Gata/park en avdelning.

Hänt i verksamheten

Planavdelningen

Under första halvåret 2023

Lagakraftvunnen detaljplan

- del av Nykyrka 1:50 med flera

Upphävd detaljplan

- Huskvarn 1:37/1:43 – överklagad, Mark och Miljödomstolen upphävde antagandebeslutet

Detaljplanen för Norget har naturvärdesinventering genomförts. Detaljplanen utreds utifrån marktekniska förhållande, dagvatten och trafik.

Övriga detaljplaner som arbetas med rör bostäder inklusive LSS-boende, förtätning, industri, samlingslokal och även sporthall.

Översiktsplanearbetet fortskrider med fokus på upphandling av planeringsunderlag gällande landskapsanalys och kulturmiljö.

GIS-enheten fortsätter arbetet med höglandskommunernas gemensamma kartsystem.

Mark och exploateringsverksamheten

Det fortsatta läget i vår omvärld med oro och ökade kostnader inom flera områden påverkar byggnation av främst småhus. Intresset är fortsatt stort men flera väljer att avvakta. Vi ser ett fortsatt högt intresse för att bosätta sig i hela Vetlanda kommun.

Vi har sålt mark för verksamheter första halvåret 2023. Största försäljningen var för handelsetablering i Nydalaområdet.

Ytterligare markanvisningar har tecknats eller håller på att tecknas gällande bostäder i Korsberga respektive Vetlanda. En markanvisning gällande bostäder på Himlabackarna har återlämnats. Vi har två tecknade markanvisningsavtal för verksamheter och ytterligare ett på gång.

En större skogsfastighet i Bäckseda har förvärvats för framtida bostadsändamål, tillträde sker i december.

Skogsförvaltningen löper på enligt plan. Verksamheten följer budget.

Steg tas för att minska vår externa inhyrning av lokaler för kommunala verksamheter.

Paviljonger för förskolan i Holsbybrunn har sagts upp.

Åtgärder i enlighet med Funktionshinderomsorgens handlingsplan pågår. Ett nytt LSS-boende planeras på Kantarellvägen och ombyggnationer pågår på Vasagatans serviceboende.

En bostadsrätt i Stensåkra har avyttrats.

Flera naturvårdsprojekt pågår. En våtmark har anlagts vid ridhuset i Vetlanda samt ett pågående naturvårdsprojekt vid Brostugebäcken i Vetlandas östra stadsdel. Vi har även medverkat till ombyggnation av spångsystemet i Illharjen och en toalett där men även flera andra mindre projekt.

Kommunens arbete med riskklassning och åtgärder av nedlagda kommunala deponier fortgår enligt plan.

Bidragsprojekt via beviljade bidrag från staten pågår för fd Landsbro Trä i Landsbro och södra delen av Skyttmossen samt för komplettering av huvudstudie för Ädelfors amalgameringsverk. Projektet om riskklassning för tre gruvor i kommunen har redovisats och avslutats.

Gatu- och parkavdelningen

Driftsmässigt följer vi budget första halvåret. Vintern i början av 2023 blev relativt normal och för vinterväghållningen följer vi utlagd budget.

Sommaren inleddes med en torrare period följt av bevattningsförbud. Vi lade mindre tid på grönskötsel såsom gräsklippning och trimning men mer tid på bevattning av nyplanterade träd.

Numera tar vi vatten från Vetlandabäcken till bevattning av blomsterurnor och träd. Under den torrare perioden blev det även så låga flöden att vi inte fick ta vatten från Vetlandabäcken, då arbetade vi med att samla upp regnvatten från våra tak på förrådgården.

Bidrag för enskilda vägar går mot ett underskott på 1 000 tkr. Trafikverket har under året höjt bidragsnivån och det har gjort att vi fått 500 tkr ökade kostnader för kommunens del av bidraget. Vi har också fått in en större ansökan för särskilt driftbidrag som gör att vi går över budget med 500 tkr även där.

Vi har hållit en god takt i asfaltbeläggningar. Större objekt som lagts under första halvåret är Industrigatan, Brogårdsgatan och Stålvägen. Priserna på asfaltsmassa ligger fortsatt på en hög nivå men jämfört med 2022 har priset enligt index sjunkit med 2 procent. Det är dock fortfarande 30 procent högre jämfört med 2021.

Under första halvåret har vi sett över organisationen och från juli månad är gatu/parkavdelningen och projekteringsavdelningen sammanslagna. Mätverksamheten har flyttats från planavdelningen till gatu/parkavdelningen.

Fastighetsavdelning

Vi har under 2023 sett fortsatt höga prisnivåer på flera områden och detta har en stor påverkan på vår verksamhet. Nya ytor, både tillfälliga och permanenta, medför också högre kostnader för städning, fastighetsskötsel, el, värme, ventilation, vatten och renhållning. Det innebär också en ökad belastning på driftpersonalen som får fler objekt och ytor att förvalta.

Elkostnader

Tekniska kontoret har en årsförbrukning av el på ca 15 000 MWh och en årsbudget för elförbrukningen (exkl. nätagifter) på 6,5 mnkr. En stor del av förbrukningen för resterande året är redan prissäkrad men på grund av de höga priserna som varit under lång tid tror vi att årskostnaden för elförbrukningen landar på 15 mnkr, det vill säga 8,5 mnkr över budget. Utbetalt elstöd på 8 mnkr gör att underskottet 2023 väntas hamna på 500 tkr.

För nästkommande år ser prisnivåerna lite bättre ut men eftersom det inte finns några aviserade elstöd bedöms budget överskridas med 6 mnkr 2024.

Planerade energieffektiviseringar har genomförts och bidrar till att hålla nere elkostnaderna. Under första halvåret 2023 sänktes elförbrukningen med 449 000 kilowattimmar till cirka 7,3 miljoner kilowattimmar jämfört med föregående år.

Genomförda åtgärder som bidragit till minskad energiförbrukning:

- Byte till LED-belysning på flera fastigheter
- Byte till energieffektiva fönster på flera fastigheter
- Byte till energieffektiva ventilations- och värmesystem på flera fastigheter
- Intrimning av värmesystem så att vi inte håller högre temperaturer än utlovat
- Uppmaning till verksamheterna att tänka på sitt beteende gällande avstängning av belysning och elektronisk utrustning

Materialkostnader

De kraftiga prishöjningarna som följde i spåren av pandemin och Ukrainakriget har inte återgått till lägre nivåer. Årlig kostnadsökning de senaste tre åren har varit ca 10 procent vilket kan jämföras med de 2–3 procent som varit det "normala" tidigare. Utan tillskott av budgetmedel innebär detta mindre möjligheter framåt att utföra energieffektiviseringar och underhåll i fastighetsbeståndet.

Priset på pellets har från och med september ökat från 1830 kr/ton till 3890 kr/ton. Detta innebär en merkostnad på 600 tkr för 2023 och för 2024 1,1 mnkr.

Bostadsanpassningar

Antalet inkomna ärenden har ökat jämfört med tidigare år och en del av ärendena är ganska kostsamma. Budget för året är 3 500 tkr och bedöms överskridas med 500 tkr.

Byggnation av verksamhetslokaler

Följande färdigställdes under första halvåret 2023:

- Iordningställande av Stadshusets foajé
- Anpassning av Forngårdens f.d. förskola till föreningshus

- Renovering av Kvarnens förskola

Pågående byggnationer

- Byggnation på Landsbro skola 7-9 påbörjades i augusti 2020 och beräknas vara färdigt till årsskiftet 2023/24.
- Om- och nybyggnad av Tomaslundsskolan påbörjades sommaren 2022 och beräknas vara färdigt hösten 2025.
- Renovering och tillbyggnad av Korsberga skola påbörjades sommaren 2022 och beräknas vara färdigt till vårterminen 2024.
- Renovering av storköket på Kvillsfors skola, beräknas vara färdigt oktober 2023.
- Mindre tillbyggnad av Landsbro skola F-6 är upphandlad, beräknas vara färdigställt hösten 2024.
- Renovering av bassängkonstruktioner i Myresjö simhall beräknas vara färdigt i början av 2024.
- Projektering av renovering Vetlanda bibliotek är påbörjad, beräknas vara färdigt höst/vinter 2025.
- Projektering av tillbyggnad på Njudungsgymnasiet är påbörjad, beräknas vara färdigställt slutet 2025.
- Projektering av tillbyggnad på Korsberga förskola är påbörjad, beräknas vara färdigställt slutet 2025.
- Projektering av ombyggnad och renovering på Ekenässjöns skola är påbörjad, beräknad upphandling sker slutet 2023.

Personal

Målarbete

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Planläggning och exploatering för nya bostäder svarar i hög grad mot efterfrågan och befolkningsmål. Vi märker av en större oro från köpare på grund av osäkrare konjunktur.

Vi har fortsatt prioritet på planläggning och exploatering av Norget för bostäder och planläggning för industri på Skärpet. Vi arbetar

också med beslutsunderlag och planläggning för Hi:tech och ny sporthall vid Hasses sportcenter.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Vi håller servicedeklarationerna aktuella och använder dom för att vara tydliga med vilken service vi tillhandahåller

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	→

Fullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend

Framtid

Pågående översiktsplanearbete är en stor utmaning som ska ge vägledning för kommunens utveckling. Vi driver på i infrastrukturfrågor med satsningen på järnvägen som högsta prioritet.

Det är viktigt att vi öppnar nya exploaterings-områden för bostäder, industri och handel i takt med efterfrågan.

Vi ser ett fortsatt stort behov av att investera i kommunens verksamhetslokaler. Utmaningen är att investera klokt för att stärka kommunens attraktivitet och ge verksamheten förutsättningar att effektivisera. Pågående större investerings-åtgärd är ny- och ombyggnation av Tomaslunds-skolan. Vi fortsätter arbetet med beslutsunderlag för Hi:tech, kulturskola i Mogårdeskolans A-hus, framtiden för bad/sim och vårt egna lokalbehov på tekniska kontoret.

Under senaste två åren har vi sett en betydande kostnadsökning i branschen vilket givetvis är oroande.

Arbetet pågår med att se över kommunens lokalbestånd och att minska kostnaderna i extern inhyrning.

Ekonomi

Helårsprognosen för Tekniska kontorets drift visar på ett underskott mot budget på -1 600 tkr.

Verksamheten med fysisk och teknisk planering visar på ett överskott framförallt på grund av att mätverksamheten har högre intäkter än budgeterat. Denna verksamhet har under sommaren flyttats från planavdelningen till projekteringsavdelningen i den organisationsöversyn som har gjorts. För verksamheten gator, vägar och parkering beror underskottet på höga kostnader för verksamheten enskilda vägar, där indexuppräkningsen var hög för det årliga driftbidrag som betalas ut i början på året samt stora ansökningar för särskilda upprustningsåtgärder. I övrigt följer de verksamheterna i stort budget.

Avvikelsen på idrotts- och fritidsanläggningar nedan beror till stor del på ökade elkostnader på de objekten som ingår där. Elstödet för elkostnaderna i fastigheter som har kommit under sommaren är lagt som en central post på fastighetsavdelningen under gemensamma lokaler eftersom merparten av fastigheterna ligger där, men del av bidraget avser även andra rader i denna uppställning. Totalt fick fastighetsavdelningen 8 mnkr i elstöd, prognosen är att elkostnaderna i fastigheter kommer överskrida budget med 8,5 mnkr. Övriga noteringar för gemensamma lokaler är att bränslepellets, renhållning, inköp av maskiner och utrustning samt reparationer och reservdelar bedöms överskrida budget. Men det finns också delar där överskott väntas så som vakanser vid återrekryteringar, eftersläpningar storköksutrustning och kapitalkostnader på grund av uppskjutna investeringar av bilar och maskiner.

För raden insatser till personer med funktionsnedsättning bedöms budgeten överskridas på grund av ett stort antal inkomna bostadsanpassningsärenden under året.

Denna prognos visar också på ett underskott när det gäller budgeterade hyresintäkter. Det beror på att delar av Stocken 7 är såld, vilket ger ett underskott på arbetsområden och lokaler. Bostadsverksamhet genererar ett underskott på grund av uppsagt avtal för elevbostäderna på Österliden och några övriga vakanser på bostadslägenheter.

Investeringsprognosen visar på en avvikelse på 33 mnkr mot budget. Den största avvikelsen är för exploateringar där projekt inte kommit igång på grund av att detaljplaner inte är klara.

Övriga noteringar är att för fastighetsinvesteringar ligger en del projekt inte i fas med utlagda budgetmedel, vissa ligger före och andra ligger efter. Investeringar i bilar och maskiner har en avvikelse på grund av framflyttade inköp och leveranstid på en lastbil. Andra framflyttade projekt är kultur- och fritidsanläggningar, belysningsprojekt i centrum och omlastningsspår.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget		Utfall 31/8		Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Nämnd- och styrelseverksamhet	437	0	217	217	439	-2
Fysisk och teknisk planering och bostadsförbättring	14 342	-2 800	12 669	9 869	13 786	556
Gator och vägar samt parkering	30 528	-54 811	74 892	20 081	31 422	-894
Parker	11 252	-7 208	15 496	8 288	11 124	128
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	360	0	376	376	380	-20
Idrotts- och fritidsanläggningar	8 500	-62	6 506	6 444	9 772	-1 272
Insatser till personer med funktionsnedsättning	3 500	0	2 787	2 787	4 000	-500
Arbetsmarknadsåtgärder	-70	-686	194	-492	68	-138
Arbetsområden och lokaler	33	-1 109	1 076	-33	560	-527
Kommersiell verksamhet	-3 568	-3 809	1 700	-2 109	-3 612	44
Bostadsverksamhet	-2 168	-2 098	468	-1 630	-1 935	-233
Gemensamma lokaler	91 110	-41 533	94 578	53 045	89 990	1 120
Gemensamma verksamheter	0	-8 844	8 827	-17	-140	140
Summa	154 256	-122 960	219 786	96 826	155 854	-1 598
Förändring av semesterlöneskuld			-2 569	-2 569		
Summa inkl semesterlöneskuld	154 256	-122 960	217 217	94 257	155 854	-1 598

Investeringsredovisning	Årsbudget		Utfall 31/8		Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Inkomster	Utgifter	Nettoutgift		
Inventarier, bilar, maskiner	11 713	0	3 122	3 122	7 208	4 505
Mindre investeringar fastigheter	17 611	0	6 824	6 824	15 611	2 000
Förvaltningsfastigheter	1 161	0	656	656	1 224	-63
Kultur- och fritidsfastigheter	14 466	0	1 198	1 198	9 678	4 788
Skolfastigheter	96 357	-257	70 135	69 878	102 280	-5 923
Bostäder och affärshus	0	0	0	0	0	0
Servicehus och äldreboende	4 103	0	902	902	2 150	1 953
Gator, vägar och parker	20 069	26	6 210	6 236	16 840	3 229
Exploatering	27 028	-131	1 789	1 658	4 547	22 481
Summa	192 508	-362	90 836	90 474	159 538	32 970

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamheten inom Barn- och utbildningsnämnden styrs av nationella lagar, förordningar, läroplaner och andra reglerande dokument. Det grundläggande uppdraget är att skapa verksamheter där varje barns och elevs individuella behov, möjligheter och förutsättningar kan mötas och bemötas på ett sådant sätt att barnet och eleven ges möjlighet att växa, utbildas och bildas så långt det bara är möjligt. Vi ska stimulera till lärande i en trygg miljö där varje elevs individuella behov står i fokus och där var och en ges förutsättningar att bli sitt bästa jag. Inom Barn- och utbildningsnämnden pågår många processer i denna riktning.

Nämnden inrymmer verksamheter för våra medborgare i alla åldrar, från ettåringen till den vuxne, i form av förskola, grundskola, fritidshem, gymnasieskola, särskola, musikskola och vuxenutbildning i olika former.

Vi har i grunden en stabil organisation med struktur, rutiner och många stödfunktioner. Verksamheten präglas av stort engagemang och kompetens och inom verksamheter råder stor samsyn. Vi lär av varandra och har ett utvecklat systematiskt kvalitetsarbete.

Hänt i verksamheten

Starten på 2023 har varit ett normalt år, vilket är skönt efter några år som präglats av Covid med periodvis hög frånvaro och med fokus på att hålla verksamheterna öppna.

Lokalförsörjning

Pågående projekt sedan tidigare är Landsbro skola 7-9, Tomaslunden och Korsberga skolor. Inom förskolan avvaktas nya projekt med hänsyn till osäkerhet på befolkningsprognos.

Pågående projekteringar är Njudungsgymnasiet och Ekenässjöns skola.

Elever och barn

Inför starten skolstarten 2023 har vi 3355 antal barn i grundskola, vilket är 50 färre än föregående år. Barnantalet i förskola har minskat på grund av det föddes få barn 2022 och i gymnasiet öka antal elever något. Elevökningarna i grundskolan de senaste fem åren har påverkat hela organisationen, som fortfarande är ansträngd.

Digitalisering

Under året har förvaltningen tagit fram en standard för vilka olika typer av digitalt ljud och bild som varje enhet ska utrustas med. Efter inventering har inköp och installationer skett, vilket har bekostats genom centrala investeringsmedel. Det har inneburit ett stort lyft för våra enheters möjligheter att med likvärdiga förutsättningar arbeta med digitala lärverktyg.

Utveckling

Flera spännande utvecklingsprojekt är pågående eller kommer initieras. Det vi framför allt arbetar med att utveckla är vårt systematiska kvalitetsarbete allt i syfte att skapa en bättre förskola och skola där fler elever lyckas både i grundskola och gymnasium.

Dessutom driver förskolan en satsning för alla förskolor som heter "Språket är tankens redskap". Syftet är att förankra och utveckla undervisningens kvalitet och barnens språkliga förmåga så att alla barn får goda förutsättningar till lärande och utveckling genom skolsystemet.

Vårt samarbetsprojekt mellan våra kommunala förvaltningar "Bästa platsen" börjar ta form. Syfte är att ge förutsättningarna för barn och unga i Vetlanda att få en bättre fysisk och psykisk hälsa, samt bättre skolresultat.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått/nyckeltal	06/2023
Antalet inskrivna barn i förskolan (kommunal och fristående)	1440
Antalet inskrivna barn i fritidshem (kommunal och fristående), inkl anpassad grund- och gymnasieskola	1057
Antalet barn i pedagogisk omsorg (kommunal och fristående)	63
Antalet barn i förskoleklass (kommunal)	339
Antalet elever i grundskolan 1-6 (kommunal), exkl anpassad grundskola, inkl integrerad anpassad grundskola	2052
Antalet elever i grundskolan 7-9 (kommunal), exkl anpassad grundskola, inkl integrerad anpassad grundskola	1004
Antalet elever i anpassad skola (grund samt gymnasiet exkl elever från annan kommun)	54
Antalet elever i Njudungsgymnasiet (folkbokförda i Vetlanda kommun) exkl anpassad gymnasieskola	746
Antalet elever i Njudungsgymnasiet från annan kommun, inkl anpassad gymnasieskola	235
Antalet gymnasieelever studerande på annan ort (folkbokförda i Vetlanda kommun), inkl anpassad gymnasieskola	179
Antalet elever inskrivna i kulturskolan	286

Vi tar våra mått från 15 oktober så därför är inte nyckeltalen uppdaterade.

Personal

Behovet av behöriga och legitimerade lärare i förskola och skola är fortsatt stort i Vetlanda. Vi har under de senaste åren till viss del saknat behörig personal inom samtliga professioner och situationen bedöms enligt prognoser inte förändras de närmaste åren framåt.

Behovet av lärare kommer inte kunna täckas genom att anställa färdigutbildade utan vi måste utveckla vår organisation och vårt arbetssätt i skola och förskola. Det kan handla om ökad samverkan och arbetsspecialisering, variation av grupper och arbetssätt, fjärrundervisning och att vi anställer nya yrkesgrupper som kompletterar lärarna.

Hösten 2023 har vi startat upp ett samarbete med Linköpings universitet och öppnat upp möjligheten att läsa till lärare fritidshem på plats i Vetlanda. Det var 12 framtida lärare som startade utbildningen i höst.

För att klara rekryteringsutmaningen behövs åtgärder initieras både på kort och lång sikt. Genom ökad vidareutbildning av obehöriga lärare, minskning av sjukfrånvaron, förlängning av arbetslivet och ökad samverkan mellan lärosäten

och andra huvudmäns utbildning kan antalet lärare i verksamheterna öka.

Barn- och utbildningsnämnden hade augusti 2023 1117 månadsavlönade årsarbetare, där medelåldern var 44 år. Av våra medarbetare är 79 % kvinnor.

Av de 1098 årsarbetarna är 77 % tillsvidareanställda, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Det saknas utbildade lärare och svårast är det att rekrytera lärare utbildade för högstadiet inom naturvetenskapliga ämnena och moderna språk.

Även förskolan har en stor del visstidsanställda. Där har skett en positiv utveckling senaste åren och motsvarande 67% av pedagogerna är förskollärare eller barnskötare.

Vid senaste medarbetarundersökningen var medarbetarindexet 4,23 vilket är samma siffra som 2021. Vi ser en viss förbättring inom området hälsa, men det är fortfarande det område vi har lägst värden på.

Sjukfrånvaron har normaliserats jämfört med åren med pandemi. Den ackumulerade sjukfrånvaron fram till och med augusti för hela förvaltningen ligger på 4,29 %. Förskolan har högst sjukfrånvaro och gymnasiet har lägst.

Målarbete

Medborgarundersökning visar att medborgarna i Vetlanda är nöjda med samtliga delar av våra verksamheter, från förskola till vuxenutbildning. Att vi har satsat på våra lokaler både inom skola och förskola gör att vi har än bättre förutsättningar att bli än mer attraktiva. Att erbjuda bra förskola och skola en faktor som gör att fler barnfamiljer väljer att bosätta sig i Vetlanda och därmed bidrar till Vetlanda kan bli 30 000 tusen invånare 2030.

Skola, förskola och möjligheter till högre utbildning. Vuxenutbildning har fler som läser eftergymnasiala utbildningar och med satsningen på teknikens hus kommer det skapas ännu bättre förutsättningar läsa på hemmaplan.

Vi förbättrat våra resultat på medarbetarundersökningen årligen, fler behöriga lärare och ett mer attraktivt löneläge har gjort att vi uppnått våra egna mål om attraktiv arbetsgivare.

Satsningen på likvärdiga förutsättning för barn och elever i våra förskolor och skolor är en långsiktig satsning som bär frukt först om några år. Vi kan trots det se en positiv utveckling i det korta perspektivet, men det finns mycket kvar att göra.

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Fler satsningar på nya lokaler ger bättre förutsättningar att skapa attraktiva skolor och förskolor. Flera projekt att färdigställts som Withalaskola, Mogärdeskolan, förskolorna Himlabackarna och Vildvinet. Vi står dock för ett minskande barn och elevantal i framtiden vilket utmanar målet om 30 000.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Barn- och utbildningsnämnden har eller planerar flera satsningar för att bli en mer attraktiv kommun. Bästa platsen tillsammans med socialförvaltningen samt kultur och fritidsförvaltningen är ett samarbetsprojekt över tre nämnder där målet är en bättre kvalitet på

servicen för invånare. Vi har flera projekt i gång för att stärka de eftergymnasiala utbildningsmöjligheterna i Vetlanda. Ett samarbete med Linköpings universitet är klart, där det kommer vara möjligt att läsa till lärare i fritidshem på plats i Vetlanda.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Nämnden har arbetat med att ge likvärdiga förutsättningar genom lokalinvesteringar och prioriteringar av resurser genom vår resursfördelningsmodell. Dock är resultaten för våra elever i skolan fortfarande ojämlika. Föräldrars utbildningsbakgrund slår igenom som den främsta framgångsfaktorn för att lyckas i skolan. Vi måste dock arbeta med för att kompensera och ge barn/ elever rätt att lyckas.

Aktiviteter som "Riktade insatser för nyanländas lärande" och projektet "Bästa platsen" handlar om att långsiktig ger en mer likvärdig förskola och skola och därmed ett socialt hållbart samhälle.

Fler aktiviteter som exempelvis Axpocket stärker vårt arbete med ekologisk hållbarhet.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	→

Framtid

Vi håller för närvarande på att tillsammans med övriga höglandskommuner att se över gymnasiesamverkan på höglandet. I samband med detta lade regeringen ut en lagrådsremiss kring planering och dimensionering av gymnasieskolan. Regionen och Skolverket kommer enligt förslag få ett större ansvar för dimensioneringen av antalet platser på våra gymnasieskolor och där arbetsmarknadens behov skall få en större påverkan på fördelningen av platser än elevernas önskemål. Detta kommer på sikt påverka oss mycket.

Hitech blir viktigt för oss, dels för att stärka utbildningsmöjligheterna inom de eftergymnasiala tekniska utbildningarna, dels som en katalysator

för att inspirera våra barn och ungdomar inom de naturvetenskapliga ämnena och matematik. Vi har i relation till övriga ämnen sämre resultat i dessa ämnen och det påverkar att eleverna väljer bort tekniska utbildningar.

Efter en längre tidsperiod av effektiviseringar och prioriteringar utifrån ett ökat barn och elevantal ser vi en minskning i framför allt förskolan de närmaste åren. Detta möjliggör att vi kan stärka resurser per barn och elever i från förskola till vuxenutbildning.

Lokalförsörjningen är en annan utmaning. Vi ser tydligt minskande födelsetal 2022 och 2023. Framtidsprognosen visar på att detta skall hålla i sig. Vi behöver se över hela lokalförsörjningen utifrån dessa nya siffror. Mycket positivt har skett inom lokalförsörjningen, men det kvarstår en del att göra. Det är viktigt för oss att ha bra och funktionella lokaler.

Kulturskolan finns idag i tillfälliga lokaler. Det är viktigt att det fattas ett beslut kring framtida lokalisering. Barn- och utbildning ser stora samordningsvinster med att förlägga den på Mogårdeskolan inte minst utifrån ett integrationsperspektiv. Eleverna som går på Mogårdeskolan är underrepresenterade i Kulturskolan.

Arbetet med "Bästa platsen" är också ett arbete som är viktigt för framtiden. Vår förmåga att tillsammans med andra, möta och stödja våra medborgare och med deras hjälp utveckla Vetlanda till att bli den bästa platsen att växa upp, leva och åldras på, är ett mycket viktigt arbete.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämndens prognos per augusti visar 5 200 tkr i positiv avvikelse mot budget. Det är 4 000 tkr bättre i förhållande till senaste prognosen per april.

Grundskolan prognostiserar -2 700 i negativ avvikelse. Grundskolan i egen kommunal regi redovisar minus -2 000 tkr mot budget. Här har det tilldelats 1 500 tkr i budgetförstärkning från den centrala övergripande reserven. Elever med komplexa behov (medicinska/psykologiska och sociala) har ökat och extra stöd har behövt tillsättas på vissa skolor främst under vårterminen. Finns även en osäkerhet kring lönekostnaderna gällande särskilt stöd. De interkommunala

ersättningarna uppskattas öka med 700 tkr, vilket är följt av något fler elever placerade i andra kommuner och fristående skolor.

Förskolan prognostiserar +600 tkr mot budget. Förskolan i egen kommunal regi redovisar ett +/- 0 resultat. Här har det under året tillkommit statsbidrag vilka ej var medräknade i budget. Det har under året tillkommit 2 000 tkr i ökning av statsbidraget "Kvalitetshöjande åtgärder", vilket till viss del kompenserar höstens ökade lönekostnader. Vi ser att intäkterna gällande barnomsorgsavgifter ökar i förhållande till budget. Kostnaderna till externa utförare samt interkommunala ersättningar är något högre än budgeterat.

Den gymnasiala verksamheten prognostiserar 2 000 tkr i positivt överskott mot budget. Den egna kommunala gymnasieverksamheten prognostiserar 500 tkr i positiv avvikelse, vilket främst förklaras av vakant rektorstjänst samt sjukskrivningar. De interkommunala ersättningar uppskattat bli högre än budgeterat till följd av fler elever från andra kommuner till Njudungsgymnasiet. Prognosen gällande de interkommunala ersättningarna är något osäker, då elevantalet ej är fastställt och fortsatt rör på sig så här tidigt in på terminen.

Anpassad skola uppskattar -1 500 tkr i negativt utfall. Det är flera elever med särskilda behov vilka kräver större pedagogiska resurser. De interkommunala ersättningarna vad gäller intäktssidan förväntas bli lägre än budgeterat till följd av färre elever från andra kommuner under höstterminen.

Vuxenutbildningen prognostiserar 1 400 tkr i ett positivt överskott till följd av ökade statsbidrag.

Resursteam uppskattar ett överskott 1 500 tkr mot budget, vilket förklaras av ej tillsatt tjänst övergripande specialpedagog, sjukskrivningar samt föräldraledigheter.

Den centrala ledningsorganisationen och central administration visar 4 000 tkr i överskott mot budget till följd av vakant tjänst vårterminen, ej budgeterade statsbidrag samt 1 000 tkr ej använd central reserv.

Skolskjutskostnader uppskattas överskrida budget med 1 000 tkr till följd av högre drivmedelspriser samt ökade kostnader på busskort från Jönköpings länstrafik. Denna prognos är dock osäker då det är

4 månader kvar på året och förutsättningarna kan komma att ändras.

Det pågår ett fortlöpande och medvetet arbete ute i verksamheterna med att organisera sin personal i förhållande till tilldelad budget och på så sätt få en budget i balans. Barn- och utbildningsnämnden har en betydande intäkt vad gäller statsbidrag från Skolverket, ca 60 mnkr för 2023. Vi följer denna

utveckling noggrant och hur det kommer se ut inför budget 2024, då statsbidragens storlek påverkar antal anställda i organisationen. Intäkterna i form att schablon- och asylbidrag från Migrationsverket har minskat markant de sista åren. Detta har verksamheterna anpassat sin organisation inför och minskning av antal tjänster har skett.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Barn- och utbildningsnämnd	740	0	507	507	740	0
Kulturskola	6 172	-375	3 558	3 183	5 444	728
Förskola	140 168	-19 441	114 367	94 926	139 542	626
Grundskola, förskoleklass, fritidshem	268 956	-15 405	197 745	182 340	271 669	-2 713
Mottagningsenhet flykting	1 568	0	1 057	1 057	1 578	-10
Anpassad grund- och gymnasieskola	18 574	-5 498	19 508	14 010	20 133	-1 559
Gymnasieskola	89 020	-22 163	82 790	60 627	86 930	2 090
Vetlanda lärcentrum	23 229	-5 328	19 154	13 826	21 796	1 433
Skolskjuts	29 075	-823	19 361	18 538	30 075	-1 000
Resurscentrum	22 610	-228	14 256	14 028	21 144	1 466
Central ledningsorganisation BU	46 967	-122	29 794	29 672	44 907	2 060
Administration BU	35 759	-15 099	34 915	19 816	33 628	2 131
Summa	682 838	-84 482	537 012	452 530	677 586	5 252
Förändring av semesterlöneskuld			-27 032			
Summa inkl semesterlöneskuld	682 838	-84 482	509 980	425 498	677 586	5 252

Investeringsredovisning	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Inkomster	Utgifter	Nettoutgift		
Administration BU	2 775	0	172	172	2 775	0
Förskola	1 085	0	297	297	1 085	0
Grundskola, förskoleklass, fritidshem	4 438	0	3 194	3 194	4 438	0
Gymnasieskola	3 090	0	2 687	2 687	3 090	0
Vuxenutbildning	546	0	0	0	546	0
Summa	11 934	0	6 350	6 350	11 934	0

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde är till stor del reglerat av lagstiftning genom till exempel socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med flera. Nämnden beslutar om behovsbedömda insatser till brukare utifrån aktuell

lagstiftning. Insatserna kan till exempel verkställas som särskilt boende för äldre (SoL), boendestöd till personer med psykisk funktionsnedsättning (SoL) och boende enligt LSS, för personer med funktionshinder. Insatserna varierar efter den enskildes behov. Nämnden har ett betydande

ansvar för hälso-och sjukvård och då för den del av primärvård där kommunen är huvudman. Ansvaret gäller hemsjukvård på särskilt boende, ordinärt boende och boende inom funktionshinder-omsorgen och ansvaret gäller patienter i alla åldrar, från 0 år och uppåt. Inom organisationen finns över 1 000 medarbetare.

Hänt i verksamheten

Nämndens prioriterade områden 2023 är kompetensförsörjning, en hållbar ekonomi och digitalisering/välfärdsteknik.

Under 2023 har ekonomin förstärkts med statsbidrag och även andra stimulansmedel. Bidragen är riktade mot äldreomsorg och innefattar även till viss del hälso- och sjukvård. Den ekonomiska prognosen ser i nuläget ut att kunna ge ett positivt resultat.

Verksamheten arbetar ständigt med en hållbar ekonomi genom att ha en god planering av resurser. Dock ser man höga kostnader för sjukfrånvaro och höga kostnader för övertid. Under den första delen av år 2023 ses att förvaltningen har fortsatt hög sjukfrånvaro. Första halvåret var sjukfrånvaron 8,77 % jämfört med 2022 då den var 10,15 %, vilket betyder ett litet steg i rätt riktning. Utmaningen är att kunna rekrytera tillräckligt med personal och personal med kompetens som motsvarar behoven. Under året har det varit mycket svårt att rekrytera medarbetare med rätt kompetens.

Det har varit svårt att rekrytera sommarvikarier och många av de som vikarierat har ingen erfarenhet eller utbildning inom området. Kvalitén på de insatser som ges till brukare under sommaren påverkas naturligtvis av att det är svårt med rekrytering av medarbetare och att många saknar rätt kompetens. Sommaren 2023 har dock varit lugn i jämförelse med tidigare år. Vi har haft lediga platser på korttidsenheterna och också något ledigt på äldreboenden.

En stor osäkerhet finns kring hur 11-timmars dygnsvila påverkar nämndens ekonomi. Förändringen träder i kraft 1/10 - 2023 och den kommer att påverka ekonomin i negativ riktning. Då alla scheman inte är klara är det i dagsläget inte möjligt att exakt beräkna kostnaden.

Utvecklingen av LSS-boende enligt antagen plan pågår. På Vasagatan (hyrs av Heimstaden) har

omvandlingen till ett serviceboende enligt LSS påbörjats. Det är något som för med sig att enstaka brukare med beslut enligt socialtjänstlagen får flytta till Falken på Nygatan. Tekniska förvaltningen har påbörjat ett arbete med att anpassa lokalerna för daglig verksamhet, Magasinet, på Magasinsgatan. Anpassningen avser bl.a. att få en godkänd brandtillsyn och mer ändamålsenliga lokaler. Det är av största vikt att befintliga LSS-boende blir godkända vid eventuell brandtillsyn framför allt för brukarnas säkerhet men även för att den planerade utvecklingen av LSS-boende ska kunna verkställas. I nuläget kan inte alla beslut om boende enligt LSS verkställas och det är servicebostäder som det är störst brist på. Under första halvåret har diskussioner förts om ett nytt LSS-boende och ett beslut har fattats om att det ska ske en nybyggnation i centralorten.

Förvaltningen har arbetat med att möta omställningen till "Nära Vård". Nämnden har till största del kunnat erbjuda vård och omsorg i hemmet alternativt korttidsplats efter att patienten varit utskrivningsklar från sjukhusvård. I maj 2023 sågs en viss nedgång i behovet av korttidsplatser och så har det också varit under sommaren. I hemsjukvården har det tydligt visat sig att det vårdas svårt sjuka i hemmet, något som ökat belastning på den del av primärvården som kommunen har ansvar för. Det kan vara medicinska insatser som kräver sjuksköterska flera gånger per dygn och patienterna bor på olika platser i vår vidsträckta kommun, något som leder till mycket resor.

Den digitala utvecklingen fortsätter inom förvaltningen. Under våren antogs en ny handlingsplan Verksamhetsutveckling med stöd av teknik 2023-2028. Flera viktiga fokusområden lyfts fram men ett exempel som bör nämnas är vikten av kompetenshöjning inom området.

Vidare har under våren flera informationsinsatser gjorts hos olika intressenter (personal, gymnasie-elever etc.) för att öka förståelse om välfärdsteknik och känna till det som finns inom förvaltningen. Särskilt kan nämnas den artikelserie Vetlanda-Posten gjorde om förvaltningens digitaliseringsarbete under senvåren.

Då statliga medel för välfärdsteknik inte längre finns tillgängliga har ansökan gjorts hos Kampradstiftelsen. Denna beviljades och möjliggjorde en satsning på hälsofrämjande lampor

som kan lånas vid behov på förvaltningens boenden. Syftet är att ge "dagsljus" även mörka dagar under vinterhalvåret.

I mars drabbades cirka 150 kommuner, inkluderat Vetlanda av ett nästan 18 timmar långt avbrott gällande trygghetslarm inom hemtjänsten. Ingen brukare kom till skada men det skapade givetvis en oro. Personal inom förvaltningen arbetade systematiskt med att säkerställa extra tillsynsbesök och telefonsamtal för att få ut informationen. Det visade sig senare vara en extern hackerattack mot systemleverantören som slog ut larmsystemet. Just IT-området är särskilt utsatt i det förändrade säkerhetsläget som råder.

Den gemensamma systemförvaltningen för verksamhetssystemet Combine och tillhörande system startades upp 1 februari 2023. Förändringen innebär att förvaltningen inte utför någon systemförvaltning själva längre utan allt sker via Högländsförbundet (samtliga medlemskommuner ingår). En medarbetare lämnade förvaltningen och övergick i den nya organisationen. Övergången har överlag fungerat väl.

Under våren har en utredning av Högländsförbundet påbörjats kring gemensam organisation avseende avgiftshandläggningen. Organisationen skulle (om så blir politiskt bifall) handlägga samtliga avgiftsärenden inom förvaltningen. Utredningen förväntas vara färdig under hösten 2023.

Inom ramen för Lagen om valfrihet, LOV, har en ny extern utförare antagits. Utföraren startade upp sin verksamhet i maj-juni efter att genomgått utbildning i verksamhetssystemet och utföraren har både service och omvårdnad.

De statliga medel som gäller det så kallade "Äldreomsorgslyftet" har möjliggjort att ytterligare undersköterskor har examinerats till nämndens verksamhetsområde. En mycket viktig del i vår framtida kompetensförsörjning.

Rekrytering av medarbetare till nämndens ansvarsområdes är ofta svårt. Det har varit ett intensivt arbete att hitta vikarier inför sommarens semester. För att klara sommaren har förvaltningen haft ett "bonussystem" som gett viss ekonomisk ersättning för att flytta semester alt. jobba mer än sex till åtta veckor. Förvaltningen ser att det ofta är svårt att hitta nya medarbetare med rätt kompetens, till exempel undersköterska. Ett led i att använda undersköterskans kompetens på rätt sätt har varit att anställa servicebiträde på särskilda boende. Servicebiträdet har ansvar för städ, tvätt och kök. Denna åtgärd har i verksamheten upplevts som mycket positiv av våra medarbetare. Det är statliga medel som finansierar åtgärden och så länge de finns kan nämnden upprätthålla åtgärden.

Projektet "Ensamma äldre" och skapa mötesplatser har löpt under våren och fortsätter hösten 2023. Idag finns det åtta mötesplatser för social samvaro där målgruppen är äldre som känner sig ensamma. Projektet har också arbetat med att hitta frivilliga som vill vara till stöd i arbetet. Detta projekt ingår i arbetet med "Bästa platsen att åldras på".

Förvaltningen har i linje med äldreomsorgsplanen, "Nära vård" och "Bästa platsen", arbetat med att skapa ett mer proaktivt arbetssätt. När en brukare ansöker om trygghetslarm erbjuds ett besök av arbetsterapeut för att bedöma om det finns ex. bedöma fallrisk, behov av ev. hjälpmedel som kan underlätta och säkra vardagen. Efter projektidens slut ingår insatsen i ordinarie verksamhet. Planering av ytterligare proaktivt arbete har gjorts under våren för att kunna påbörjas under hösten. Det handlar om hembesök till patienter som kommer från slutenvården och har vårdplanerats men inte har några planerade insatser från oss. Syftet är att ge trygghet och förebygga återinläggningar på sjukhus.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått/nyckeltal	2022	2021	2020
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	883 089	850 520	861 933
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	455 955	413 585	378 600
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg %	-3,4 %	-2,5%	-0,80%
Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare	1 094 057	1 055 882	960 680

Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare	196 977	192 496	184 892
Nettokostnadsavvikelse LSS %	3,8 %	4,40%	4,50%
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	61	43	93
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS, medelvärde		135	102

Personal

Medarbetarundersökningen 2022 visade på samma trivsindex som 2021 (4,14 där max är 5,0). Man kan se att första linjens chefer upplever att de har en stor belastning och de ser ett stort behov av ett administrativt stöd. Efter ett flertal fackliga diskussioner om områdeschefernas arbetsbelastning har ett visst administrativt stöd ordnats.

Första halvåret 2023 har varit ansträngande för många. Det är svårt med rekrytering av medarbetare på alla nivåer men framför allt är det medarbetare som är närmast brukaren, t.ex. undersköterskor. Bristen på undersköterskor gör att det blir fler medarbetare som saknar adekvat utbildning vilket kan bli negativt för den enskilde brukaren.

Mycket positivt är att cirka 10 medarbetare avslutat sin utbildning till undersköterska. En utbildning som möjliggjorts med riktade statliga medel, "Äldreomsorgslyftet". Det gäller medarbetare som redan var anställda inom vård och omsorgs organisation och det har utgått lön under utbildningstiden.

Sjukfrånvaron har varit hög och legat högre än kommunens snitt. I januari var sjukfrånvaron i förvaltningen varit 10,24% för att i juni månad vara 7,46%. Hemtjänsten har haft högst frånvaro, i januari 17,48% och juni 11,81%.

Mållarbete

Nämnden har under året arbetat mot kommunfullmäktiges mål och riktningar. Att vara en attraktiv kommun innebär att ha boendeformer som tillgodoser medborgarens behov. Service i toppklass där nämnden bl.a. arbetar med brukarens känsla av delaktighet vilket följs via nationella brukarundersökningens resultat. Nämnden har arbetat med hållbarhet och då i första hand ur det ekonomiska perspektivet. Det

redovisas ett överskott som till största del beror på statliga medel som tillförts. Den digitala utvecklingen har fortsatt under 2023.

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Det planeras för att nytt LSS-boende, Kantarellvägen. Behovet är relativt stort då nämnden har ett flertal brukare som är beviljade insatsen LSS-boende. Planen för utveckling av LSS-boende är ett pågående arbete. Den nödvändiga "flyttprocessen" har påbörjats och kommer fortsätta enligt plan.

Antalet äldre ökar och framöver kommer det behövas fler särskilda boendeplatser något som också nämnden beslutat att initiera hos Tekniska förvaltningen.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Brukarundersökning visar att det är svårare att påverka när man som brukare vill ha sina insatser. De flesta upplever att de kan vara delaktiga när insatserna planeras.

Brukarnas bedömning av helheten inom äldreomsorg är något bättre för särskilt boende jämfört med hemtjänsten. Kontinuiteten inom hemtjänsten är mindre bra, många brukare möter upp till 17 olika personer under en 14-dagarsperiod. Förvaltningen arbetar med att öka kontinuiteten t.ex. mindre arbetsgrupper.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nämnden arbetar för en hållbar ekonomi. Statsbidragen är viktiga för verksamheten och de ger möjligheter. Nämnden har kostnader som oroar, mycket övertid, relativt hög sjukfrånvaro och införande av 11-timmars dygnsvila. Den sistnämnda kan föra med sig mycket stora kostnader. Förvaltningen arbetar med att lösa 11-timmars dygnsvila på ett kostnadseffektivt sätt. Prognosen visar på ett överskott.

Medarbetarundersökning visar att de flesta känner trivsel och delaktighet. Resultatet är oförändrat 2021 - 2022. Senare del av våren har alla medarbetare varit med och lagt nya schema som ska passa in i 11-timmars dygnsvila. Alla medarbetare är inte positiva till införandet av 11-timmars.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Förvaltningen arbetar med att öka kunskapen i olika digitala lösningar. Förvaltningen har internt haft flera grundutbildningar för medarbetare. Kunskapsbehovet upplevs som stor och efterfrågat.

Det finns nya system installerat och användningen av dessa ska optimeras.

Förvaltningen fortsätter utbilda nya Esthercoacher. Flera medarbetare har fått lära om i sättet att arbeta med digitala verktyg och på så sätt få en viss effektivisering. Arbetsplatser har också premierats för mindre men mycket goda exempel på förbättringsarbeten som får positiva effekter för brukarna.

Äldreomsorgslyftet ger oss nya undersköterskor och det kommer statliga medel ytterligare tre år.

Esthercoacher har stöttat verksamheten med att göra Kuben-mätningar på säbo. Kuben är ett verktyg där man mäter brukarens behov och fördelar resurser efter resultatet.

Framtid

Nämnden har utmaningar att möta de kommande åren. Det ses i befolkningsprognos att kommunen får en ökad andel äldre, äldre. En sådan utveckling för med sig ökade krav på vård och omsorg. Det kommer finnas behov av ytterligare platser inom särskilt boende. Nämnden står också inför omställningen till "Nära Vård", en omställning som kräver att det finns medarbetare med rätt kompetens.

Nämnden har också en utmaning i att agera utifrån den antagna utvecklingsplanen för funktionshinderomsorgen och då inte minst att leva upp till de krav som ställs på ett LSS-boende. Det är planerat för ett nytt LSS-boende vilket är mycket positivt.

Kompetensförsörjning och rekrytering av medarbetare med adekvat utbildning är den största utmaningen. Tillsammans med kommunens bemannings-/rekryteringsenhet rekryteras medarbetare till verksamheten. Många gånger tvingas man rekrytera medarbetare utan utbildning då det är brist på sökande med adekvat utbildning och ibland ses bristande kunskaper i svenska språket. Äldreomsorgslyftet, en utbildningssatsning som finansieras med statliga medel, har gjort det möjligt att utbilda redan anställd personal till undersköterska med full lön under studietiden. Nämnden har ett stort behov av medarbetare med rätt kompetens och störst brist är det är det på de medarbetare som är närmast brukaren. Staten har meddelat att ytterligare medel riktade mot äldreomsorgen kompetensförsörjning,

Äldreomsorgslyftet. ska betalas ut till kommunerna i ytterligare tre år 2024 -2026.

En hållbar ekonomi är ett pågående arbete i nämnden. De senaste åren har det redovisats ett överskott och det beror till stor del på det funnits statliga medel som varit riktade mot äldreomsorg. De riktade statliga ersättningarna kommer att minska 2024 och det innebär troligen att vi då kommer se ett underskott. 11-timmars dygnsvila kommer att kosta nämnden flera miljoner 2024.

Det finns en ny statlig offentlig utredning om ett byte av huvudmannaskap fört insatsen personlig assistans, LSS. Förslaget innebär att staten blir ansvarig för insatsen personlig assistans. Utredningen skriver att förändringen ska träda i kraft den 1/1 2026. Förändring kommer till stor del finansieras med en minskning av anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Förändringen innebär också att respektive arbetsgivare ska ha ansvar för sjuklönekostnader, något som kommunen ansvarar för idag. Hur det påverkar nämndens ekonomi är för tidigt att uttala sig om.

Ekonomi

Nämnden prognostiserar för år 2023 ett överskott motsvarande ca 1 330tkr. Överskottet beror till stor del på riktade statsbidrag inom äldreomsorgen. De bidrag som kunnat användas under 2023 är bland annat medel för att säkerställa en god vård och omsorg om äldre, utbildning i form av äldreomsorgslyftet, medel för att främja ett hållbart arbetsliv samt medel för att utöka sjuksköterskebemanningen. Statsbidragen återfinns inom verksamheterna administration, hemsjukvård och äldreomsorg.

En stor osäkerhet finns kring hur 11-timmars dygnsvila påverkar nämndens ekonomi men den kommer påverka ekonomin i negativ riktning. Då alla scheman inte är klara är det i dagsläget inte möjligt att beräkna kostnaden.

Hemsjukvården prognostiserar ca 2 400 tkr i överskott till följd av ökade statsbidrag.

Både hemtjänst och särskilda boende noterar ett visst underskott. Detta är främst relaterat till en hög sjukfrånvaro som fört med sig extra vikariekostnader och också övertidskostnader då personal har beordrats in. Inom särskilt boende återfinns även en extern placering.

Kostnader för externa placeringar återfinns både inom LSS och SoL. Kostnaderna överstiger budget med ca 4 500 tkr. Nämnden arbetar löpande för att sänka dessa kostnader i möjligaste mån, men de ökade kostnaderna är främst kopplade till skolgång på andra platser och är därmed svåra att påverka.

Kostnaderna för kommunens korttidsenheter har ökat då man i början av året haft fler korttidsplatser öppna än tidigare, samt att man behövt förstärka bemanningen då vårdtyngden är hög. Trots ett högt tryck från slutenvården och stundtals brist på korttidsplatser har det under det första halvåret inte uppstått några betalningsdagar till Regionen.

Myndighetskontoret har behövt hyra socionomer då det varit vakanser och rekryteringssvårigheter. Arbetsbelastningen har varit och är påtaglig.

Alla verksamheter har stora utmaningar i bemanningen dvs. svårigheter att finna medarbetare med rätt kompetens. Förvaltningen har fortfarande hög sjukfrånvaro och det är också mycket övertid vilket genererar i kostnader. Det blir mycket övertid för ordinarie medarbetare när det är svårt att hitta vikarier.

Arbete pågår ständigt för att ha rätt resurser utifrån behoven för att få en ekonomi i balans, detta även utan finansiering av statsbidrag.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget		Utfall 31/8		Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Administration	38 365	-3 871	21 865	17 994	35 854	2 511
Bemannning	11 444	-84	7 238	7 154	11 983	-539
Färdtjänst	200	0	136	136	200	0
Hemsjukvård	59 702	-3 564	41 809	38 245	57 308	2 394
Hemtjänst	107 579	-51 985	128 032	76 047	106 886	693
Korttidsvård	16 382	-667	12 507	11 840	17 294	-912
Insatser enligt LSS	143 419	-20 121	121 498	101 377	148 318	-4 899
Myndighetskontor	10 471	0	7 088	7 088	10 276	195
Vård och omsorgsnämnd	807	0	588	588	850	-43
Insatser enligt Sol	22 420	-1 988	17 302	15 314	22 250	170
Särskilt boende	145 206	-21 008	124 783	103 775	150 606	-5 400
Äldreomsorg, övrig verksamhet	12 652	-13 784	17 642	3 858	6 010	6 642
Övrig verksamhet VO	4 036	-1 511	3 324	1 813	3 518	518
Summa	572 683	-118 583	503 812	385 229	571 353	1 330
Förändring av semesterlöneskuld			-9 516			
Summa inkl semesterlöneskuld	572 683	-118 583	494 296	385 229	571 353	1 330

Investeringsredovisning	Årsbudget		Utfall 31/8		Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Inkomster	Utgifter	Nettoutgift		
Inventarier vård och omsorg	250		7	7	250	0
Inventarier särskilt boende ÄO	150			0	100	50
Trygghetslarm/ säkerhetsutrustning	250		250	250	250	0
Elcyklar	30			0	30	0
Specialsängar	650		15	15	650	0
Madrasser	295		207	207	207	88
Verksamhetssystem Combine	450			0	450	0
Inventarier boendemiljö	3 000		255	256	2 500	500
Summa	5 075	0	734	734	4 437	638
Inventarier LSS-boende	300	0	228	228	300	0
Summa	2 480	0	1 059	1 059	2 480	0

Socialnämnden

Socialnämnden fullgör kommunens socialtjänstuppgifter för individ –och familjeomsorg reglerat i socialtjänstlagen (SOL) med kompletterande tvångslagstiftning och följdlagar jämte familjerättslig lagstiftning med undantag av det som gäller äldre- och funktionshinderomsorgen. I nämndens ansvar ingår också uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen i de delar som rör missbruksvården.

Socialnämnden ansvarar även för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn samt arbetsmarknadsfrågor.

Hänt i verksamheten

Särskilt fokus under det första halvåret 2023 har varit att i ledningsgruppen analysera och föreslå förändringar i resurstilldelning och organisering för att kunna möta de ökade krav som ställs på socialtjänsten. Konkret har det inneburit dialog med budgetberedning inför budget 2024, inhämta underlag i djupintervjuer med enhetschefer, jämförelser med andra kommuner m m. Detta arbete kommer att färdigställas under hösten och mynna ut i ett beslutsförslag hur vi utvecklar och förstärker vår organisation. Förvaltningen ser också över HVB-vården inom barn och ungdomsområdet genom den särskilda utvecklingstjänst som fått

uppdrag att samordna det arbetet. Detta första halvår har arbetet kommit långt i att se över beslutsprocesser, arbetsmetoder och samsyn i syfte att minska och förbättra våra köp av extern HVB-vård. Nämndens ambitioner att stärka samverkan och dialog med civilsamhället har intensifierats under våren. En av förvaltningens fältassistenter har särskilt ansvar för att verka för god samordning med våra samverkanspartner i det viktiga förebyggande arbetet.

Arbetet med att stärka tidiga insatser genom "Bästa platsen att leva bo och växa upp på" har med hjälp av vår projektledare tagit stora steg framåt. En ledningsorganisation har bildats med representanter från både kommunen och regionen. Nämnden har i samverkan med skola, kultur och fritid och Regionen också fått möjlighet att anställa en samordnare för projektet Bästa platsen att växa upp på. Denna satsning är inriktad på att förbättra barn och ungas hälsa genom att förebygga psykisk ohälsa, förbättra skolresultat m m.

Förvaltningen har under första halvåret inför digital inlämning av underlag i ansökningar om försörjningsstöd, som ett första steg i att införa en E-tjänst för ansökan om försörjningsstöd.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått/nyckeltal	Halvår 2023	Helår 2022	Helår 2021	Helår 2020
Antal inkomna anmälningar 0-20 år	904	1566	1473	1283
Antal inledda utredningar 0-20 år	255	582	430	437
Antal vård dygn HVB 0-20 år inkl ensamkommande	1533	3455	2443	2300
Vård dygn familjehem 0-20 år inkl ensamkommande	4897	11248	13790	15945
Antal inledda utredningar över 20 år inkl Våld i nära relationer	96	221	166	122
Vård dygn HVB över 20 år inkl våld i nära relationer	1490	2190	3452	2994
Antal hushåll med försörjningsstöd		241	249	286

Nämnden har valt verksamhetsmått som indikerar förändringar som särskilt påverkar nämndens kostnader och där relativt små förändringar får relativt stora konsekvenser. Det är också indikatorer som lätt påverkas av förändringar i

samhället och delar där nämnden arbetar kraftfullt för att hålla nere kostnader på olika sätt i sitt utvecklingsarbete. Under det första halvåret 2023 har HVB-vården för missbruksvården ökat kraftigt sedan föregående år vilket också konstateras i

prognos 3. Däremot blir minskningen avseende antalet köpta vård dagar inom våld i nära relationer, samt HVB barn och unga, samt familjehemsvården tydlig här.

Personal

Både nämnd och förvaltning har tydligt lyft fram vikten av att ha en hög ambition när det gäller att prioritera personalens arbetssituation och verka för en god personalpolitik. Nämnden har valt att lyfta personalperspektivet i sina mål för året. Det medvetna arbetet för en god personalpolitik har givit resultat. Året har hittills kännetecknats av en relativt stabil personalsituation där vakanser som uppstår har kunnat fyllas ofta med högt söktryck och bra sökande. Den medarbetarundersökning som genomfördes under hösten 2022 bekräftade att vi har en väldigt ansträngd personalsituation inom flera enheter samt hos cheferna där de delar som mäter stress och arbetstygnd uppvisar alarmerande höga nivåer. (Trots detta uppvisar medarbetarundersökningen ett samlat trivsindex på 4,43 på en femgradig skala, vilket är ett mycket gott resultat). Det första halvåret arbetar förvaltningen i sina handlingsplaner intensivt med att förbättra arbetssituationen och att bättre anpassa organisationen till den höga nivå som flera års volymökningar skapat. En organisationsöversyn och analys av resurser, bemanning och organisering har genomförts som mynnar ut i ett förslag på resursförstärkningar inom myndighetsområdet och chefsidan. Detta förslag kommer att underställas politiken för beslut under hösten.

Sjukfrånvaron har detta halvår legat strax över kommunens genomsnitt och har inte förändrats nämnvärt jämfört med tidigare år.

Målarbete

Nämnden arbetar efter en långsiktig strategi som är förankrad i kommunens övergripande mål. Strategin styr årliga mål och förvaltningens utvecklingsarbete mot en effektiv, flexibel socialtjänst med betoning på samarbete, förebyggande och tidiga insatser och dialog med andra aktörer i samhället. Strategin anger även en hög ambition i nytänkande och i att utnyttja fördelarna med digitalisering och ny teknik.

I summeringar, kvalitetsrapporter och analyser framstår tydligt att nämndens inriktning under året har påverkat förvaltningens utveckling i den riktning som strategin anger.

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Socialnämnden arbetar med en långsiktig strategi som styr förvaltningens utveckling. Denna strategi är utformad för att bidra till att människor trivs, utvecklas och stannar. En av de tre riktningarna, den förebyggande och samverkande socialtjänsten har förstärkt sin ambition att i samverkan med andra organisationer, förvaltningar och civilsamhälle bidra till attraktivitet. Det samlande namnet för dessa ambitionen går under namnet Vetlanda, bästa platsen att bo, leva och växa upp i. En annan av punkterna i strategin uttrycker vikten av att utveckla digitalisering och E-tjänster för att förenkla för medborgaren. Under det första halvåret 2023 har arbetet tagit stora steg framåt.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Nämnden har ett välfungerande ledningssystem för att öka kvaliteten i förvaltningens arbete genom ständigt pågående förbättringar och en lärande organisation. Genom en hög ambition att dokumentera och utreda avvikelser, avsätta tid för analys i särskilda hållplatser för lärande m m jobbar förvaltningen med att upprätthålla en hög kvalitet. Nämndens systematiska förbättringsarbete, kallat Tryggve är välrenommerat och har tagits efter av många kommuner och även uppmärksammas nationellt.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Nämnden har två mål knutna till nämndmålet. Det handlar om att bredda dialog och samarbete med civilsamhällets resurser, något som också finns med i nämndens långsiktiga strategi. Nämnden har också i samarbete med Skola, Kultur och fritid, Vård och omsorg och Regionen initierat en plattform för ökat samarbete och samsyn Barn och unga kallat "Bästa Platsen". Detta är exempel på

att arbeta med långsiktig hållbarhet som utgångspunkt när vi hanterar vårt uppdrag.

Fullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Förvaltningen har under våren intensifierat arbetet med att utöka möjligheten för våra medborgare att kommunicera digitalt med förvaltningen. En av aktiviteterna i verksamhetsplanen är att förbättra den digitala tillgängligheten genom E-tjänster. Under våren har fyra nya E-tjänster skapats och två är under planering. Medborgaren kan numera använda E-tjänster för att söka stöd för att bryta missbruk, att anmäla behov även för vuxna, inte bara för barn och unga som funnits sedan tidigare. Man kan använda E-tjänst för att ansöka om ekonomiskt bistånd.

Framtid

En osäker och oroande samhällsutveckling med ökad inflation, kraftigt ökade levnadsomkostnader på livsmedel, boende mm har stor inverkan på nämndens uppdrag, främst avseende försörjningsstödet. Socialnämnden arbetar långsiktigt för att minska riskerna för att fler ska fastna i försörjningsstöd, främst genom ökat fokus på att få fler människor i arbete och sysselsättning, men även med fördjupade utredningar för att identifiera fler personer som har rätt till annan försörjning än försörjningsstöd i välfärdssystemet. *Det pågår även ett kvalitetsarbete för att genom ökad differentiering i handläggningen lägga mer resurser på en målgrupp som riskerar att fastna i långvarigt försörjningsstöd och mindre personella resurser på personer som av olika anledningar har ett tillfälligt stödbehov.*

Införandet av medborgarportal, ökad digitalisering och automatisering är också en del av nämndens strategi för att möta utvecklingen.

Förväntningarna på socialtjänsten i samhället är på gång att förändras. Arbetet med en ny socialtjänstlag fortskrider. Här kommer bl a det förebyggande arbetet betonas betydligt kraftigare där man med lagens hjälp vill styra kommunen mot mer långsiktiga satsningar. En olycklig samhällsutveckling med ökad kriminalitet långt ner i

åldrarna är också en hotbild som ställer nya krav på socialtjänsten. Det lär dröja innan en ny lag finns på plats men redan nu styr staten på olika sätt socialtjänsten i den riktningen. För att driva på den utvecklingen lokalt med att arbeta mer proaktivt har förvaltningen tillsammans med andra kommunala aktörer och regionen startat arbetet med "Bästa platsen att leva bo och växa upp på". Det är en samlad satsning på att tidigt och med gemensamma krafter tidigt möta upp barn och unga som riskerar att utvecklas negativt, men också på olika sätt minska riskerna för att de uppstår. Den s k skottlandsmodellen tjänar som inspirationskälla. Här finns också ambitionen att engagera civilsamhället och andra resurser utanför det offentliga för att mobilisera nödvändiga motkrafter till en oroande samhällsutveckling.

Den s k samsjuklighetsutredningen har lämnat sitt slutbetänkande och vi går mot en förändrad lagstiftning där Regionen tar över behandlingsansvaret för missbruksvården från kommunerna. Detta är en stor förändring där socialtjänstens uppdrag i arbetet med missbruksfrågor i högre utsträckning kommer att få ansvaret för stöd, boende m m, medan Regionen tar över behandling och vård. Socialförvaltningen har förberett sig genom att med statliga projektmedel utöka boendestödet riktat till dessa grupper. En utredning för att utöka samarbetet med boendestödet på Vård och omsorg har också genomförts.

Förändringar i lagstiftningen som syftar till att öka kvalitet och rättssäkerhet för barn och även vuxna (oftast kvinnor) vid placeringar i skyddade boenden vid våld i nära relationer är planerad att införas 1 mars 2024. Denna förändring kommer att öka kraven kraftigt på socialtjänstens myndighetsutövning med ökade kostnader som följd. Än är det oklart i vilken grad staten stödjer kommunerna i denna förändring.

Ekonomi

Socialnämnden har vid årets ingång och i samband med tidigare prognoser aviserat om ett förväntat underskott, och också äskat om tilläggsanslag till budgeten för att täcka ökade kostnader kopplade både till inflation som kraftigt skrivit upp normer och index som styr försörjningsstöd och arvoden mm och ökade vårdbehov. Per augusti är prognosen en nettokostnad om 135,9 mnkr. Det är ett underskott i storleksordningen -6,2 mnkr

jämfört med budget. Nämnden gick in i året med en budgetram 3,2 mnkr lägre än ramen för 2022 inräknat tilläggsanslag. Placerings- och vårdkostnader står för den största negativa avvikelsen, framför allt HVB-vård. HVB-placerade barn och unga prognostiseras överskrida budget med 5,0 mnkr och institutionsvård för vuxna missbrukare med 4,1 mnkr. Familjehemsplacerade barn å andra sidan bedöms kosta 800 tkr mindre än budget. Arbetet pågår ständigt med att försöka förkorta placeringar och att omvandla HVB-placeringar till familjehemsplaceringar eller öppenvårdslösningar.

Försörjningsstödet visar också på ett underskott i prognosen: 25,4 mnkr i nettokostnad vilket är 3,4 mnkr över budget. Året inleddes med mycket höga kostnader i januari-mars men dessa har sedan dess stabiliserats på en lägre nivå, om än högre än budgeterat.

Verksamheten för ensamkommande å andra sidan ger i prognosen ett överskott (3,5 mnkr) och en nettointäkt (4,1 mnkr). Intäkterna är högre, både

drygsschabloner och ersättning för vårdkostnader, och kostnaderna är lägre än budgeterat. Vad gäller ersättning för vårdkostnader har kommunen efter att ha fått rätt mot Migrationsverket i ett överklagandeärende erhållit närmare 2,0 mnkr i ersättning för kostnader man hade under 2021-2022. Det höga resultatet under 2023 förstärks alltså av denna tillfälliga effekt.

Även öppenvårds- och arbetsmarknadsenheterna prognostiserar att klara sin budget. Sammantaget bedöms det bli ett överskott på 1,5mnkr. Det beror helt på vakanser och frånvaro som inte tillsatts.

Myndighetsutövningen, alltså de socialsekreterare som tar emot, utreder och följer upp ärenden – ser ut att mer eller mindre hålla sin budget. Detta trots att arbetsbelastning och ärendemängd gjort att man tagit in extra personal samt konsulter. Resultatet påverkas av att statliga stöd är högre än vad som budgeterades samt effekter av medel ur utvecklingsreserven.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Ledning och administration	12 317	-395	9 894	9 499	12 385	-68
Myndighetsutövning	33 268	-1 216	22 097	20 881	33 215	54
Öppna insatser	21 085	-2 214	14 910	12 695	19 598	1 487
Placeringar	37 956	-1 029	35 018	33 989	46 264	-8 308
Ekonomiskt bistånd	22 050	-346	17 543	17 197	25 415	-3 365
Ensamkommande	496	-5 510	1 043	-4 467	-3 593	4 089
Gemensamma verksamheter	2 468	0	1 686	1 686	2 580	-112
Summa	129 640	-10 710	102 191	91 481	135 863	-6 223
Förändring av semesterlöneskuld			-1 625	-1 625		
Summa inkl semesterlöneskuld	129 640	-10 710	100 566	89 856	135 863	-6 223

Investeringsredovisning	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Inkomster	Utgifter	Nettoutgift		
Inventarier IFO	150		255	255	260	-110
Verksamhetssystem/digitalisering Soc	1 200		15	15	500	700
Summa	1 350	0	270	270	760	590

Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämnden är den kommunala myndighet som hanterar bygglov och anmälan med stöd av plan- och bygglagen. Nämnden är även den kommunala myndigheten för miljö- och hälsoskyddsfrågor med stöd av bland annat miljöbalken och livsmedelslagen. Nämnden hanterar numera även serveringstillstånd.

Hänt i verksamheten

Bostadsbyggande

Nybyggnationen under det första halvåret har legat på en ännu lägre nivå än under 2022. Det har beviljats bygglov för 7 nya enbostadshus, 5 fritidshus samt 1 flerbostadshus. 2022 hade det vid samma tidpunkt beviljats bygglov för 15 nya enbostadshus och 4 fritidshus. Det är högst troligt att inflationen med påföljande kostnadsökning och räntehöjning påverkar byggnationen negativt.

Tillsyn enligt miljöbalken

Under första halvåret av 2023 har tillsyn skett avseende skötseln av små avloppsanläggningar bestående av minireningsverk samt uppföljning av andra små avloppsanläggningar som inte har fått

någon tillsyn tidigare eller som uppvisade brister under inventeringen. Den fortlöpande tillsynen av flerbostadshus och skolor påbörjades igen under maj. Lantbrukstillsyn genomfördes som planerat under det första halvåret. Andra områden som har varit i fokus är bland annat energi- och resurshushållning och utfasning av farliga kemikalier hos företagen.

Livsmedelskontroll

Under 2023 ska alla livsmedelsföretag riskklassas om vilket troligen kommer att medföra en lägre tillsynsfrekvens och därmed lägre intäkter framöver.

Serveringstillstånd

Miljö- och byggnämnden övertog ansvaret för tillsyn över serveringstillstånd den 1 mars. Det innebar en större initial arbetsinsats än förväntat. Det behövdes ny registerhållning, nya mallar, mer information på hemsidan samt nya riktlinjer. Tanken är att denna tillsyn kan kombineras med tillsynen på livsmedelsverksamheter under arbetstid. Kvällsöppna restauranger och nöjesinrättningar ska dock besökas kvällstid.

Verksamhetsmått

Nyckeltal per halvår	2023	2022	2021
Insikt, ranking bygglov*	8	7	20
Insikt, ranking miljötillsyn*	26	72	33
Insikt, ranking livsmedelstillsyn*	39	43	21
Antal diarietörda ärenden	1 272	1 401	1 487
Antal beslut (inklusive delegation)	711	1 001	1 013
Antal nybyggda en- och tvåbostadshus (inkl fritidshus)	11	19	30
Antal nybyggda flerbostadshus	1	0	1
Antal ny- och tillbyggda företagslokaler	4	7	4
Antal besök:			
• miljöfarliga verksamheter	101	120	120
• enskilda avlopp (nya)	25	47	58
• tillsyn enskilda avlopp	56	57	42
• lantbruk	83	82	113
• arbetsplatsbesök och slutsamråd	68	89	85
• livsmedelsföretag	56	88	120
• detaljhandel med tobak/folköl/läkemedel	0	6	19
Årsarbetskrafter	16,2	16,6	15,5
Antal anställda	18	19	19
Nettokostnad per innevånare	120	117	67

Personal

I 2022 års medarbetarundersökning låg förvaltningens sammanvägda resultat på 4,5 av 5 möjliga.

Förvaltningens sjukfrånvaro de första åtta månaderna låg på 4,94 % vilket är ovanligt högt. Vi har två längre deltidssjukskrivningar vilket får stort utslag när man är 18 medarbetare.

Målarbete

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Bedömning	Trend
	↘

Kommentar:

Bostadsbyggandet har tyvärr minskat kraftigt sedan toppnoteringen 2021.

Vi har tillsyn på skolor och förskolor för att värna om barn och ungdomars hälsa och arbetsmiljö. Bra utbildningslokaler utgör även en attraktivitetsfaktor för kommunen.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Vi ska skapa ett gott företagsklimat genom att ha ett gott bemötande, god tillgänglighet, hög kompetens och effektivitet.

Vi har ett tydligt uppdrag. Vi kan påverka hur vi utför det genom att ständigt arbeta med bemötande och tillgänglighet. Korta handläggningstider och korrekta besked ska vara en förutsättning. Vi har bra resultat i SKR:s företagsmätning Insikt. Bygglov plats 8, miljö- och hälsoskydd och livsmedel plats 25.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

I vår tillsyn arbetar vi för att företag ska använda bästa möjliga teknik och minska energiförbrukningen. Vid byggande av nya

bostäder måste hänsyn tas till vårt förändrade klimat. Vår ekonomi är så gott som i balans.

Fullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Vårt samarbete på Högländet utvecklas och utnyttjas. Vi arbetar åt varandra. Våra e- tjänster kommer numera direkt in i vårt verksamhets-system. Vi förbättrar informationen på hemsidan och skriver enklare och tydligare.

Framtid

Byggekongjunktur

Byggekongjunkturer har stagnerat väsentligt då inflation, räntehöjningar och priser på både råvara och energi stigit kraftigt. Det är inte lätt att se om framtiden i denna oroliga värld. Det finns framtagna detaljplaner och nya områden för bebyggelse är på gång. Det är bara att hoppas att kongjunkturer vänder uppåt.

Samverkan

Högländskommunerna har ett gemensamt verksamhetssystem. Nu har Vetlanda, Sävsjö, Eksjö och Aneby arbetat i samma system i drygt tre år. Nässjö förväntas ansluta i höst 2023. Högländskommunerna inklusive Tranås har upprättat ett samarbetsavtal inom områdena miljö, livsmedel, bygg, plan, trafik, GIS och alkoholservering. Under 2023 har vi handlat byggärenden åt Sävsjö och skickat ut påminnelser om OVK åt Eksjö. Vi samarbetar också med Sävsjö vid tillsyn av serveringstillstånd kvällstid, då det är lämpligt att vara två.

Tillsyn

Den nationella tillsynsstrategin ger vägledning till kommunerna om hur och inom vilka områden tillsynen främst ska bedrivas. Det är en styrka att man prioriterar lika i landet under samma tidsperiod.

Den nya riskklassningen som ska införas på livsmedelssidan från 2024 kommer innebära längre intervall mellan kontrollerna och det påverkar då också vår budget.

Digitalisering

Under pandemin, när vi arbetat på distans, har vi kunnat utnyttja den digitalisering av pappershandlingar som vi tillämpat sedan några år tillbaka. Nästan alla handlingar finns nu digitalt. Vi arbetar kontinuerligt med att gallra och digitalisera vårt analoga närarkiv. Våra e- tjänster kommer nu direkt in i verksamhetssystemet.

Ekonomi

Årets resultat ser ännu så länge ut att landa positivt. Intäkterna på byggsidan har förstärkts av tjänsteköp men livsmedelssidan når inte upp till det planerade resultatet. Nämndens kostnader har blivit högre än budgeterat, bl a beroende på utbildningsinsatser då det var en ny nämnd. Några längre sjukskrivningar påverkar också resultatet.

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Miljö- och byggnämnden	255	0	235	235	355	-100
Plan och Bygg	173	-2 083	1 874	-209	216	-43
Miljö- och hälsoskydd	2 449	-2 254	3 616	1 362	2 382	67
Livsmedelstillsyn	472	-283	654	371	634	-162
Alkoholtillstånd	172	-170	163	-7	-14	186
Administration Miljö och Bygg	2 932	-131	1 993	1 859	2 802	130
Summa	6 453	-4 921	8 535	3 611	6 375	78
Förändring av semesterlöneskuld			-305			
Summa inkl semesterlöneskuld	6 453	-4 921	8 230	3 614	6 375	78

Investeringsredovisning	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Inkomster	Utgifter	Nettoutgift		
Inventarier	50	0	36	36	40	10
Summa	50	0	36	36	40	10

Finansförvaltningen

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Kapitalkostnader teknisk verksamhet mm	78 084	0	51 585	51 585	79 510	-1 426
Pensioner	177 400	0	135 667	135 667	195 700	-18 300
Internfinans pensioner och försäkringar	-118 100	-71 621	0	-71 621	-108 800	-9 300
Internränta	-18 107	-12 112	0	-12 112	-18 300	193
Skatter	-1 395 100	-949 122	0	-949 122	-1 420 800	25 700
Generella statsbidrag och fastighetsavgift	-553 200	-374 651	0	-374 651	-561 900	8 700
Finansiella intäkter	-20 700	-12 227	0	-12 227	-15 100	-5 600
Finansiella kostnader	16 700	0	11 147	11 147	17 200	-500
Avskrivningar/Nedskrivningar	3 190	0	0	0	0	3 190
Reavinster/Reaförluster	0	-2 801		-2 801	-3 700	3 700
Försäljningsintäkter exploateringsvht.	0	-1 170	0	-1 170	0	0
Förändring semesterlöneskuld	0	0	6 711	6 711	1 317	-1 317
Övrigt	0	0	19	19	40	-40
Summa	-1 829 833	-1 423 704	205 129	-1 218 575	-1 834 833	5 000

Under Finansförvaltningen redovisas merparten av de intäkter som finansierar kommunens verksamhet i form av skatter och generella statsbidrag. Här hanteras också kapitalkostnader för kommunens fastigheter, gator och vägar samt pensionskostnader och finansiella poster.

Kapitalkostnader, teknisk verksamhet

Kommunens kostnader avseende avskrivningar och internräntor för tekniska verksamheter som exempelvis fastigheter, gator och vägar samt andra anläggningstillgångar sker i redovisningen under Finansförvaltningen.

Hur höga kostnaderna blir är därför beroende av hur kommunens investeringar faller ut jämfört med budget. För helåret ligger prognosen på ett underskott med -1,4 mnkr. I anslutning till bokslutet 2022 aktiverades större investeringsvolym än vad som tagits höjd för i budget för 2023 och dessa har sedan fallit ut i form av högre kapitalkostnader. Till detta kommer årets investeringar vilka uppgår till 102,1 mnkr varav totalt 52,4 mnkr aktiverats. Med nuvarande investeringstakt kommer sannolikt inte årets investeringsbudget som uppgår till 231,5 att förbrukas. Konsekvensen är att kommande års investeringsbudget behöver utökas. Prognosen för helåret pekar på att cirka 26 mnkr kommer att kvarstå vid årets slut vilket motsvarar 11 % av investeringsbudgeten.

Pensioner

Det nya pensionsavtal som trätt i kraft från och med 2023 har inneburit markant högre pensionskostnader. Detta har fått konsekvenser för hela den kommunala sektorn där denna kostnadsökning tillsammans med andra högre kostnader utifrån inflation medför att kommunerna fått betydligt tuffare förutsättningar än de senaste åren. Inför kommande år är ytterligare kostnadsökningar inom pensionsområdet att vänta.

Sedan 1998 gäller den så kallade blandmodellen vid redovisning av kommunens pensionsåtagande. Pensionsrätt intjänad före 1998 ska redovisas som ansvarsförbindelse och inte som skuld. Under ett normalt år påverkas ansvarsförbindelsen främst genom att kommunen betalar ut delar av de pensioner som finns upptagna i densamma och detta minskar ansvarsförbindelsen. Uppräkningar för att värdesäkra avsättningen verkar i motsatt riktning och ökar storleken. Kostnaden för kommunens pensioner påverkas i hög grad av den så kallade RIPS-räntan vars uppgift är att värdesäkra kommande pensionsutbetalningar. Vid ett lågt ränteläge med låg avkastning kommer de framtida pensionerna att bli dyrare att lösa och omvänt. Under 2011 och 2013 beslutade SKL att den så kallade RIPS-räntan skulle sänkas vilket medförde en kraftig ökning av

ansvarsförbindelsen. Någon förändring av RIPS-räntan har därefter inte skett trots att räntan nu är väsentligen högre än den varit de senaste åren. En förändring borde i så fall påverkat ansvarsförbindelsen så att den minskade.

Under året har det hittills utbetalats 20,7 mnkr som minskat ansvarsförbindelsen. Förändringar av basbelopp har påverkat ansvarsförbindelsen i motsatt riktning med en ökning som uppgår till hela 34,3 mnkr för att värdesäkra framtida pensioner. Övriga förändringar av ansvarsförbindelsen har dock medfört att den netto har ökat med 16,1 mnkr exklusive löneskatt.

Den största enskilda delen av pensionskostnaderna består av den s.k. individuella delen vilken innebär att kommunen enligt avtal avsätter motsvarande 4,5-6,0 % av de nuvarande anställdas lön i pensionspremie vilken sedan betalas i flera poster fram till halvårsskiftet kommande år. Totalt beräknas kostnaden för den individuella delen under 2023 att uppgå till 86,6 mnkr inklusive särskild löneskatt att jämföra med 59,8 mnkr under föregående år.

Kostnader för förmånsbaserad ålderspension bedöms kosta 59,4 mnkr inklusive särskild löneskatt under helåret vilket är en kraftig ökning från föregående år. Orsaken är en hög inflation vilket leder till höga kostnader för att värdesäkra pensionerna.

Budgeten för pensionskostnader bygger utslutande på de prognoser kommunen erhåller från pensionsbolag och förändringar utöver dessa är svåra att förutse. Totalt ser kostnaderna för pensioner (inklusive internfinansieringen nedan) under helåret 2023 att hamna cirka 27,6 mnkr över budget. Tack vare att kommunalskatt och poster inom utjämningssystemet väger upp detta ser ändå den totala ekonomin inom Finansförvaltningen ut att klara budget.

Internfinansiering pensioner/försäkringar

Här redovisas hur kostnader för arbetsgivaravgifter, nyintjänade pensioner och försäkringar enligt avtal täcks via personalkostnadspålägg. Personalomkostnadspåläggen (PO) fördelar sedan ut dessa kostnader över kommunens olika verksamheter. Från starten av 2023 har den delen av PO som gäller arbetsgivaravgifter fördelats ut i organisationen grundat på faktiska kostnader och

inte efter schablon. Detta har inneburit att Finansförvaltningen som tidigare redovisat större överskott inom detta område inte längre gör det. Eftersom förvaltningarna därmed belastas med lägre kostnader hamnar istället överskottet ute i organisationen. För kommunens ekonomi som helhet är det ändå ett nollsummespel.

Under 2023 bedöms underskottet inom detta område därför bli -9,3 mnkr att jämföra med ett överskott på 11,2 mnkr under föregående år.

Skatter och generella statsbidrag

Skatteunderlaget har under 2023 utvecklats bättre än förväntningarna i budget. Den kraftiga inbromsningen i ekonomin som förväntades har visat sig dröja och skatteintäkterna är högre än budgeterat. Även för inkomståret 2022 blev utfallet bättre än vad som bokades upp i bokslutet och denna skillnad påverkar resultatet för 2023 positivt. Den försvagning i samhällsekonomin som inte blivit fallet medför större positiva avvikelser för såväl skatter som utjämningssystemet.

I prognosen för helåret som genomförts i anslutning till delårsbokslutet är budgetavvikelsen för kommunalskatten +25,7 mnkr. Under 2023 har prognoserna blivit allt starkare i takt med att tiden gått. Enligt den senaste skatteprognosen från augusti som ligger till grund för delårsbokslutet blir slutavräkningen för 2022 positiv och påverkar resultatet för 2023 med +5,8 mnkr. Även det preliminära utfallet för 2023 bedöms bli väsentligen högre än vad som ligger till grund för skatteutbetalningarna vilket för delårsbokslutet innebär att en resultatpåverkande post om +10,0 mnkr har bokats upp. Slutavräkningarna påverkar resultatet i delårsbokslutet med +15,9 mnkr. För helåret bedöms effekten av slutavräkningarna bli +20,9 mnkr. Resterande budgetavvikelse för skatterna mot budgeterade skatteintäkter, 4,8 mnkr för helåret beror på högre preliminär utbetalning av skatteintäkter än vad som budgeterats.

Under de senaste åren har kraftigt ökade statsbidrag resulterat i rekordresultat, både för kommunsektorn i stort och för Vetlanda kommun. Under 2023 kommer även utjämningssystemet och fastighetsavgiften att överträffa budgeten och prognosen för helåret är + 8,7 mnkr. Det finns både positiva och negativa avvikelser mot budget för de olika posterna inom utjämningssystemet. Ett

underskott på -3,2 mnkr prognosticeras för inkomstutjämnningen, +11,3 mnkr för regleringsbidraget och + 1,3 för LSS-utjämnningen Under posten Övriga statsbidrag är utfallet 0 i prognosen. Här har tidigare kompensation för ökade sjuklönekostnader, för ökade finansieringskostnader samt för kriget i Ukraina bokförts men för 2023 ser utfallet ut att utebli.

För kostnadsutjämnningen är prognosen svagt positiv med ett utfall om +0,6 mnkr mot budget.

Fastighetsavgiften kommer enligt prognosen att resultera i ett underskott med -1,3 mnkr mot budget.

Finansiella poster

Under året har ränteläget stigit alltmör. Bedömningen är nu att räntorna kommer att toppa under nästa år för att sedan sjunka igen, dock med en betydligt långsammare takt än de nu har stigit. Koncernen har en total checkkreditram som uppgår till 75 mnkr som används för att hantera normala fluktuationer i de finansiella flödena. Ett koncernbolag med lånebehov kan då balansera detta genom att nyttja checkkrediten mot att en annan part lånar in överlikviditet. Till skillnad mot för några år sedan erhålls/belastas såväl in- som utlåning på checkkrediten.

Under 2023 har varken kommunen eller något bolag genomfört ökad upplåning trots de investeringar som genomförts. Däremot har amortering skett av befintliga lån med totalt 59 mnkr. Witalabostäder har dock under perioden ökat sitt nyttjande av checkkrediten med totalt 19 mnkr vilket kan ses som kort upplåning. Behovet av ytterligare upplåning under resten av året beror på investeringstakten och är relativt svårbedömt.

Kommunens intäktsräntor har ökat något under året då utlåningen ska spegla kommunens finansieringskostnader.

Kommunens lånefordringar uppgår vid delårsbokslutet till 217,4 mnkr. Detta är en minskning från årsskiftet med 3,0 mnkr och den beror på nettot av nyutlåning och amortering av kommunens lånefordringar. Med den reservation för kundförluster som finns om 2,6 mnkr är nettobeloppet för långfristiga fordringar 214,8 mnkr. Utökning av lån har skett till hi:tech AB och Vetlandaortens Ryttarförening. Amortering av lån har i huvudsak skett enligt plan förutom lämnat

amorteringsanstånd till Vetlanda Arena AB. Numera följer även detta lån amorteringsplanen igen.

Under 2023 har ingen överskottsutdelning från Kommuninvest intäktsförts. För att följa planen för att stärka solvensgraden hos Kommuninvest har istället 2,7 mnkr betalats inför att öka andelskapitalet.

De finansiella intäkterna beräknas för helåret bli 5,6 mnkr lägre än budgeterat. Räntor på likvida medel lämnar ett visst överskott medan borgensavgifterna medfört visst underskott. Dessutom budgeterades med att använda överskottsmedel hos Skandia för att betala del av pensionskostnaderna med 8,0 mnkr. Detta ses då som en finansiell intäkt men utifrån ekonomiskt läge bedöms inte denna möjlighet behöva utnyttjas i år utan skjuts på framtiden.

Kommunens totala låneskuld uppgår vid delårsbokslutet till 526,2 mnkr inklusive den post på 10 mnkr som bokats upp som kortfristig del. Detta är en minskning med 26,1 mnkr sedan årsskiftet.

Finansiella kostnader prognosticeras bli 0,5 mnkr högre än budget trots viss amortering. Orsaken är ett högre ränteläge än förväntat samt något högre räntekostnad för pensionsskulden.

Avskrivningar, reavinster och reaförluster samt internränta

Posten Avskrivningar är en justeringspost där differens mellan kalkylerade avskrivningar vid budgetbeslutet i juni föregående år och vad som faktiskt läggs ut i budget inför kommande år tas upp. Inför 2023 konstaterades var det belopp som lagts i rambudget något för högt vilket innebär att detta område under året ger ett överskott på 3,2 mnkr för finansförvaltningen. Denna post överstiger underskottet som beskrevs under rubriken Kapitalkostnader, teknisk verksamhet ovan och nettot sammantaget för dessa poster uppgår till +1,7 mnkr.

Reavinsterna är under 2023 lägre än föregående år, till stor del beroende på att tomtförsäljningar i området Himlabackarna har minskat. Per bokslutsdatumet är nettot mellan reavinster och reaförluster +2,8 mnkr och prognosen för helåret uppgår till +3,7 mnkr. I beloppet ingår försäljning av såväl tomter inom kommunens exploaterings-

verksamhet och försäljning ur kommunens markreserv. Inga reaförlusterna har redovisats hittills under året.

Avskrivningar och ränta räknas på innevarande års investeringar. Kapitaltjänstkostnaderna för fastigheter förs mot finansförvaltningen vilket gör att effekten av lägre eller högre investeringar än planerat ligger helt inom finansförvaltningen och avvikelser på grund av kapitaltjänst mot framför allt den tekniska förvaltningen undviks. Den internränta som påförs förvaltningarna för genomförda investeringar bedöms för helåret att vara i nivå med budget.

Semesterlöneskuld

Den förändring av semesterlöneskulden som beror på årets löneöversyn täcks inom Finansförvaltningen. Till del kompenseras den av budget för löneöversynen då årets utfall blev högre än förväntat räcker inte denna compensation. Mellanskillnaden som för helåret 2023 bedöms uppgå till -1,3 mnkr belastar Finansförvaltningens utfall.

Framtid

2023 har hittills varit ett år som har haft en betydligt tuffare inramning vad gäller ekonomin. Det gäller för såväl privatpersoner, kommuner som samhällsekonomin i stort. I jakten för att få ner inflationen har Riksbanken använt ränte-vapnet vilket medfört en kraftigt stigande ränta. Inflationen har först nu börjat sjunka men har fortfarande en bit att gå innan den når Riksbankens mål. Det innebär att vi sannolikt kommer få leva med en högre räntenivå under flera år framöver. Inflationens orsaker kan sägas vara flera. Pandemin, kriget i Ukraina och den expansiva ekonomiska politik som förts har gett oss läget vi är i nu. Sannolikt kommer detta medföra flera år av svagare tillväxt. Samtidigt är arbetsmarknaden fortsatt relativt stark, även om vi lokalt kan se att den mattats. Det

innebär att skatteunderlaget inte försvagas riktigt på det sätt som förutspåddes tidigare. Problemet är att även om skatteunderlaget växer så medför inflationen att köpkraften urholkas.

BNP-utvecklingen i Sverige bedöms hamna på -0,6 % i år för Sverige för att åter öka till nivån 1,2 % under 2024. Inför 2025 tros nivån vara 3,4 %.

När det gäller den kommunala verksamheten är läget inför, framför allt 2024, ansträngt. Pensionskostnaderna som redan under 2023 nått väsentligen högre nivåer än tidigare kommer fortsätta att öka. Inflationen sätter press genom högre kostnadsnivåer och vi vet inte hur kommande års löneavtal kommer att se ut. Budgetbeslutet från juni har en resultatnivå som är mycket låg, samtidigt som nämnderna inte anser sig ha fått täckning för de behov man framfört i budgetprocessen.

Med relativt höga investeringsbelopp kommer med stor sannolikt en ökad upplåning att behövas. Samtidigt finns flera större investeringsområden där beslut inte fattats, som exempelvis i Badhusfrågan.

Kommunen är också beroende av hur ett nytt politiskt styre på riksplanel kommer att hantera kommunsektorn. I den budget som lagts fram nyligen har en satsning på kommunsektorn, som glädjande nog till största delen kommer i form av generella statsbidrag, presenterats. Denna ger oss bättre möjlighet att hantera de kommande årens utmaningar.

Prognosen för helårsresultatet (+38 mnkr) i delårsbokslutet är något bättre än budget men är långt ifrån resultaten de senaste åren. Trots allt ger det ändå en indikation på att kommunen inför kommande tuffa år ändå har en ekonomi i balans. Om läget sett sämre ut hade utmaningarna varit än större framöver.

Sammanställning kommunkoncernen

Delårsbokslut per 2023-08-31

Koncernelimineringar har ej gjorts, varför ingen redovisning avseende koncernens totala kostnader och intäkter görs i delårsbokslutet. Endast denna sammanställning på resultatet presenteras.

Tkr

2023-08-31

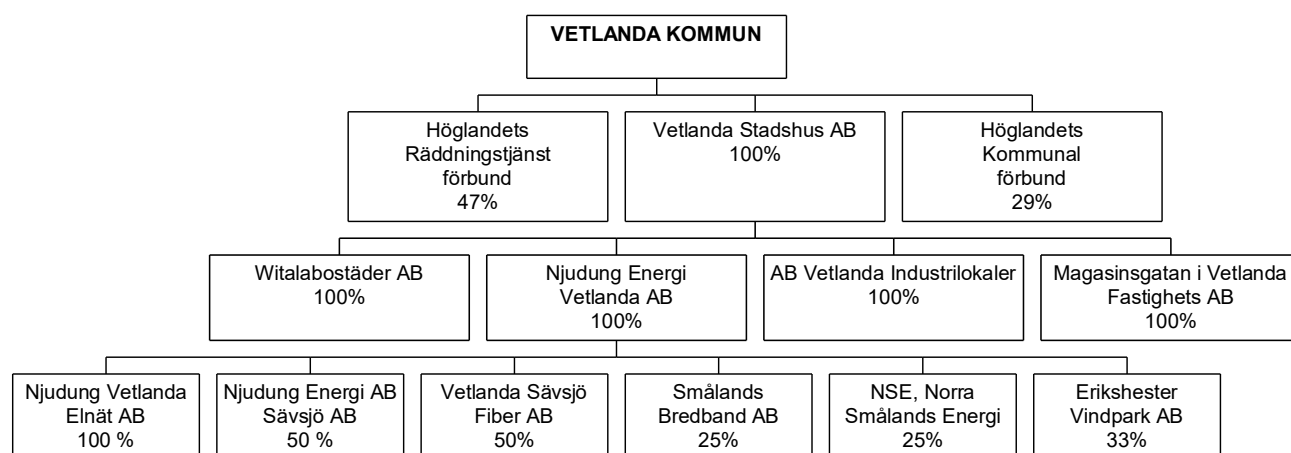
Vetlanda kommun	80 375
Stadshuskoncernen	21 016
varav	
Vetlanda Stadshus AB	-1 592
Njudung Energi Vetlanda AB	20 351
Witalabostäder AB	-1 166
AB Vetlanda Industrilokaler	2 773
Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB	650
Högländets Räddningstjänstförbund (47 %)	-2 218
Högländsförbundet (29 %)	1 296
Totalt summerat delårsresultat för kommunkoncernen:	100 469

Översikt koncernen

En stor del av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform. Denna redovisning har upprättats för att ge en sammanfattande information om den verksamhet kommunen äger inflytande över.

I vår koncernredovisning ingår de bolag där kommunens ägarandel överstiger 20 %. Se förvaltningsberättelsen för övriga ägarintressen samt driftentreprenader.

I december 2002 bildades en äkta koncern genom att ett holdingbolag bildades. Holdingbolaget har förvärvat de kommunala bolagen. Inom kommunkoncernen finns förutom holdingbolaget kommunalförbunden där vi redovisar vår andel med utgångspunkt från kapitalinsats.

Vetlanda Stadshus AB

Verksamhetens mål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta aktier i kommunala bolag inom

Vetlanda kommun samt annan därmed förenlig verksamhet.

Ägarförhållanden

Koncernen Vetlanda Stadshus AB (556634-0302) ägs av Vetlanda kommun och består förutom av moderbolaget av Njudung Energi Vetlanda AB med dotterbolag, Witalabostäder AB, AB Vetlanda Industrilokaler och Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB.

Verksamheten under året

Vetlanda Stadshus AB visar ett negativt resultat på -1 592 tkr. Det är räntekostnaderna som har ökat kraftigt. Detta var väntat och var också budgeterat. Resultatet i Vetlanda Stadshus regleras vid årsskiftet genom koncernbidrag.

Tertialrapporterna från bolagen redovisas för kommunstyrelsen. Stadshus styrelse följer upp den strategiska styrningen av dotterbolagen. Njudung Energi håller på att, med anledning av lagkrav, ändra bolagsstrukturen så att det finns ett elhandelsbolag också i Sävsjö. Marknaden för

bränsle till fjärrvärmen är starkt påverkad och priserna har skjutit i höjden. Andra kostnadsökningar påverkar också resultatet som ser ut att bli betydligt lägre än budget. VA verksamheten påverkar inte resultatet men prognosen visar på ett underskott på 4 mnkr. Resultatprognosen pekar på 27,8 mnkr jämfört med budgeterade 40,5 mnkr.

Witalabostäder prognostiserar lägre intäkter och högre kostnader än budget. Kostnadsökningen beror på inflationen och intäktsminskningen på lägre hyror som i sin tur beror på lägre höjning än budgeterat. Resultatprognosen visar på -0,2 mnkr.

AB Vetlanda Industrilokaler har färdigställt takbyte på fastigheten på Forngatan – Värmunderyd till en något lägre kostnad än budget. Schenker har sagt upp lokalerna på Muttern. Intäkterna är högre än budget pga höga KPI justeringar enligt hyreskontrakt. Ett prognostiserat resultat 3,3 mnkr, ca 400 tkr bättre än budget.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2023-08	Resultat 2022-08
Rörelsens intäkter	0	0
Rörelsens kostnader	-241	-165
Rörelseresultat före avskrivningar	-241	-165
Avskrivningar	0	0
Rörelseresultat efter avskrivningar	-241	-165
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-1 351	-510
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	-1 592	-675
Betald Skatt	0	0
Periodens resultat	-1 592	-675

Balansräkning

Tkr	2023-08	2022-12
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar	132 032	132 032
Omsättningstillgångar	0	400
SUMMA TILLGÅNGAR	132 032	132 432
EGET KAPITAL	22 105	23 696

(Varav periodens resultat)	(-1 592)	(-988)
SKULDER		
Långfristiga skulder	96 000	96 000
Kortfristiga skulder	13 927	12 736
SUMMA SKULDER	109 927	108 736
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	132 032	132 432

Njudung Energi Vetlanda AB

Verksamhetens mål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att bedriva energidistribution, VA-distribution, verksamhet inom miljö och återvinning och kommunikation samt därmed förenlig verksamhet.

Ändamål med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är att enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande, med i förekommande fall tillämpning av kommunal självkostnads- och likställighetsprincip, svara för ovan nämnda verksamheter inom Vetlanda Kommun, varvid abonnenternas behov av driftsäkerhet och service liksom god energihushållning skall beaktas. Tillämpning av den kommunala självkostnadsprincipen utgör ej hinder för utdelning av vinst från bolaget så länge vinsten ej överstiger skälig förräntning på det av aktieägarna i bolaget tillskjutna kapitalet.

Ägarförhållanden och verksamhet

Njudung Energi Vetlanda AB, org.nr 556107-7248, är en koncern som ägs av Vetlanda Stadshus AB, org.nr. 556634-0302, som i sin tur är helägt av Vetlanda Kommun. I koncernen Njudung Energi Vetlanda AB ingår det helägda dotterbolaget Njudung Elnät AB, org.nr 556819-4749.

Dessutom ingår 50 % av Njudung Energi Sävsjö AB och Sävsjö/Vetlanda Fiber AB, 33 % av Erikshester Vindpark AB och 25 % av Smålands Bredband AB och Norra Smålands Energi AB.

Verksamheten i Njudung Energi Vetlanda AB omfattar tillhandahållande av elproduktion och distribution av fjärrvärme, tillhandahållande av system för rening och distribution av vatten samt system för miljöriktigt omhändertagande av spill- och dagvatten. I bolaget ingår vidare och miljö-

verksamhet vilket innebär mottagning, sortering och deponering av industriavfall och förorenade massor. Inom verksamhetsgrenen Bredband bedriver bolaget drift och utbyggnad av fiberoptiskt nät för bland annat datakommunikation.

I dotterbolaget Njudung Vetlanda Elnät AB bedrivs verksamhet inom elnät samt vägbelysning.

Verksamheten under året

Resultatutveckling

Resultatprognosen för helåret för de två bolagen i Vetlanda uppgår till 27 829 Mkr att jämföra med en resultatbudget på 40 553 Mkr.

Bolagen har under perioden erhållit elstöd på 7,0 mkr varav 1,6 mkr kommer att överföras till Tekniska nämnden i slutet av året då det avser gatubelysning.

Efter ett antal starka år ekonomiskt ser vi nu att kostnadssidan ökar betydligt mer än intäktssidan. Kemikalier, energikostnad, bränsle för fjärrvärmen har stuckit i höjden och gör att prognosen är betydligt under budgeterat. Dessutom står vattenkraftverket i Bruksgården still och har gjort sedan november vilket gör att vi inte fått budgeterade intäkter för vår elproduktion. Positivt är att EON aviserat en minskning av våra transiteringskostnader vilket kommer generera lägre elnätskostnader för våra kunder. Volymerna inom fjärrvärme är hittills i år på en hyggligt normal nivå jämfört med de föregående åren. Miljö och återvinning gör ett högre resultat än budgeterat och även bredbandsverksamheten följer budget. VA-verksamheten är inget som påverkar resultatet då ett är ett taxekollektiv men här ser helårsprognosen ut att göra ett negativt resultat på drygt fyra miljoner vilket ytterligare ökar underskottet för VA-kollektivet, här behöver taxan justeras så vi kan komma i balans ekonomiskt.

Njudung Energi Sävsjö AB bedöms uppnå ett rörelseresultat på 4 684 Mkr vilket är lägre än budget på 7 825 Mkr.

Under perioden har NES erhållit elstöd på totalt 3,5 mkr.

Investeringar

Hittills har investeringar genomförts för 55,8 Mkr i Vetlanda och 27,4 i Sävsjö. Största investeringarna har utförts inom VA och M&Å.

Personal/Organisation

Det har varit mindre rörelser på personalsidan, de vakanser som har varit har återbesatts.

Finansiering/Likviditet

I bolagens låneportföljer ske kontinuerligt förändringar. Kontroll att vi följer beslutad finanspolicy sker fortlöpande. Vi har under året amorterat ett lån med 25 mkr vilket gör att totala låneskulden uppgår till 240 mkr. Räntenivåerna har ökat snabbt och mycket men har till viss del räddats upp av våra ränteswapar. I kronor räknat har amorteringarna under senare tid besparat bolaget mycket räntekostnader. Fullföljer vi budgeterade investeringar med en lägre vinst än tidigare, kommer vi framledes att behöva låna. Vi ser även att likvida medel minskat mot tidigare år vilket är ett resultat av minskad lönsamhet och därmed försämrat kassaflöde.

Övrigt

Inget att rapportera.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2023-08	Resultat 2022-08
Rörelsens intäkter	329 713	312 317
Rörelsens kostnader	270 537	-236 715
Rörelseresultat före avskrivningar	59 176	75 602
Avskrivningar	-38 053	-37 091
Rörelseresultat efter avskrivningar	21 123	38 511
Finansiella intäkter	2 184	1 082
Finansiella kostnader	-2 956	-4 845
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	20 351	34 748

Balansräkning

Tkr	2023-08	2022-12
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar	979 659	1 038 895
Omsättningstillgångar	240 972	187 056
SUMMA TILLGÅNGAR	1 220 631	1 225 951
EGET KAPITAL	143 669	441 117
(Varav periodens resultat)	(20 351)	(58 877)
Obeskattade reserver	484 477	
Avsättningar	30 338	128 825
SKULDER		
Långfristiga skulder	240 000	276 043
Kortfristiga skulder	322 147	379 966
SUMMA SKULDER	562 147	656 009
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1 220 631	1 225 951

Koncernelimineringar har ej gjorts i balansräkningen

Witalabostäder AB

Verksamhetens mål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Vetlanda kommun förvärva, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar.

Ägarförhållanden

Witalabostäder AB (556347-7297) är ett helägt dotterbolag till Vetlanda Stadshus AB (556634-0302), som i sin tur ägs av Vetlanda kommun.

Verksamheten under året

Resultatutveckling

Resultatet för perioden är minus 1 166 tkr vilket motsvarar en negativ avvikelse mot budget med 2 649 tkr. För januari till april var motsvarande siffror minus 5 612 tkr med negativ avvikelse mot budget 6 354 tkr. De främsta orsakerna till avvikelsen finns beskrivna nedan tillsammans med en orsaksanalys. Utöver analysen nedan har bolaget arbetet med åtgärder som togs fram tidigare under året för såväl intäkter som kostnader för att stärka ekonomin och förbättra resultatet så mycket som möjligt. Syftet med åtgärderna är att helst och med idag kända förutsättningar nå ett positivt resultat vid årets slut även om prognosen nedan visar att detta blir svårt att uppnå.

1. Hyresintäkterna är lägre än budgeterat då utfallet av de årliga hyresförhandlingarna avseende bostäder gör att bolaget på årsbasis har 3 820 tkr lägre hyresintäkter från bostäderna jämfört med årets budget. För perioden betyder detta 2 546 tkr mindre i intäkter jämfört med lagd budget. Sett till behovet av underhåll inom bolagets bestånd samt kostnadsutvecklingen i samhället gör utfallet av förhandlingarna det omöjligt för bolaget att uppnå önskvärt resultat för perioden. En post av engångskaraktär som förbättrar bolagets intäkter/resultat är dock det statliga elstödet som innebar en intäkt om 1 290 tkr.

2. Driftskostnaderna har varit 948 tkr lägre än budget vilket förklaras främst av att kostnaderna för energi (uppvärmning och el) varit 1 569 tkr lägre än budget. Till del beror detta på att utfall och budget inte har samma periodicitet men det beror också på ett aktivt arbete med energibesparingar och elhandel. Bolagets reparationskostnader har dock

överstigit budget med 779 tkr vilket fortfarande kan till största del kan härledas till fastighetsbeståndets ålder och underhållsbehov.

3. Underhållskostnaderna är för perioden större än budget med en negativ avvikelse om 2 806 tkr.

Avvikelsen för perioden beror på ökade priser men också på mängden underhållsarbeten under perioden. Underhållet har genomförts utifrån de behov som finns i bolagets fastighetsbestånd men anpassningar utifrån det ekonomiska läget bolaget befinner sig i.

4. Personalkostnaderna har varit något lägre än budget (322 tkr) och detta beror på en rad poster med mindre avvikelser som tillsammans ger den totala avvikelsen.

5. Räntor och avskrivningar är tillsammans något bättre än budget för perioden. Dock har räntekostnaderna varit 234 tkr högre än budget och detta beror främst på att den rörliga ränta stigit mer än vad som förväntades när budgeten för 2023 togs fram. Avskrivningarna har varit 697 tkr lägre än budget och detta hänger främst samman med att ett par av bolagets projekt inte blivit klara exakt i den tid som det var beräknat.

Prognosen för 2023 visar på ett resultat om -181 tkr med en negativ avvikelse mot budget på 2 406 tkr. Avvikelsen orsakas främst av följande poster med tillhörande analys.

1. Hyresintäkterna är lägre än budgeterat då utfallet av de årliga hyresförhandlingarna avseende bostäder gör att bolaget på årsbasis har 3 820 tkr lägre hyresintäkter från bostäderna jämfört med årets budget. En post av engångskaraktär som förbättrar bolagets intäkter/resultat är dock det statliga elstödet som innebar en intäkt om 1 290 tkr.

2. Driftskostnader beräknas blir 1 989 tkr lägre än budget. Huvudorsaker till detta är energibesparande åtgärder, lägre elpriser än förväntat (positiv avvikelse för elkostnader med 1 450 tkr) samt lägre kostnader för uppvärmning än budgeterat på grund av översyn av abonnerad effekt och oförändrad taxa avseende fjärrvärme (positiv avvikelse med 800 tkr).

3. Personalkostnaderna förväntas vara lägre än budgeterat med en positiv avvikelse om 210 tkr.

Detta beror främst på tillfällig vakans inom fastighetsskötsel som ska tillsätts på något sätt och detta sker efter perioden för den här rapporten.

4. Investeringsprojekten kommer på helårsbasis i allt väsentligt förutom avseende nyproduktionen på Skytteparken att genomföras enligt bolagets plan. En del projekt var planerade att vara slutförda något

tidigare under året än vad som blir utfallet och prognosen ger därmed en avvikelse där avskrivningskostnaderna i prognosen är 916 tkr lägre än vad som är budgeterat. Sett till bolagets totala ekonomiska läge får detta anses vara en acceptabel kompromiss mellan ekonomi/omvärldsläge och behovet av planerade investeringar.

5. Finansiella kostnader bestående av ränta och borgensavgift förväntas i prognosen vara högre än budget med en negativ avvikelse på 1 172 tkr. Avvikelsen orsakas av att bolagets rörliga räntor fortsatt stiga relativt snabbt från historiskt låga nivåer. Ränteökningen är också mer än vad som förväntades när budgeten beslutades även om bolaget i budgetarbetet höjde den beräknade räntenivån jämfört med det tidigare läget.

Verksamhet/Projekt/Investeringar

Fastighetsförvaltningen

Under perioden har verksamhet pågått med skötsel samt drift och underhåll av fastighetsbeståndet. Inget särskilt att rapportera inom dessa områden utan verksamheten har under perioden fungerat enligt plan och enligt de förutsättningar som rådande omvärldsläge medger. Inom uthyrningen så har vakansgraden för bostadslägenheter varit låg under perioden.

Investeringar och större projekt:

ROT- och stamreovering Kullgatan (Kullgatan 39-53): Projektdirektiv har tagits fram för kommande ROT- och stamreovering av bolagets fastigheter på adresserna Kullgatan 39-53 i Vetlanda. Arbetet med kartläggning och förprojektering av fastigheterna pågår.

Smörsoppen (Stens väg 4-14): projekt för att underhålla och renovera balkonger och fasader pågår och förfrågningsunderlaget annonserades i augusti.

Myresjö (Höjdgatan 1-33): Byggnadsarbeten för att ROT- och stamreovera bolagets fastigheter med adress Höjdgatan 1-33 i Myresjö pågår. Renovering avser såväl byggnaderna som den yttre miljön. Byggnaderna på Höjdgatan 3 och 5 är färdigställda och inflyttade samt att byggnaden på Höjdgatan 1 är pågående och beräknas vara klar i månadsskiftet september/oktober. När Höjdgatan 1 är klar inleds byggnadsarbetena med Höjdgatan 7-33.

Nyproduktion Skytteparken (Skytteparksvägen): Entreprenadkontrakt tecknades i slutet av 2023 och bygglov beviljades av Vetlanda kommun under sommaren. Bygglovet har dock överklagats till Länsstyrelsen och Länsstyrelsens har upphävt bygglovet på grund av formalia fel i bygglovsbeslutet

och bolaget har dialog med Miljö- och Bygghälsövervakningen för att komplettera bygglovsansökan. Bygglovsansökan omfattar lägenheter med hyresrätt i 10 våningar med totalt 60 lägenheter.

Byte av fönster (Kullgatan 39-53): Upphandlingen är genomförd, avtal är tecknat och arbetet med byte av fönster i samtliga lägenheter, 148 lägenheter, på adresserna Kullgatan 39-53 i Vetlanda pågår och kommer enligt nu gällande tidplan vara klart innan årets slut.

Markanvisningsavtal Landsbro (Valåkravägen):

Bolaget har arbetat med framtagande av ett förfrågningsunderlag för en eventuell nyproduktion av hyresrätter på Valåkravägen i Landsbro i enlighet med tecknat markanvisningsavtal. Bolagets avser att publicera förfrågningsunderlaget under september.

Solcellanläggning Kyrkogatan 16 (Mogärde): Efter genomförd upphandling har Witalabostäder tecknat avtal med OTM Energi AB om att bygga en solcellsanläggning med en beräknad årsproduktion om 135 846 kWh per år. Byggnationen genomförs under fjärde kvartalet.

Personal/organisation

Under andra tertiet har bolaget fått två vakanta tjänster inom fastighetsskötsel.

Ersättningsrekryteringar pågår och bolaget räknar med att inom kort kunna anställa till båda tjänsterna.

Bolaget har under perioden påbörjat arbetet med att revidera sina riskbedömningar inom arbetsmiljöområdet.

Finansiering/Likviditet

Likviditeten per 2023-08-31 var 4 752 tkr vilket i relation till kortfristiga skulder ger bolaget en balanslikviditet på 3,5 %. Den låga balanslikviditeten orsakas av att delar av bolagets lånestock ska omsättas inom de närmaste 12 månaderna. I nuläget är bedömningen att bolaget kommer behöva låna upp ytterligare nytt kapital under slutet av 2023 för att kunna finansiera större delar av pågående och kommande investeringar/underhållsprojekt.

Mål i affärsplanen

Avkastningskravet för bolaget är långa marknadsräntan plus 3 %. Bolagets prognos indikerar att bolaget inte kommer uppfylla målet. Prognosen ger en avkastning på eget kapital om vid årets slut på -0,3 %. Orsaker och analys finns under

rubriken Resultatutveckling vid punkten Prognos för 2023 som finns ovan i denna rapport.

Avseende bolagets övriga mål som ej är omnämnda under denna rubrik eller på annan plats i denna rapport genomförs uppföljning av dessa mål i samband med årsbokslutet.

Övergripande

Vakansgraden i bolaget var 1,2 % per den första september. Detta motsvarar 12 lägenheter som inte har giltigt hyreskontrakt eller inte är under renovering/ombyggnation. Vakansgraden i bolaget är därmed fortsatt låg vilket innebär att uthyrningsgraden är 98,8 % av tillgängliga lägenheter.

Bolaget har i samverkan med Njudung Energi ansökt om statligt elstöd samt fått utbetalning av stödet. Stödets storlek blev för Witalabostäder 1 290 tkr.

Omvärld

Kriget i Ukraina har under perioden indirekt fortsatt påverka bolagets verksamhet och vi följer utvecklingen samt de olika frågor som kan komma att påverka bolaget och våra hyresgäster. Det troliga scenariot är att bolaget kommer påverkas av följd effekterna av kriget så länge det pågår. Detta märks bland annat i fortsatt högre prisnivåer och räntor som i sin tur bidrar till den breda utvecklingen i samhället som varit påtaglig genom den höga inflationen vilket påverkar såväl bolaget som bolagets hyresgäster.

Bristen på energi under vintern 2022/2023 och därav ökande energipriser påverkade bolaget och bolagets hyresgäster men under andra tertialet har priserna

för energi varit stabilare och på lägre/normalare nivåer. Framåt verkar dock energifrågan bli aktuell igen då flera energibolag flaggar för dyrare fjärrvärme dock återstår att se vad utfallet blir här i Vetlanda. Bolaget behöver därför fortsätta arbeta aktivt med energibesparingar men också med möjligheterna att producera el genom, utifrån nuvarande bedömning, främst solceller.

Sammantaget har faktorerna ovan medfört ett fortsatt högt inflationsläge och högre räntor och om detta läge blir bestående innebär det en utmaning såväl för samhället som för bolagets verksamhet. Högre kostnader i samhället återspeglas över tid i de årliga hyresförhandlingarna för bostadshyror där det fortsatt höga kostnadsläget med hög sannolikhet leder till högre hyreshöjningar för 2024 än vad utfallet blev 2023. Index som förändrar lokalhyrorna är också kopplade till kostnadsutvecklingen i samhället och i båda fallen påverkas därmed bolagets hyresintäkter. Dessa faktorer påverkar följaktligen även bolagets hyresgäster såväl privatekonomiskt (bostäder) som företagsekonomiskt (lokaler).

Avkastningskravet för bolaget är långa marknadsräntan plus 3 %. Bolagets prognos indikerar att bolaget inte kommer uppfylla målet. Prognosen ger en avkastning på eget kapital om vid årets slut på -0,3 %. Orsaker och analys finns under rubriken Resultatutveckling vid punkten Prognos för 2023 som finns ovan i denna rapport.

Avseende bolagets övriga mål som ej är omnämnda under denna rubrik eller på annan plats i denna rapport genomförs uppföljning av dessa mål i samband med årsbokslut

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2023-08	Resultat 2022-08
Rörelsens intäkter	61 017	56 789
Rörelsens kostnader	-43 715	-43 137
Rörelseresultat före avskrivningar	17 302	13 652
Avskrivningar	-10 892	-10 422
Rörelseresultat efter avskrivningar	6 410	3 230
Finansiella intäkter	77	63
Finansiella kostnader	-7 653	-3 073
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	-1 166	220

Balansräkning

Tkr	2023-08	2022-12
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	503 122	499 254
Omsättningstillgångar	4 752	5 314
SUMMA TILLGÅNGAR	507 874	504 568
Eget kapital	55 061	56 227
(Varav periodens resultat)	(-1 166)	(351)
Obeskattade reserver	1 830	1 830
Avsättningar (Uppskjuten skatt)	6 517	6 517
Skulder		
Långfristiga skulder	307 151	307 151
Kortfristiga skulder	137 315	132 843
Summa skulder	444 466	439 994
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	507 874	504 568

AB Vetlanda Industrilokaler

Verksamhetens mål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Vetlanda kommun *förvärva, bygga och förvalta* industri- och hantverksfastigheter samt annan därmed förenlig verksamhet.

Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är att underlätta etablering och utveckling av industri- och serviceföretag genom att erbjuda för deras verksamhet ändamålsenliga och anpassningsbara lokaler.

Ägarförhållanden

AB Vetlanda Industrilokaler (556088-0857) är en koncern som ägs av Vetlanda Stadshus AB (556634-0302), som i sin tur ägs av Vetlanda kommun.

Verksamheten under året

Resultatutveckling

Resultatet för perioden är 2 773 tkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget med 853 tkr. I huvudsak beror avvikelsen på följande poster.

1. Högre intäkter än budgeterat då utvecklingen av hyrorna varit något bättre än förväntat vilket beror på utvecklingen av Konsumentprisindex (KPI) som varit högre än förväntat. Bolaget har under perioden även erhållit statligt elstöd för företag. Sammantaget blir det en positiv avvikelse med 211 tkr mot budget avseende intäkterna.
2. Lägre avskrivningskostnader än budgeterat då bytet av ytskikt på taket på Forngatan 16 i Ekenässjön kostade mindre än budgeterat. Detta ger en positiv avvikelse för perioden om 107 tkr.
3. I övrigt har bolagets kostnader för fastighetsskötsel samt drift av fastigheterna varit lägre än budgeterat så här långt under året med en positiv avvikelse motsvarande 712 tkr. Detta beror till största del på lägre elpriser än förväntat och bolagets elkostnader för perioden blev 312 tkr lägre än budgeterat. Utöver kostnader för el så har bolagets underhållskostnader varit 212 tkr lägre än budget för perioden. Noteras ska dock att bolaget genomför årets planerade underhållsåtgärder. Bolagets uppvärmningskostnader har för perioden varit 124 tkr lägre än den linjära budgeten.

4. Bolagets finansiella kostnader har varit högre än budgeterat då den rörliga räntan stigit mer och snabbare än vad som förväntades i budgeten för 2023. Detta ger en negativ avvikelse för perioden om 177 tkr.

Prognosen för 2023 ger ett resultat på 3 288 tkr vilket är en positiv avvikelse mot budget med 409 tkr. Avvikelsen orsakas av följande poster med större påverkan:

1. Högre intäkter än budgeterat då utvecklingen av hyrorna varit något bättre än förväntat då bolagets hyresavtal är kopplade till utvecklingen av Konsumentprisindex (KPI) vars utveckling varit något högre än förväntat. Dessutom har ett hyreskontrakt omförhandlats med ny hyra från och med 2023-07-01. Bolaget har även erhållit statligt elstöd i augusti. Sammantaget ger detta i prognosen för 2023 300 tkr mer i intäkter jämfört med budget.
2. Underhållskostnaderna förväntas vara 250 tkr lägre än budget vilket hänger samman med låga underhållskostnaderna under första. Bolaget har dock genomfört/genomför de underhållsåtgärder som är planerade för 2023.
3. I prognosen beräknas övriga kostnader för drift av bolagets fastigheter bli lägre än budget med en positiv avvikelse om 305 tkr. Främst orsakas detta av aktivt arbete med elhandel/konsumtion av el samt lägre kostnader än förväntat för fjärrvärme med hänsyn till oförändrad taxa samt översyn av effektaavgifterna.
4. Stigande räntor för bolagets lån med rörliga räntor ger högre finansiella kostnader än budgeterat. I prognosen för året ger detta en negativ avvikelse om 300 tkr mot budget.

Verksamhet/Projekt/Investeringar

Uppsagt hyreskontrakt Schenker på fastigheten Muttern 6 under slutet av 2022 meddelade Schenker att hyresgästen säger upp sina lokaler i enlighet med gällande hyreskontrakt och avflyttning sker i månadsskiftet september/oktober.

Byte av ytskikt på taket på bolagets fastighet på Forngatan i Ekenässjön (Värmunderyd) är klart och slutbesiktning har genomförts.

Bolaget har i samverkan med Njudung Energi ansökt om statligt elstöd samt fått utbetalning av stödet. Stödets storlek blev för Vetlanda Industrilokaler 142 tkr.

Upphandling av solcellsanläggning till bolagets fastighet på Stålvägen 9 är klar och avtal är tecknat med OTM Energi AB och anläggningen ska enligt avtalet vara på plats senast 2023-12-31. Detta är en del av bolagets arbete med energi- och hållbarhetsfrågan.

Personal/Organisation

Se Witalabostäder AB

Finansiering/Likviditet

I nuläget är bedömningen att bolaget tidigast behöver låna upp mer kapital under inledningen av 2024. Likviditeten per 2023-08-31 var 1 854 tkr vilket i relation till kortfristiga skulder ger balanslikviditeten 4,3 %. Utfallet avseende balanslikviditeten beror i huvudsak på att delar av bolagets lån kommer omsättas under inledningen av 2024.

Mål i affärsplanen

Avkastningskravet för bolaget är 8 %. Resultatet för perioden ger en avkastning på 14,3 % vilket gör att bolaget med nuvarande bedömningar och angivet resultat i lämnad prognos räknar med att uppfylla målet för avkastning under 2023.

Övergripande

Vakansgraden är fortsatt låg och i nuläget har bolaget en vakant lokal samt ett par förråd som är vakanta. Vakanserna finns på Muttern 6 och lokalen motsvarar ca 0,4 % av bolagets totala lokalytor.

Bolaget följer det aktuella läget med industrimark och industrifastigheter i Vetlanda och den strategiska frågan om potentiella mark- eller

fastighetsförvärv finns på agendan för bolagets styrelse och vd.

Omvärld

Kriget i Ukraina har under perioden indirekt fortsatt påverka bolagets verksamhet och vi följer utvecklingen samt de olika frågor som kan komma att påverka bolaget och våra hyresgäster. Det troliga scenariot är att bolaget kommer påverkas av följd effekterna av kriget så länge det pågår. Detta märks bland annat i fortsatt högre prisnivåer och räntor som i sin tur bidrar till den breda utvecklingen i samhället som varit påtaglig genom den höga inflationen vilket påverkar såväl bolaget som bolagets hyresgäster.

Bristen på energi under vintern 2022/2023 och därav ökande energipriser påverkade bolaget och bolagets hyresgäster men under andra tertiet har priserna för energi varit stabilare och på lägre/normalare nivåer. Framåt verkar dock energifrågan bli aktuell igen då flera energibolag flaggar för dyrare fjärrvärme dock återstår att se vad utfallet blir här i Vetlanda. Bolaget behöver därför fortsätta arbeta aktivt med energibesparingar men också med möjligheterna att producera el genom, utifrån nuvarande bedömning, främst solceller.

Sammantaget har faktorerna ovan medfört ett fortsatt högt inflationsläge och högre räntor och om detta läge blir bestående innebär det en utmaning såväl för samhället som för bolagets verksamhet. Högre kostnader i samhället återspeglas över tid i de index som förändrar bolagets hyresintäkter. Dessa faktorer kommer därmed även påverka hyresgästerna.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2023-08	Resultat 2022-08
Rörelsens intäkter	11 944	10 454
Rörelsens kostnader	-4 034	-4 082
Rörelseresultat före avskrivningar	7 910	6 372
Avskrivningar	-3 347	-3 099
Rörelseresultat efter avskrivningar	4 563	3 273
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-1 790	-763
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	2 773	2 510

Balansräkning

Tkr	2023-08	2022-12
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	153 772	155 804
Omsättningstillgångar	1 854	5 678
SUMMA TILLGÅNGAR	155 626	161 482
Eget kapital	19 363	16 590
(Varav periodens resultat)	(2 773)	(-1 512)
Avsättningar	6 769	6 769
Skulder		
Långfristiga skulder	86 319	86 319
Kortfristiga skulder	43 175	51 804
Summa skulder	129 494	138 123
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	155 626	161 482

Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB

Ägarförhållanden

Bolaget Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB (559372-1367) förvärvades 2022 och utgör dotterbolag till Vetlanda Stadshus AB (556634-0302).

verksamhet i en lokal och där det även finns två hyreslägenheter.

Kommunens fastighetsavdelning sköter fastighetsdriften. Genomgång av investeringsbehov utifrån brandsäkerhet och fastighetsunderhåll har gjorts.

Verksamheten under året

Bolaget äger en fastighet på Magasinsgatan där funktionshinderomsorgen bedriver daglig

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2023-08	Resultat 2022-08
Rörelsens intäkter	935	206
Rörelsens kostnader	-241	-46
Rörelseresultat före avskrivningar	694	160
Avskrivningar	-26	0
Rörelseresultat efter avskrivningar	668	160
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-18	0
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	650	160

Balansräkning

Tkr	2023-08	2022-12
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar	2 215	2 241
Omsättningstillgångar	29	56
SUMMA TILLGÅNGAR	2 244	2 297
EGET KAPITAL	1 057	406
(Varav periodens resultat)	(650)	(381)
Avsättningar		
Periodiseringsfond	150	150
SKULDER		
Långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder	1 037	1 741
SUMMA SKULDER	1 037	1 741
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 244	2 297

Högländets Räddningstjänstförbund

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetens mål

Förbundets syfte är att verka för en trygg och säker miljö i medlemskommunerna i såväl freds- som krigstid.

Förbundet ska svara för ett gemensamt handlingsprogram för räddningstjänst, i enlighet med vad som åvilar var och en av kommunerna, enligt lagen om skydd mot olyckor

Förbundet ska svara för verksamhet som åvilar respektive kommun enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Förbundet ska svara för områdets sotnings-verksamhet.

Ägarförhållanden

Högländets Räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund som bildades 2002 av Nässjö kommun (53 %) och Vetlanda kommun (47 %) tillsammans. Fördelningen bygger på invånarantalet i respektive kommun.

Årets verksamhet

Sotningsverksamheten har stabiliserats sig och kombination mellan funktionsarbete i Sotning och Insatsuppdrag är ett lyckat drag som vi behöver fortsätta utveckla. Utbildningsverksamhet har börjat att normalisera sig och närma sig det utbildningsplaner som vi kommit överens om. Extremväder har fortsatt att påverka oss med omfattande händelser. I början på året drabbades Gissshult i Nässjö kommun av en större översvämningssituation och i slutet av maj och i början juni drabbas framför allt Vetlanda kommun av flera markbränder p.g.a. det varma och torra vädret.

Resultatet för perioden-slutade på -4,7mnkr.

Eu direktivet och det förändrade synsätt kring schemalösningar som aktualiserades i slutet på 2022 har gjort vi tagit fram nya scheman för samtlig personal att ta i drift 1 oktober. Möjlighet att använda vår personal, att flera av deltidsanställda slutat och att huvudarbetsgivare inte tillåter sin personal att arbeta inom räddningstjänsten gör att vi kommer hamna i

personalbrist under något år framåt. Personalbristen behöver hanteras för att säkerställa uppdraget mot samhällsmedborgaren. Möjliga besparingsområden behöver identifieras och konsekvensbeskrivas för att uppnå en budget i balans.

Helårsprognos och balanskravsresultat

En preliminär resultatprognos för helåret är ett underskott på 5,5mnkr jämfört med budget. Framför allt är det intäkterna som inte når upp till budgetnivån. Det beror till stora delar på vakanser inom sotning, brandskyddskontroll och myndighet. Stora pensionskostnader, som syns i förbundsledningens personalkostnader, bidrar också till underskottet.

Eftersom förbundets budget är ett nollresultat och under förutsättning att inga balanskravsjusterande poster tillkommer prognostiseras också balanskravsresultatet vara ett underskott på 5,5mnkr. Detta behöver antingen hanteras som tidigare år genom extra medlemsbidrag från medlemskommunerna eller tas igen inom tre år.

God ekonomisk hushållning

Högländets Räddningstjänstförbunds finansiella mål och mått på god ekonomisk hushållning är en självfinansieringsgrad på 100% över varje löpande femårsperiod. I nuvarande prognos med ett underskott på 5,5mnkr blir självfinansieringsgraden för femårsperioden som slutar 2023 endast 54%. Det finansiella målet är därmed ej uppfyllt.

Inte heller ett nollresultat, t.ex. om medlemskommunerna skjuter till extra medlemsbidrag för att täcka de delar av underskottet förbundet inte klarar att eliminera till årsskiftet, räcker för att nå målet. Om resultatet blir Okr är självfinansieringsgraden över fem år 70%. Det beror på att avskrivningarna är lägre än investeringarna. Detta i sin tur beror dels på prisökningar på inköpt materiel och fordon, dels på att förbundet historiskt skjutit investeringar på framtiden för att kortsiktigt spara pengar.

Till dess att denna investeringsskuld är återtagen behöver förbundet alltså ett positivt resultat för att nå det finansiella målet

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2023-08	Resultat 2022-08
Rörelsens intäkter	23 380	25 280
Avgifter från medlemskommunerna	53 640	48 976
Rörelsens kostnader	-78 244	-74 667
Rörelseresultat före avskrivningar	-1 224	-411
Avskrivningar	-3 222	-3 166
Rörelseresultat efter avskrivningar	-4 446	-3 577
Finansiella intäkter	11	8
Finansiella kostnader	-284	-75
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	-4 719	-3 644

Balansräkning

Tkr	2023-08	2022-12
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	49 438	53 608
Omsättningstillgångar	23 920	17 672
Summa tillgångar	73 358	71 280
Eget kapital	16 445	21 165
(Varav periodens resultat)	(-4 719)	(254)
Avsättningar	9 099	12 769
Skulder		
Långfristiga skulder	15 000	15 000
Kortfristiga skulder	32 814	22 346
Summa skulder	47 814	37 346
Summa eget kapital och skulder	73 358	71 280

Höglandsförbundet

Verksamhetsbeskrivning

Höglandets kommunalförbund, HKF, består av medlemskommunerna Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas möjligheter och främja dess utveckling och tillväxt. Förbundet syfte är att utveckla och fördjupa samarbetet mellan medlemmarna för att åstadkomma utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundets verksamheter ska till största övervägande del omfatta samtliga medlemskommuner. Förbundets verksamhet är organiserad i tre

avdelningar: Familjerätt, IT samt Verksamhetsstöd, vilket i sin tur innefattar Ekonomiservice och Systemförvaltning Combine.

Årets verksamhet

Viktiga händelser

Ett stort arbete inom Höglandsförbundet har under 2023 varit att arbeta fram underlag till ett inriktningsbeslut och den fortsatta utredningen för en Höglandsgemensam gymnasieskola. I mars beslutade en enig direktion att ställa sig bakom ett

inriktnings-beslut för en fortsatt utredning för en gemensam gymnasieskola.

Första februari tog Höglandsförbundet över ansvaret för systemförvaltning av verksamhetssystemet Combine som används inom socialtjänst och vård och omsorg. I början på 2023 har stort fokus legat på att få i gång denna verksamhet och hitta strukturen för samverkan med kommunerna kring denna verksamhet. I slutet på 2022 fick förbundet i uppdrag att utreda möjligheten kring att samverka kring avgiftshandläggning för de hyror och avgifter som debiteras via Combine. Under våren har förbundet arbetat tillsammans med kommunerna med denna utredning. Den färdiga utredningen har nu presenterats för kommunernas socialchefer. Nästa steg i processen är att socialcheferna ska fatta beslut om att ställa sig bakom utredningen, sända den vidare för beslut i direktionen och därefter vidare till kommunerna.

Från och med 2023 har Höglandets familjerätt tagit över alla kvarvarande faderskapsutredningar som efter införandet av e-tjänst för bekräftande av faderskap infördes 2022 av Skatteverket. Effekten av denna förändring är att den gemensamma familjerätten har ansvar för alla familjerättsliga processer och att dessa arbetsuppgifter numera är avlastade kommunerna fullt ut.

Under våren har det pågått rekryteringar utifrån den politiska satsningen kring IT- säkerhet och informationssäkerhet som beslutades om till 2023. Dessa nyanställningar är nu alla på plats efter sommaren Syftet med dessa satsningar är kunna arbeta mer strategiskt och proaktivt med områdena utifrån ett ökat behov på grund av det förändrade omvärldsläget. Då kommunerna efterfrågar mer utbildning, information och stöd vid kontinuitetshanteringar och upphandlingar är det positivt att vi nu kommer att kunna hjälpa till och ge ännu mer stöd.

Tillsammans med länsstyrelsen har det genomförts övningar under 2023 både med kommunerna tillsammans med förbundet och Höglandets IT utifrån scenariot att kommunen/na utsätts för en större cyberattack. Höglandets IT har även övat tillsammans med länsstyrelsen själva utifrån samma scenario. Det material som arbetades fram vid denna övning har sedan länsstyrelsen använt sig av vid övning i andra kommuner.

Personal

Antalet anställda på Höglandsförbundet den 31 augusti 2023 uppgick till 113. Frisknärvaron till och med samma period låg på 95 %. Frisknärvaron har

under året minskat, minskningen ligger både inom den långa och korta frånvaron men den långa har ökat något mer. Statistiken redovisas som frisknärvaro. Omräknat är sjukfrånvaron 5 % och då inkluderas både långtids- och korttids-sjukfrånvaro. 50,5 % av sjukfrånvaron är långtidsfrånvaro vilket är en något högre siffran än vid tertialet. Om långtids-sjukfrånvaron särredovisas i form av åldersgrupper och kön, så skulle det bli utpekande då förbundet är en liten arbetsplats.

Ekonomisk analys

Delårsrapporten är den andra rapporten av tre för 2023. Del-årsrapporten inkluderar januari till augusti 2023. Prognosen för 2023 är 2 800 tkr vilket är 1 565 tkr bättre än det budgeterade resultatet på 1 235 tkr.

Höglandets verksamhetsstöd, HVS, inkluderar Ekonomiservice och Systemförvaltning Combine. Även nuvarande ekonomi-system för fyra av kommunerna och uppstartskostnaderna för det nya ekonomisystemet som just nu implementeras för samtliga fem kommunerna ingår. Prognosen för HVS landar på -7 tkr vilket är en avvikelse på -42 tkr mot budget. Avvikelsen mot budget består av olika delar. Systemförvaltning Combine har under uppstarten haft vakanser samt under året sjukskrivningar. Ekonomiservice har utifrån den hårda arbetsbelysningen från införandet av nytt ekonomisystem behövt öka sina resurser.

Familjerättens prognos landar för 2023 på 68 tkr vilket är i nivå med budget. Prognosen innehåller både lägre personalkostnader på grund av vakanser och sjukfrånvaro. Det vägs upp av ökade kostnader för utbildningar. Utbildningarna fokuserar

på nyanställda men även utbildning inom området våld i nära relationer.

Höglandets IT prognostiserar i årets första rapport 2023 ett resultat på 4 744 tkr vilket är 3 748 kr bättre än budget.

Prognosen innehåller olika delar både i form av lägre personalkostnader, lägre avskrivningar och högre intäkter än budgeterat. Personalkostnaderna är lägre på grund av föräldraledighet, sjukfrånvaro och långa ledtider för att rekrytera vid vakanser. För att täcka upp viss frånvaro använder verksamheten tillfälligt inhyrd personal vilken belastar de övriga kostnaderna. Detta innebär att HIT behöver prioritera vilka utvecklingsarbeten som kan

genomföras och att stöd till verksamheterna i digitaliseringen riskeras att skjutas på framtiden.

Förbundsledningskontorets prognos landar på 334 tkr vilket är 200 tkr bättre än det budgeterade resultatet, vilket kommer

sig av högre intäkter än budgeterat då upphandlaren genomfört upphandling för kommunernas räkning. Samt att personalkostnaderna avviker positivt utifrån föräldraledigheter samt sjukskrivning under första delen av året.

Finansen innehåller räntekostnader och pensionskostnader och delårsrapportens prognos för 2023 landar på - 2 500 tkr vilket även är avvikelsen mot budget. Avvikelsen kommer av att pensionskostnaderna är högre än budgeterat dock är de lägre än prognosen i april utifrån att vissa prognosparametrar klarnat och att Skandia nu kan lämna en noggrannare prognos. I budget finns de prognostiserade effekterna av justeringen från avsättning för pensioner från 4,4 % till 6 %. Revisionen redovisar en prognos på -130 tkr vilket är en avvikelse mot budget med -131 tkr.

Mer ingående förklaringar till resultatet och prognosen redovisas nedan under respektive verksamhetsredovisning.

Höglandsförbundet arbetar aktivt för att möjliggöra effektiviseringar. Åtgärderna genererar både kortsiktiga och/ eller långsiktiga effekter.

Framtiden

Under 2023 fortsätter arbetet med att utveckla den nya enheten Systemförvaltning Combine med innehåll och samverkansformer. Här finns det mer att göra tillsammans med Högländets IT och om kommunerna för fullt nyttjande av systemet. Väljer kommunerna att gå vidare med en gemensam organisation för avgiftshandläggning för avgifter som hanteras i Combine, finns det flera samverkans och effektiviseringar att göra även där.

Inom familjerätten kommer verksamheten anpassa sig till flera förändringar utifrån förändringar i nuvarande lagstiftning om beslut om dessa fattas.

Området IT-säkerhet är en del av området informationssäkerhet vilket också ses som ett område som förbundet tillsammans med kommunernas kommer att fortsätta arbeta med.

Om kommunerna fattar beslut om gymnasieskola organiserad på Höglandsförbundet kommer det att innebära den största förändringen för förbundet sedan starten.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2023-08	Resultat 2022-08
Rörelsens intäkter	69 961	76 122
Avgifter från medlemskommunerna	22 710	13 043
Rörelsens kostnader	-82 456	-71 849
Rörelseresultat före avskrivningar	10 215	17 316
Avskrivningar	-5 498	-5 056
Rörelseresultat efter avskrivning	4 717	12 260
Finansiella intäkter	2	0
Finansiella kostnader	-250	-89
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	4 469	12 171

Balansräkning

Tkr	2023-08	2022-12
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	26 720	23 055
Omsättningstillgångar	56 909	91 551
Summa tillgångar	83 629	114 606
Eget kapital	21 298	16 829

(Varav periodens resultat)	(4 469)	(3 188)
Avsättningar	0	0
Skulder		
Långfristiga skulder	25 000	25 000
Kortfristiga skulder	37 331	72 777
Summa skulder	62 331	97 777
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	83 629	114 606

